

Ketabton.com

بيرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان موقعیکه روحانیون شهر کابل و اعضای جمعیت العلمای افغانستان را پذیرفته و با آنها صحبت مینمایند

اقتصاد و قایم مقامه

در جلسه که به ریاست انجنیر نظر محمد عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و عضو شورای انقلابی و وزیر فواید عامه در سالون هتل هرات تایلر گردیده بود پیرامون یک سلسله موضوعات بحث و مذاکره صورت گرفت .

پوهنمل گلداد عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، عضو شورای انقلابی و وزیر تحصیلات عالی و مسلکی ۱۹ جوزا در حالیکه والی غور حاضر بود در سالون آن ولایت با موسفیدان قراء غلمین و آهنگران مربوط چغچران مرکز ولایت غور ملاقات نمود. درین موقع پوهنمل گلداد مداخلات بسی شرمانه امپریالیزم امریکا و همدستان خاین

آنها در خاک مقدس ما تبیح کرده اند و همبستگی کامل مردم شریف آن ولایت را در راه شگرفانی افغانستان عزیز آرزو کرد .

فضل الرحیم مومند وزیر زراعت و اصلاحات ارضی روز ۱۸ جوزا در دفتر کارش با محی الدین اوف نورالدین اکراه و وید معاونانقهای تجارت و صنایع اتحاد شوروی ملاقات نمود .

پوهاند دوکتور محمد ابراهیم عظیم وزیر صحت عامه روز ۲۰ جوزا در دفتر کارش با کرافت اوبیل سفیر کبیر جمهوری دموکراتیک آلمان مقیم کابل ملاقات نمود .

طی این ملاقات روی کمکهای طبی آن کشور به وزارت صحت عامه جمهوری دموکراتیک افغانستان مذاکره بعمل آمد .

دستگیر پنجشنبه عضو پروری سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و عضو شورای انقلابی ۱۶ جوزا باتفاق والی بغلان وارد خنجان شده و با سر انجنیر و آمر حفظ و مراقبت شاهراه سالنگ در زمینه احداث سربك و لوسوالی خوست و فرانگ و بغلان و اعمار مجدد پل کنده سنگ علاق داری ناله و برفک مذاکره نموده و تصامیم لازم اتخاذ شد .

اسلم وطنچار عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، عضو هیات رئیسه شورای انقلابی و وزیر مخابرات که اخیرا از کندهار بکابل آمده بود . روز ۲۰ جوزا دو باره برای واری امور حزبی و دولتی ولایت کندهار وارد آن ولایت شد .

در میدان هوایی کندهار از طرف والسی و قوماندان قول اردوی نمبر ۲ و قوماندان خارتوی اعضای کمیته های ولایتی و شهری و رسانی نوایر و عده از شهریان کندهار استقبال گردید .

دوکتور راز محمد پکتین عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان عضو شورای انقلابی و وزیر آب و برق در حالیکه والی بامیان با وی همراه بود از جریان تدریسی لیسه مرکز بامیان دیدن نمود .

به مردم شریف و زحمتکش و لوسوالی میوند ولایت کندهار رسانید . وزیر مخابرات در حالیکه والی و قوماندان قول اردوی کندهار حاضر بودند در اجتماعی از روحانیون، موسفیدان و مرد زحمتکش و لوسوالی میوند ولایت کندهار در مرکز آن ولوسوالی اشتراک نموده پیرامون اهمیت و ارزش های حیاتی اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان تو ضیحات مفصل ارائه نمود .

به جواب پیام تبریکه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به مناسبت روز ملی جمهوری سوسیالستی چکوسلواکیا پیام امتنانیه از طرف گوستاف هوسناک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسنت چکوسلواکیا و رئیس جمهور جمهوری سوسیالستی چکوسلواکیا ولوبامیر شترنگال صدر اعظم آن کشور عنوانی بیرک کارمل به کابل مخابره شده است .

بیمت و پنج هزار کتابچه و دو صندوق لوازم درسی را شاگردان مکاتب اتحاد جماهیر شوروی سوسیالستی از طریق انجمن دوستی و روابط فرهنگی اتحاد شوروی با کشور های خارج به شاگردان وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان هدیه داده اند .

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان ساعت نه قبل از ظهر ۲۰ جوزا با هیات جمعیت العلمای افغانستان و نمایندگان علما و روحانیون شهر کابل در مقر شورای انقلابی (ارگ) در حالیکه عبدالرحمان صافی معین وزارت عدلیه نیز حاضر بود ملاقات و گفتگو نمودند .

به جواب تلگرام تبریکه بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به مناسبت انتخاب چوی ییتین میاوتویک به ریاست ریاست جمهوری فدرالی سوسیالستی یوگوسلاویا پیام امتنانیه عنوانی بیرک کارمل از جانب مو صوفی موصلت کرده است .

نیات انقلابی بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان را برای رفاه و سعادت مردم افغانستان ۱۷ جوزا املا و وطنچار عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان عضو شورای انقلابی و وزیر مخابرات

دربین شماره

مکتب آینده مشکلنا زيك خا نواد مهريان اطفال وطن ما خواهد بود که بر اساس دين مبین اسلام ، صداقت به وطن ، خدمت به خلق و آشتی نا پذير بودن دانشمندان استقلال ملی ، حا کيمت ملی و تا میت از فسر کشور ...

برک کارمل

شنبه ۲۴ جوزا ۱۳۵۹ ۲۲۸۰ جون ۱۹۸۰

به پیش در راه بهر روزی نسل آینده کشور

در طول تاریخ جوانان مع بشری بخصوص بعد از ایجاد اولین جامعه مبنی بر استثمار فرد از فرد که آنرا به نام فود ما سیون اجتماع بردگی می نامند کودکان زحمتکشان موا چه به رنج و محنت تاریخی می شوند و از همان آوان جامعه برسدگی استثمار و ظلم طبقات مستمگر به اکثریت آغاز می یابد که نمره و توشه تاریخی آن تا ایجاد جامعه عاری از نسا قضات طبقاتی توأم داشته و سراسر جامعه طبقاتی ازین محرومیت ، فسه ها و تکتک ها دارد . طبقات مستمگر در طول تاریخ تا قدرت داشتند خون زحمتکشان را چون بادیه سر کشیدند نسا خود نساخود شان آرام و سعادت مند باشند بایک نظر مختصر و گذرا به تاریخ جوانان مع بشری خیلی روشن دیده می شود که در اطراف قصر های سر به فلک کشیده و بنا های پرزورق و برقی ستماکان تاریخ ، انسان های خیلی نیاز مند و محتاج به وسایل اولیه زیست ، زندگی داشته و ندارند اما باید آگاه بود که طبقات مستمگر پده در طول تاریخ علیه طبقات ظالم و مستمگر جنگیده و یکبار بی امان نموده اند و در راه آزادی خود ، خانواده و بخصوص کودکان خویش که آینده سازان جوان مع بعدی اند محنت و رنج فراوان را متحمل شده اند که این مبارزات گرم و پیگیر در دهلیز های تاریخ همیشه ظنین الکن بوده و در نتیجه سبب کامیابی ها و پیروزی های زحمتکشان و محنت دیدگان گردیده است .

رها بی کودکان بنا مین خیلی به جا خواهد بود . به همین اساس برای نجات بشریت از قید ظلم و احجاب روز ها سال ها درده هارا نام گذاری نموده اند که ما به افتخار از یکی از روز های خجسته تجلیل به عمل می آوریم . این روز روز با عظمت و اربت کودکان است که از طرف ملل متحد به سویسه جهانی تجلیل و ارج گذاری می شود درین روز است که ندادی کودکان جهان را هر چه رسا تر می شنویم که با هم و با یک ندادی پاک و انسانی میگویند **مرگ بر جنگ و جنگ آوران، زنده باد صلح و همبستگی در سراسر جهان بشریت** .

بر جهت نیست که کودکان جهان این شعار را به آواز رسا میدهند زیرا آنها می دانند که دربر تو صلح و دوستی می شود رشد طبیعی و اجتماعی کودکان به صورت درست صورت گیرد و حیات مسرفه و خواستنی برای شان مهیا گردد . مگر با تا مسف با ید گفت که همین اکنون که از وجود پاک و معصوم کودکان تجلیل بعمل می آید در کشورهای تحت استعمار این موجودات ما نند پدران ما دران شان تحت ضرب های کشته سرماه داری قرار دارند و بنا م ها و اشکال رنگارنگ تحت فشار و شکنجه های غیر انسانی بسر می برند .

بدون اینکه از خود پلی یا بی در جهان هستی بگذارند نیست و نا بود می شو ندفنظ بگانه خا طره ایکه از خود نزد پدر و ما در باقی می ماند هما نا داغ جگر سوزیست که جراحات آن التیام نا پذیر است . در وطن عزیز ما نیز کودکان بسیار رنج برده اند و همین اکنون نیز مبارزه انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان در راه دفن کردن جسد تنگین عقب ما نند می ادامه دارد زیرا از گذشته های دور خا نواده ها و مخصوصا اطفال کشور ما ازین جهت خیلی رنج برده اند .

خوشبختانه امسال روز جهانی کودک تحت شعار «اطفال در سالهای ۸۰» در فرصتی تجلیل می گردد که کشور ما در مرحله نوین از تکامل انقلاب نور قرار دارد و سخت در تلاش آن است تا کودکان که نبال های ضعیف امروز و درختان پر ثمر آینده کشور اند پر بار و تر و پر ثمر تر بار آیند آرزوی دولت انقلابی ما این است که اطفال ماندرگراز فقر و گرسنگی حکایتی در لب نداشتند با شند و از بسی نوایی و بی غذایی مرگ نابه هنگام نامنگیرشان نشود و تعلیم و تربیت سالم دیگر دیو جهل و بی دانشی را از سر راه شان دور نما ید . شرایط شعول در کودکستان ها ، پروردگهانگاه ها و مدارس و مکاتب خیلی سهل خواهد شد همچنان وسایل سرگرمی ، پارک ها و تفریحگاه های کودکستان بسط و گسترش خواهد یافت .

بنا برین با ید شعار این باشد که همه خا نواده ها در راه تربیت سالم و ساختن یک محیط انسانی غرض رشد و تکشافی ذهنی و جسمانی کودکان درین راه بسج گردند و عملا در جهت ساختن شخصیت اجتماعی کودکان و رفاه و آسایش ایشان از سعی و تلاش تو بیغ او رز نند مخصوصا مادران درین قسمت رسالت بسی عظیمی را به عهده دارند زیرا رازیکه در وجود مادر نهفته است و با نوسنی و صمیمیت لاینناهی می تواند بهترین باغبان برای پرورش گلها یش که عبارت از کودکانش میباشند باشد .

- ... و سپاس و نودود ، ما بر تو پانای کودک
- سیمای کودک در ادبیات معاصر
- زندگی های فالد عدالت اجتماعی در شهر ها و روستا ها
- کمبود منزل رهايش يك دشواری در سطح ملی
- فراری قاتل
- مکاتب آینده ما مجهز با آخرین وسایل تعلیمی عصر خواهد بود
- اطفال امروز خوشبختان جامعه بهروز فردا
- زین قلزم حیرت جایی گل نکرد ...
- سخنی در زمینه مسوولیت خانواده هادر برابر اجتماع
- المییک مسکو جهانیان را برای ..
- قیمت عدالت
- دعای شرافت اوملی دولتی زوگد به تکامل کی دعای او اصیل هنر ارزش
- در محکمه فامیلی چه خبر است ؟
- روی جلد : استاد سر آهنگ سر تاج موسیقی افغانستان
- نابلوی متن : کودک در حالیکه به آینده تکران است دنیا را در آغوش کشیده

آزادي

خوانان دنوي ټولني د جوړولو ستر مسووليت لري

پنځلس کاله مخکې کله چې دافغانستان د خلک دموکراتيک گوند په هېواد کې تاسيس شو ، نو گوند ستره هيله دافغانستان دخوانانو ته وکړه . ځکه چې دخوانانو په وجود کې دنيا ميک قوت ايډل کېده او هغه وظيفې چې دافغانستان د خلک دموکراتيک گوند ، د هېواد دکارگري طبقې او ټولو زيار ايستونکو گوند بايد سر ته رسولي وای ، همدغو خوانانو په ښه او خوږه توگه سر ته رسولي شول لکه چې سر ته یې هم ورسول .

گوند دافغانستان دخوانانو دتنظيم ، پيوستون او روزلو په برخه کې ستر وظيفې تر لودل چې دغه وظيفې یې په شرافتمندانه توگه سر ته ورسول او په زرگونو خوانان یې د هېواد دکارگري طبقې او زيار ايستونکو دگوند په لمن کې وروزل او وپاللي . تنظيمه دگوند په لمن کې وروزل او وپاللي .

چې البته د خوانانو د روزني ، پالنې ، او گونډه دهغوی دچاپولو عماله تر ټولو ښه او په عين حال کې مخته او پېچلي مساله وه . خو گوند دننه وظيفه په برياليتوب سره سر ته ورسوله .

گوند دخپل تاسيس په وخت کې داعتقیده درلوده چې واقعا په هغې ټولني کې چې په طبقو ويشل شوي وي ، خوانان عموماً ، يعنی له ټولنيز و طبقو او افتخارو څخه بهر وجود نه شي لري .

گوند پدغو سختو کلونو کې چې دافغانستان له سلطنتي ارتجاع سره له مخامخ مبارزه لگيو ، د دويم انتر ناسيونال د مشر او پسي دي خبري باندې مخته او ننگه عقیده درلوده چې ، خوانان د هېواد دکارگري طبقې او ټولو زيار ايستو لکو د گوند يوه ستره زير مه او لکه گاه تشکيلوي او هغو راتلونکي گوند يو او راتلونکي په خوانانو پورې تعلق لري . هغو د ميتکريمو گوند يو او خوانان تر ښه شپږ رضایت او خوښۍ سره د ميتکرينو لار تعقیبوي . هغه دزاهه ورسوالي پر ضد دسر بنسټونکي جگړې گوند يو او

پدغې لښکرانه مبارزې کې خوانان تر ټولو مخکې او وړاندې روان وي .

او پدې توگه دهمدغه اعتقاد په زما کې و چې گوند دافغانستان نزر گونو زرگونو خوانانو لښکر چې په رضا کارانه توگه یې داسپېداژ او ارتجاع ، ستم او استثمار پر ضد دتمبارزې ډگر ته ور ننگل ، دگوند دزيرمه قواوو په توگه او د يوه اساسي تکيه ځای په څير منځ ته راوست . گوند دافغانستان د خوانانو دموکراتيک سازمان د همدغه اعتقاد په اساس او د گوند د يوه جنبي سازمان په توگه تاسيس او تشکيل کړ .

همدا وجه ده چې دننه سازمان د انقلابي مبارزې د زده کولو په خاطر دلوړې زانگو او مقدماتي مدرسې په توگه ځلانده نوم کيښلي دي .

دافغانستان دخوانانو دافغانستان دخوانانو دموکراتيک سازمان په وجود کې ، دافغانستان د خلک دموکراتيک گوند تر لار پېل وني لاندې په ټير وسخو شرايطو کې له ځانه ستري قهرمانې وښودلې . کله چې گوند د افغانستان د سلطنت په وجود کې دښوونځي وراسته نظام پر ضد مبارزه کوله نو دخوانانو تنظيم پدې برخه کې ټير ستر بنسټونکي او قهرمانانه ، ميتکرانه او گټور تاريخي نقش ولوبوله .

زهون وطنوالو لانا خيزه لنډه هيره کسري او چيري هم نه شي هيرول چې همددا د افغانستان خوانان وو چې د خوانانو انقلابي نهضت یې په برياليتوب سره پر مخ پيوه او همدا خوانان وو چې د محصلانو په نهضت او دکارگرانو په امتصالي نهضتونو کې یې خپل ستر بنسټونکي او لار ښوونکي نقش لوبوله .

دهغه نو خوانانو د «هوروو» آوازونو دکابل ښار او د هېواد دنورو ښارونو څمکه او آسمان تر زاوه ، داسپېدان په کمزوري کولو او بيا په پريکړوني ټول سره یې وړانولو او نسکورولو پر ورسه کې خوانانو خپل ځلانده نقش ولوبوه دمحصلانو انقلابي نهضت یې له کارگري نهضت او دښکرانو له غور څنگو نو سزه په انقلابي مبارات سره تلفيق کړ او په هوشيارۍ

سره یې د عمومي نهضت بهير ته ځانونه وړگډو کړل . او گوند په ټير زغم او پوره نکت مسره د افغانستان د خوانانو د سياسي روزني او په هغوی کې د انقلابي ټري ليد دخبرولو پروگرام پر مخ پيوه او زهون خوانان یې په انقلابي ايد باورزي باندې سمبالول . په هغه نجات ښوونکي علم باندې چې انسان ته دټولني او طبيعت د انقلابي بدلون په خاطر د مبارزې لارې جاري ورزنه کوي .

دافغانستان خوانان چې دافغانستان دآزادي او مشروطيت دلاري دنده ورو ميړنيو ، او د «شاهان خان پروانې» په څير سر بنسټونکو او يو لاديزو آزادي غوښتونکو او لار و نه او لسيان وو ، د ظاهر شاهي استبداد په ټير سختو کلنو کې په ميړانه وچنگيډل او دخپلو آزادي غوښتو لکو او مشروطه طلبو پلرو نو او نيکونو د دودونو بيرغ یې لوړو سانسو او له هر راز سپکاوې څخه یې وژغوره .

دافغانستان خوانانو دافغانستان دخوانانو د دموکراتيک سازمان په وجود کې را تانته کړه

چې د مشروطه غوښتونکو او د آزادي دلاري د سر بنسټونکو قهرمانانه ، ناماني نهضت د لارښوونکو او نشورا داومي اوانسي نژدي د خوانانو د نهضت خلف الصدقان دي او دهغوی دزده وړتيا او سر بنسټدي له بودو نو سره سم دهيواد دخلکو د غرت او شرافت بيرغ لوی ساتي او دخلکو د عادلانه آرمان په لار کې چنگيري .

دافغانستان خوانانو دافغانستان د خلک دموکراتيک گوند په لمن کې دارتجاع اوستم ، داستثمار او لوښاري پرضد دنه پخلا کيدونکي مبارزې ځلانده درسيو لسه او اخيستل او هغه نجات ښوونکي علم ييزه کړ چې سي دهغې په وسيله یې کولي شول ، خپله ټولنه په انقلابي توگه بدله کړي . همدغه علميزه زهون خوانانو ته ور زده کړل چې څنگه بايد د ټير اصيلو انقلابيونو په څير په ميړانه سره نمرگ سترگوته وگوري او ترينه ونه ډارسي ، څنگه د طبقاتي مبارزو په اوږدو کې دخلکو د غرت او شرف بيرغ لوړو ساتي . د عصر دمتحکمو او انقلابي افکارو بيرغ له سپکاوې څخه يې کړي ، څنگه دخلکو د عادلانه آرمان په لار کې دټولني ، پرمختک ، دموکراسۍ ، آزادي ، ټولنيز عدالت او ترقي په لار کې و چنگيږي او څنگه پر نه له امتياز څخه نه ستري کېد نکی مبارزه وکړي . څنگه گوند له هر ټول شي او «کين» انحراف له اوږد تو نيزم ، سکتاريزم ، دگمنايزم ، رويز يو نيزم ، کاذب انقلابي توب ، ما چرا جوړي ، افاريزم ، شوونيزم ، کاغذ يازي دگمنايزم ، امتياز غشو بنسټي او داسې نورو ... څخه خوندي وساتي او لدغو سازمانې او سياسي لارو غيو سره په ميړانه او نه ستري کيدونکي او نه پخلا کيدو لکي انقلابيونو په څير مبارزه وکړي .

څنگه له چگړې ، نژادي تو پير ، اپانايدي ، راسيزم او فاشيزم ، يې عدالتي ، استعمارو نوي استعمار ، امپرياليزم ، صهيونيزم او ارتجاع سره په ميړانه مبارزه وکړي او له دغو ټينو

څنگه له چگړې ، نژادي تو پير ، اپانايدي ، راسيزم او فاشيزم ، يې عدالتي ، استعمارو نوي استعمار ، امپرياليزم ، صهيونيزم او ارتجاع سره په ميړانه مبارزه وکړي او له دغو ټينو

مفاهيمو څخه کر که وژي . څنگه د سولي ستر آرمان دموکراسۍ او بشري کرامت او له استثمار څخه دخپلو خلکو او بشریت د خلاصون په لار کې مبارزه وکړي . هغوی دگوند په لمن د وطنپالنې او کارگسري انتر ناسيوناليزم او له بشریت سره دمنسې او انقلابي او دنورو هېوادو له زيار ايستو لکو سره د صميميت اوملگر توب درسوله زده کړل .

زهون خوانانو چې انقلابي ښوونه او زده کړه کړي ده ، نو دټور انقلاب په برياليتوب کې یې خپل ستر انقلابي ډول ولوبوه .

دگوند په امر زهون خوانانو ټيري سختې وظيفې په غاږه واخيستي . او کله چې دسي . آی . اي مشهور اجنت حفيظ الله امين او د هغه تور فاشيستي پالنه زهون د قهرمان گوند پر ضد نسيسه او او مکه پيل کړه او پدې لار کې يو لړ برياليتوبونو ته ورسيد زهون خوانانو ، دافغانستان د خلک دموکراتيک گوند داصولي منبر توب په دستور د هغه دنور او لاولي اقتدار پر ضد د روا او عادلانه مبارزې بيرغ پورته کړه زهون خوانان ټله ټله جيلونو ته ولاړي ، شکنجه خايونه یې وليدل ، بولي گو توبو ته ولاړل ، ټله ټله شپېدان شول ، خو دگوند دتوقش او دخلکو دشراف او عزت بيرغ یې له لاسه ونه غور ځلوه او نرسره تيمانه شو .

زهون خوانانو نامين دنور فاشيستي باندي اقتدار په شرايطو کې خپل وظيفې هير نکړل او د دويم انتر ناسيونال د مشر ددغه وينا په اساس چې ! «يو اخی له کارگرانو او بزگرانو سره دکار له لارې واقعي انقلابي کيدی شي» دافغانستان له کارگرانو او بزگرانو سره اوږده په اوږده داسپېدان او ستم پر ضد وچنگيډل او يو ځل بيا یې خپلې قهرمانې زهون په تاريخ کې ثبت کړل .

او داندې وروسته د نور انقلاب له تکاملي پراخه ، زهون دخوانانو په غاږه ، دنوي اوبه استعمار دخلاصې ټولني دجوړولو سترمسووليت پروت دي .

پدې باب دافغانستان دخلک دموکراتيک گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي ، د انقلابي شورا رئيس اوو صدر اعظم بېرک کارمل دخوانانو د دموکراتيک سازمان فعالينو ته خطاب وويل .

«ستا سي وظيفې ... شرايط خيزه ، پراخه او زوري دي ... بايد ووايو ناسي څنگه کړي شي يو نيسمن او وروسته پاني هېواد په يوه بله پای او سر لوړې هېواد باندې بدل کړي ، څنگه کولای شي يو يوي سواده او نيسمن هېواد په يوه با سواده او پر مخ تللی هېواد بدل کړي . نو زهون د هر خوان ، وظيفه ده چې په خپله یې زده کړي او نامکان په حدودو کې او له خپل ټير کوچني وزگار وخت څخه په استفادې سره زيار ايستو لکو ته په ليک لوست در زده کولو سره د کارگري طبقې او دافغانستان دټولو زيار ايستو لکو دسياسي او طبقاتي شعور دسطحي دلوړو نو په لاره کې ، د کارگري طبقې په جلب او جذب اوسازمان وړکولو کې ، په کلي او ښار کې مبارزه وکړي . څنگه دنوي ټولني دجوړولو ټول سترمسووليت په وروستي تحليل کې ستاسو ، خوان نسل په غاږه دي .

... و سپاس و درود

ما بر تو باد، ای

کودک

کودکان ما آنها که

میدیرند و آنها که زنده

میمانند

دوکتورس انا هیتا درین لحظه میگریست، با تمام وجود خود میگریست ، چرا که خاطره آنانیکه در راه وطن جان باخته بودند یکبار دیگر زنده گردید .

• در کشور ما ۳۵ کودک از هر یک صد کودک نرسیده به سن پنج سالگی میمیرند، در حالیکه میتوانند زنده باشند و زندگی کنند اگر شرایط وقایع و معافیت کنلوی به صورت سر تا سری گسترش یابد .

• در تالار بزرگ کابل نداری تا گمان سکوت سایه انداخت اشک در چشم هانست و غنچه هاراه های گلوهارا گرفت و همه به گریه افتادند - گریه تلخ و دردناک - گریه - بر که از قلب ها مایه میگریفت و با اشک ها آشکار میگردد ، و این صحنه بود تلخ و تکان دهنده ، زیرا ....

روز جهانی کودک که به اساس فیصله سال ۱۹۵۴ سازمان ملل متحد همه ساله به کوشش اداره یونسف و به وسیله همه کشورهای عضو ملل متحد بزرگداشت میگردد در واقع هوشداری است برای حکومت ها و سازمان های وابسته که با درک و شناخت شرایط و ضوابطی که در مجموع حیات کودک را خوش یختی و آینده اش را با خطر برابر می سازد کارنامه های علمی و تطبیقی را در ابعاد گوناگونی که بتواند جلو گیری با سامانی های زندگی کودک در سطح ملی و جهانی باشد به عمل پیاده کنند و به این ترتیب زمینه های مطمینی را برای نسل فردایی ریزی نمایند .

در کشور های دور از اکتشاف نگهبانان شده جهان سوم که به خاطر استیلای خان سالاری در جریان سده های فراوان جوامع انسانی فقر - بیسواری و بیماری سه پدیده شوم زندگی همگانی مردم به شمار میاید حیات کودک بیشتر در معرض انواع گونه گون بیماری ها قرار دارد و نه تنها مسایل اکتشاف ذهنی روانی و اجتماعی به هیچ عنوان مطرح نمیباشد که به خاطر عدم حتی کمترین شرایط زیست انسانی که زندگی را بتواند در پائین ترین سطح آسایش و آرامش قرار دهد حجم و فیات کودک هر سال بیشتر و بزرگتر می نماید و به تعداد قربانیان خرد سال افزایش به عمل میاید .

در افغانستان این تراژیدی - تراژیدی بزرگ های نا بهنگام کودک و یازندگی در پائین ترین سطح ممکن آن عمیق تر از هر کجای جهان در چشم انداز مآقار دارد - باین بودن سطح سوان و آگاهی عمومی - باین بودن سطح

اقتصاد ملی - عدم شرایط زیست صحتی - عدم شرایط نامین حفظ الصحه فرنی خانوادگی و اجتماعی - کنیف بودن محیط زندگی - کمبود وسایل گسترش خدمات اجتماعی ، عدم موازنه در عرضه خدمات تعلیمی و صحتی میان شهر و ده و عدم یک کار نامه موثر و قاپوی سر تا سر تا سری در شمار عواملی است که موجب میگردند از هر صد کودک جامعه ما ۳۵ تن آنها پیش از آنکه به سن پنج سالگی برسند بمیرند و بقیه نیز حیات درد ناکی را که فاقد هیچ گونه بیمه اجتماعی است بگذرانند .

با توجه به اینکه این همه عوامل نابسمان در زندگی کودک میراث شوم روش های سیاسی نادرست خان سالاری است که در جریان سده های فراوان حکمفرمای زندگی مردم بوده است با آنکه در حال حاضر آن نظام هایستند و روش های مترقی سیاسی جایگزین آن گردیده است باز هم جبران آن کاری نیست که در مدت کمی بتواند عملی گردد و ایجاب طرح و تطبیق کارنامه ها و پلان های مختلفی را در ابعاد وسیع زندگی اجتماعی میکند در گذشته روز جهانی کودک در کشور ما و تجلیل از آن صرف یک شعار بود و بزرگداشت از آن فقط در جمع آمدن عده ای به سالون های مجلل و گلو بندادن هر مقاله خوانی های بی محتوا و گفتن و پختن کردن حرف های ملالی و وعده های دروغیم خلاصه میگردد و این مراسم هم فقط برای کودکان خانواده های بر گزار می شد که در سطح رفاه خانوادگی و اجتماعی قرار داشتند و گرنه میلیون ها کودکی که در ده و دشت و کوه و شهر ما گرسنه بودند و نان نداشتند بیمار بودند و دوا نداشتند و امراض سازی گشتند

کودکان ناز و وکتون پارچه زیبای وحدت ملی را به نمایش گذاشتند این نمایش چه از نظر شکل و چه از نظر محتوی خود نمایش بود قابل پذیرش .

جوانان کشور هند سیم داشتند و بر نامه هنری راه اجرا در آوردند . آنچه در بخش های مختلف این نمایش گونه بیشتر جلب توجه میکرد استعداد قابل پرورش کودکان ما در زمینه های هنری و نمایش «بیرق» که به وسیله گروهی از های چشمگیری خاص داشت . نمایش «بیرق» که به قبیله گروهی از کودکان شیرپور و وکتون به اجرا آمد در تحریک احساس عاطفی بیننده ها نقش فراوان داشت ، در این نمایش کودکان به چهارگروه تقسیم بندی شده بودند و هر گروه لباس به لباس های سیاه ، سرخ و سبز بودند که در مجموع خود رنگ بیرق ملی را افاده میکرد و گروه چهارم نیز لباس قرمز یی به تن داشتند لطفاً ورق بزنید

به وسیله ریاست کودکانهای کابل و با شرکت اعضای شورای انقلابی برخی از اعضای کابینه ، فعالین حزبی و مسئولان ارگان های دولتی به تجلیل آمد بعد از آنکه آیاتی چند از قرآن عظیم الشان تلاوت گردید و سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان پخش شد ، بیانیه های به وسیله رئیس کوند - کستانها - رئیس حمایه طفل و مادر - نماینده یونسف در کابل ، معاون صحت طفل و مدیر مسوول مجله طفل و مادر ایراد گردید که در آن به تحلیل وضع زندگی کوند در ابعاد مختلف آن در کشور مابرداخته شد .

در بخش دوم این مراسم نمایش گونه یی ترتیب شده بود که به وسیله کودکان کوند - کستانهای «حمید و وکتون» «شیرپور و وکتون» «جمال مینه و وکتون» «مهری و وکتون» «نازو و وکتون» «مکرور یان و وکتون» و «حلیمه و وکتون» به اجرا آمد و در بخشی از نمایش نیز نو-

* صحت تنها معنی سلامت جسمی را ندارد، بلکه بهبود کامل حالت های جسمی ، روانی اجتماعی است که معنی صحت را دارد .

* نمایش گونه های که به وسیله کودکان کوند کستانهای کابل به اجرا آمد در مجموع مانگر استعداد ها و ظرفیت های هنری بود که در میان کودکان ما وجود دارد .

زیر این شعار ، توسعه هر چه بیشتر تبادل تجارب و معلومات را در میان کتور ها به استخدام وادامه زمینه توسعه معلومات در مورد پرابلم های اطفال کتور های مختلف و به تجزیه و تجلیل آوردن این پرابلم ها ، انکشاف خدمات ترجیحی برای معلومات تخنیکي ، سهم گیری در انکشاف و تنظیم پالیسی های متمر برای اطفال و توسعه همکاری و تعاون در خدماتیکه به بهبود و بهتر شدن وضع اطفال در کتور های روبه انکشاف ارتباط دارد تاکید میکند و کتورهای عضو را به عملی ساختن آن توصیه میدارد .

بدون شك اگر کتور های از انکشاف دور نگهداشته شده فعالیت جمعی گسترده در این زمینه ها داشته باشند و پرابلم کوند را جدی تر از آنچه تاکنون بوده است تلقی کنند دشواری ها راه حل مییابد مشروط به اینکه اداره یونسف نیز در تمویل پرو گرام هایی که باید به عمل پیاده گردند سهم فعال بگیرد و این کتور ها را که بیشتر آنها به مشکل اقتصادی مواجه اند یاری دهند

در کابل یازدهم جوزا روز جهانی کوند، امسال با شکوهی هر چه بیشتر در تالار کابل تدارکی بر گزار گردید در این مراسم که

سال در میان شان به درد و مرگ میبرداخت از این جشن ها خبر داشتند و نه هم آثرا خود میدانستند ...

اداره یونسف سازمان ملل متحد امسال در جهانی کوند را با شعار «کودکان در دهه شان» در همه کتور های وابسته به سازمان ل به تجلیل میاورد و از این روز قدر دانی می نماید. این شعار یکبار دیگر به همه ی حکومت و خاصاً حکومت کتور های جهان سوم یاد ری میکند که با تحقیق و مطالعه در زمینه گسی کوند عوامل نارسایی ها و نابسامانی را تشخیص دهند و با پیاده کردن طرح های علمی شرایط تازه یی را به وجود آورند صحت طفل در سه بعد وسیع جسمی-روانی اجتماعی خود تقسیم گردد - فعالیت های یوی علیه امراض و بیماری های کشنده وی کودکان توسعه داده شود زمینه های بیسی و آموزشی فراهم آید و شخصیت کوند درخواه دو اجتماع مورد احترام بیشتر بر گیرد .

با توجه به اینکه هیچ کشوری تنها با انکا تجارب خود نمیتواند بر نابسامانی ها فایق و برای رفع دشواری های زندگی کوند سطح جهانی با ید تلاش مشترک ان کتور ها وجود داشته باشد ، اداره یونسف

کودکان شیر پور و وکتون در اجرای نمایش بیرق استعداد فراوان خود را تبارز دادند.

و درو
باد، ای
کی
ها که
آنها که ز
مانند

واین کودکان زنان و مردان فردای کشورمانند فردایی که چگونگی رشد و انکشاف آن به چگونگی شرایط و شرایط تربیوی امروز ما وابسته است .

دو سازه رقص بومی که به وسیله نوجوانان کشور هند به اجرا آورده شد در نوع خود جالب و دیدنی بود، اما جالب تر از اجرای نمایش اناتس مربوط به ایسن بخش نمایش بود که در آن تذکر میرفت اجرای رقص ..... به وسیله «کودکان» کشور هند، حتی در متن چاپ شده پروگرام روز جهانی کودک که برای بینندگان توزیع گردید هم نوشته شده است که: «دو سازه نمایش هنری از اطفال کشور دوست هندوستان» در حالیکه حداقل سن اجرا کننده های این بخش از پانزده سال بیلا میباشد و معلوم نیست از نظر پرودیسور های پروگرام تجلیل از کودکان دوران کودکی تا چند سالگی میباشد، اما آنچه از این نمایش فهمیده میشود این است که انسانها تا بیست سالگی هم میتوانند کودک به شمار آیند .

• • •

وزیر تعلیم و تربیه در آخرین بخش برنامه بزرگداشت کودک تحایلی را که به وسیله انداره یولیسف تهیه شده بود برای نماینده

ما همه افغانیم - ما همه انسانیم
 راه اجرا می آورند ، اما سخن در مورد اجرای نمایش گونه وحدت ملی این است که نماینده مردم کابل هم در دیدف ملت های افغان به سن ظاهر میگردند و معلوم نیست این تفکیک ملیتی چگونه باید توضیح گردد، چه در نمایش سخن از ولایت های افغانستان و خصوصیات فرهنگی شان نیست بلکه ملت های افغان با لباس های محلی شان نمای از وحدت ملی راه نمایش میگذارند که ظاهر شدن و شرکت کودک خرد سال ملبس به لباس محلی مردم کابل در کنار این ملت هسا زاید است .

«نمایش پسته چینی» که آثرا کودکان کوردکستان مکروریان به اجرا می آورند نیز ابتکاراتی چشمگیر دیده میشود و در این شعر است ایران بیانیه والی منطقه یش از گشایش مراسم پسته چینی و به وجود آوری یک نمای رسمی تشریفاتی در یک نمایش هنری به وسیله کودکان .

مکروریان بود که در پهلوی فورم و ارائه خوب از محتوی با مفهوم تری نیز برخوردار بود . در بخش نمایش وحدت ملی نخست مادر وطن روی سن ظاهر میگردد و دکلمه زیبایی راه اجرا می آورد و بعد دسته های دو نفری خرد سالان دختر و پسر که هر کدام لباس های محلی یکی از ملت های افغانستان مانند : ازبک، هزاره، بلوچ، پشتون و... را پوشیده اند به ترتیب روی اسنچ می آیند و در مجموع ترائه ی زیبای :

«دوستان ماهه گسی زانه ایمن دانه ایم
 گر که پشتون و اگر تر کمن از جوز جانیم

ما همه افغانیم - ما همه انسانیم
 اگر از لوز رو پنجشیر و اگر از باغیان
 گر هزاره و اگر زانه نورستانیم
 گر که سنی و اگر شیعه و اگر تاجیکیم
 همه گلهای همین گلشن و این بوستانیم
 همه گی یار و برادر همه غم خوار به هم
 گر بلوچیم و اگر ازبک و ترکستانیم

که گمان میرود در مفهوم سمبولیک خود هدف از رنگ سفید و نمایاندن صلح خواهی مردم در زندگی ملی شان بوده است .

در بخش دیگر نمایش که زیر عنوان «استعدادها شگوفان میگردند» به وسیله کودکان جمال مینه به اجرا آمد در ترتیب دیکور نمایش فوق زیاده کار رفته بود اما ارتباط منطقی میان نامی که برای نمایش برگزیده شده بود و آنچه که محتوی نمایش را تشکیل میداد وجود نداشت ، شاید هدف از ایسن نامگذاری متوجه ساختن بیننده به استعداد های بوده است که قابلیت شگوفایی و باروری را دارند ، پارچه نمایشی کوناهی که به وسیله دول از کودکان مرستون اجرا شد از نظر ارائه مایم های چهره اجرا کننده ها و تلاش که در این زمینه به عمل می آوردند جالب توجه بود .

جالب ترین بخش های این نمایش اجرای «وحدت ملی» به وسیله کودکان نازو و پشتون و پسته چینی به وسیله اطفال کوردکستان

بخش دیگر از نمایش روز کودک کسه نمایانگر استعداد های خفته و قابل پرورش کودکان ماست .

آگاه بار خواهند آمد و در غنای فرهنگی ما سهم عمده‌ی خواهند گرفت ، آری این ها مسایلی است که نه تنها در روز جهانی کودک بلکه در همه روز های سال و سال های قرن تا زمانی که صحت عام گردد و تعلیم و تربیه تعمیم یابد هم چنان به عنوان دشواری های قابل حل در چشم انداز ما قرار دارد و بدون شك انقلاب افغانستان نیز چشمی ناز به سوی این مسائل دارد و آنرا در رأس فعالیت های اصلاحی بنیادی خود پذیرفته است چنانکه در اصول اساسی انقلابی به‌شبهی این مسائل به حق حیات با صحت ، به حمایه طفل و معاند به نامین و تعمیم معافیت کنلوی در مجموع به زندگی کودک و معاند عطف توجه شده و این مسائل در مانده های بیست و ششم و بیست و هشتم و بیست و نهم به خوبی انعکاس یافته است .

به آرزوی آن روز که همه ی این دشواری ها راه حل یابد و کودکان ما از زندگی با بیمه و بشوالت بر خود دار باشند ..

مادر چه شرایط نا هنجار و نا بسامانی رشد میکنند و بزرگ میشوند و هر گز از یاد نمیرند که مرگ های ناپهنگامه صدوپنجاه کودک از هر یکپزار کودک که از سن تولد تا پنج سالگی اتفاق می افتد در حکم یک فاجعه ملی است ، فاجعه یی که اگر طب و قیایوی ما گسترش یابد و معافیت کنلوی عملی گردد اگر شرایط تغذیه طفل و معاند بهبود یابد و آگاهی کافی در مسائل صحت خانواده به مردم داده شود ، اگر محیط زیست از آلودگی ها پاک گردد و تا مین حفظ الصحه فرد خانواده و محیط به عمل آید و اگر عوامل بیماری زادر مجموع به کنترل آید این زندگی ها همه قابل وقایه آید و هر گز ما شاهد مرگ ۳۵ کودک از هر یککصد کودک خود در سنین میان نو تولد تا پیش از پنج سالگی نخواهیم بود و در همین شمار اگر شرایط تربیوی و آموزشی مساعد شود و ساحه عرضه خدمات اجتماعی در دهات و روستاهای ما گسترش یابد آنها یکه زنده میمانند هر یک فردی سالم ، با سوان و

کودکان معصوم چه نغمه های جانکاهی را باید در قلب های کوچک خود لانه دهند و چه خاطره های دردناکی را برای همیشه با خود داشته باشند ؟

مراسم خاتمه میباید در حالیکه چشم ها هنوز نمناک است و قطرات اشک نشسته در گوشه چشم هاویا افتاده بر روی رخسار ها در زیر نور چراغ های روشن سالون درخشش خاصی دارند .

نجلیل و بزرگداشت روز جهانی کودک در کشور ما با شکوه آغاز گردید و باشکوه خانه یافت ، اما مطالعه و تحقیق در زمینه زندگی کودک و نا بسامانیهای آن کاری است که نازه باید شروع گردد و میگرد - چرا که امروز هیچ دولت مترقی با شعار پراگنی به سراغ مسائل و دشواری ها نمیروند و انتظار هم ندارند که شعار دهی راه حل مشکلات جا معه باشد بدون شك مسوولان امور مربوط به کودک به خوبی آگاهی دارند که کودکان

کودکستانهای کابل و آن کودکانی که برانسان در جریان قدرت نمایی امین نامین مانند خونخوار وی به شهادت رسیده بودند بزیع کرد و این رقت انگیز ترین صحنه های عظمی این برنامه نمایشی بود ، چرا که ستورس اناهیستارانتب زاد در این زمان فقط یک عضو بیته نبود ، لیک یک زن بود ، یک مادر بود ، دری که احساس داشت و این احساسی که رابه فراوانی در چشمش می نشاند و به سر به اش و امید داشت ، وی میگریست بسا تمام احساس خود و از ته دل میگریست ، این گریه در چشمان ایننده هاهم اشک می ماند ، شاید در این لحظات درد آور هشتم ستورس اناهیستاراهم همه ی بیننده هادراین اندیشه شدند که در روز جهانی کودک چه بشمار کودکان ماکه در سوک پدران از دست رفته اند ناباورانه اشک میریزند ، چه بشمار آرزو یی که در مورد این کودکان معصوم بخاک است و چه خانواده های که بار سنگین دست دادن عزیزان روی شان ه های خمیده است فشار می آورد و آنها می اندیشند که این

سلسله گفت و شنودها و نشست های اقتصادی ژوندون در میزگرد

مسائل

سیاسی و اجتماعی، فرهنگ

درباره نگرانیها و انتقاد

لطفا دست نگهدارید ورق نزنید

در جریان دو هفته ای که از کارنشر نخستین جلد ما در دور چهارم آن میگذرد وبد نبال در خواستی که از خوانندگان ژوندون به عمل آمد نا طرح عمیق ترین و همگانی ترین دشواری های خود را با ما در میان گذارند. صد ها خواننده و تعداد بی شماری از علاقمندان این سلسله گرد هم آیی ها با ما تماس گرفتند و مساله کمبود مسکن و عدم ضوابط و معیار های تثبیت شده در کارگرایه منازل را به عنوان يك مشکل اساسی همه خوانندگان و نویسندگان شهر که تعدادی فراوان از جمعیت ما را در کابل تشکیل میدهند، معرفی کردند. ماضی اظهار سپاس از همه ایسین خواننده های تنها مجله هفتگی همه خواننده های کشور موضوع کمبود جای رهائشی را با شرکت مسوولان صلاحیتدار دوگنی به جدل می آوریم و باز هم در انتظار نظر دمی های سودمند شما خوانندگان های آگاه خود و نظرات و انتقادات و پیشنهادات شما میباشیم.

زیر نظر گروه مشورتي ژوندون.

کمبود منزل رسانی

خانه بدوش های شهر ما چه میگویند

در این دور سخن :

- ۱- محمد شفیق عظیمی مر بسی شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- ۲- غلام سخنی غیرت رئیس تهیه مسکن .
- ۳- دیپلوم انجنیر عبد الستار اوریا رئیس آبرسانی و کانالیزاسیون .
- ۴- دیپلوم انجنیر داود سرور رئیس پروژه سازی «شاروالی کابل» .
- ۵- دکتر عبد الواسع بشر یار شهر ساز و مهندس انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی .
- ۶- حبیب کارگر معاون فنی فابریکه خانه سازی .
- ۷- محترمه حمیده مدیر لیسسه عالی ملالی .
- ۸- لیلی کاویان معلم لیسسه عالی ملالی .
- ۹- کریم پرو دیو سر مجله تلویزیونی .
- ۱۰- سید عزیز الله مر مؤلف گروه مشورتي ژوندون .
- ۱۱- امیر گل مدیر ناحیه زده شاروالی کابل .
- ۱۲- باز محمد فاضل مدیر ناحیه ۲ شاروالی کابل شرکت داشتند

را حله راسخ خرمی :

که این بل از استحکام بیشتری برخوردار باشد تقاضا و توافق بیشتری هم میان اقتدار و طبقات و رکن اجرایی دولت بوجود میاید. ژوندون این مجله همه خانواده های کشور باندگ چنین مسوولیتی است که میکوشد با طرح همگانی ترین، دشوارترین و عمیقترین مسایلی که مردم به عنوان يك مشکل در زندگی خود با آن رو برو اند و با انگیزه یابی و کاوش شگری در آن بازاری تگری که خاصه این

باسخانی بیرامون اهداف ژوندون از دایر ساختن گرد هم آیی های این مجله دور سخن را به گشایش می گیرد و میگوید :

- رسالت های گروهی و وسائل ارتباطی تنها رسالت تئوری و آموزش بوده های وسیع کم سواد و بی سواد را عهده دار نمیشاندند - این سازمان ها در واقع بل رابطه ای هستند میان مردم و حکومت ها و به همان بيمانه یی

وزارت ها و تاسیسات دولتی پایددر بودجه سالانه خود مقدار پولی را جهت تهیه خانه برای ما مو ران بی بضاعت در نظر بگیرند تا کویسرا - تیف تهیه مسکن با استعاده از این پول برای ما مو ران مستحق بدون استعاطت خانه مسکونی تهیه بدارد تنها راه حل دشواری کمبود مسکن در کابل رشد تولید صنعتی تعمیراتی است .

• • •

* حکومت های از تجاری عمدا و آگاهانه کوشیدند مرا وریان هابانوا قصص صنعتی ساخته شود و فعا لیت های مکرور بیان سازی جهت انحراف بی با بد تا مردم از زندگی آبارتمان تشینی رو گردان شوند .

سرنوچهوانان ، جوانان و خانواده ها

هایشی یک دشواری در سطح ملی

گونه زندگی میکنند و با چه مشکلاتی روبرو میباشند

پلان ها و کار نامه های علمی و با اشتراک وسیع تمام موسساتی که به نحوی با موضوع ارتباط دارند راه حل بیاید و زوندون شاد است که باز هم ابتکار را بدست می گیرد ، پیشگام میشود و با زمینه سازی برای این گرد هم آیی که در آن همه مسوولان امور در این زمینه دعوت شده است نقش و رسالت مطبوسه عانی خود را به انجام میاورد امیدوارم این کار زوندون دنبال روی هایی داشته باشد و سازمان ها و موسساتی که با مسائل مربوط به زندگی مردم در تماس اند ، این روش را در گردهم آیی ها و بحث آزاد و مرور مشکلات و پر رمی و انگیزه یا بی اجرا گیرند تا راه حل دشواری ه ازود تر به گاویش آید .

سخن را به رووف راصع می سپارم که طرح و تنظیم گفت و شنودهای زوندون با اوست تا پرورش هارا به طرح آورد و جدول را آغاز کند.

رووف راصع :

باتوجه به اینکه دشواری کمبود مسکن هر سال وسعت و پهنای بیشتری مییابد - تصور نمیشود که فعالیت های خانه سازی به شکل مدن که بیشتر شامل مکروریان سازی و پلاک سازی میشود ، بتواند جوابگوی نیازمندی های ما در این زمینه باشد ، بهترین گواه نیز در این مورد این است که در جریان یک دهه تاسیساتی خانه سازی ما نتوانستند اند برای پیش از تقریباً دو هزار خانواده جای رهایشی تهیه و اعمار کنند در حالیکه برای رفع حتی نسبی این مشکل هنگامی ما به اعمار چند هزار مسکن در سال نیاز داریم ، پرورش این طور طرح میگردند که مسوولان امور شهر سازی و خانه سازی باچه دلایلی از پیاده ساختن طرح های تعمیراتی مدن و گران قیمت به عمل نطقا ورق بزنید

یکروز و دو روز است و نه به وسیله یک دستگاه و اناره از میان برداشته شده میتواند ، کاری است که باید با مطالعه و تحقیق کافی علل و اسباب به وجود آورند آن ، با طرح و تطبیق

مقرر دارد ، مشکلی که هر روز گمترش بیشتر میاید و خانواده های زیاد تری را در جمع خانه به دوش های شهر ما قرار میدهد بدون شک حل و رفع این دشواری نه کار

جدل هاست به علت ها برسد و اساسی ترین راه های حل دشواری را عنوان کند . مساله بی خانگی در شرایط کنونی به صورت یک مشکل چند بعدی هنگامی در مقابل

گوشه بی از میز مردم زوندون در زمینه کمبود منزل رهایشی

در ساختمان های میکروریان تمام ضروریات رهاشی مدنظر گرفته شده است

*شاروا لی کا بل زمین تو زیع میکند بدون آنکه در فکر تا مین خلد
مات شمیری مانند آب، برق وغیره باشد. همین اکنون در خا نه های مساحه چین
وزیر آباد که شاروالی زمین تعمیراتی آترا تو زیع کرده بیش از دو متر
آب ایستا ده جمع است و برای مردم خیر خا نه تا هنوز هم با تا نک آب
آشا مید نی تو زیع میکرده.

دفاع می کنند چرا کوشش نمیشود که راه
های مشر تر دیگری برای حل این پرابلم به
کاوش گرفته شود؟
سخی غیرت رئیس تهیه مسکن:
نظر پرسنده محترم را نائید میکنم در
مورد اینکه فعالیت های میکروریان سازی با
جریان کند و بطی خود جوابگوی نیاز مندی
های ما در زمینه کمبود مسکن نبوده و نیست،
اما پیاده شدن طرح های بلاک سازی به عمل
در واقع تنها روشن بوده که امکان تهیه
خانه های کاملاً صحی را نیز در کشور ما فرا
هم آورده است .
بدون شک پروژه های میکروریان سازی اگر
به همان گونه یی که به طرح آمده بود به
تطبیق هم میآمد تعداد بیشتر مردم میتوانستند
که از این طریق صاحب خانه شوند ، اما با
کمال تاسف حکومت های ارتجاعی سد راه
انکشاف میکروریان سازی شدند ، به عنوان
مثال یان آور میشود که تمام بلاک های مساحه
اول ودوم میکروریان که شامل شصت بلاک
رهاشی میشود و در آن بیش از دو هزار خانواده
زندگی دارند در مدت پنج سال اول پلان خانه
سازی اعمار شده است .

و به این ترتیب برای اینکه به اهداف خود
نایل شوند به ایجاد مشکلات پرداختند، مسایل
قیمت گذاری و پرداخت قسط های دراز مدت
را به گونه یی به طرح و تطبیق آوردند که
مشتریان که بیشتر شان هم از افشار روشن
و در سطح پائین اقتصادی قرار داشتند قدرت
پرداخت قسط را نداشته باشند و یا برای خانه
سازی وظایفی را تعیین کردند که جهت

و یا اسفالت برخی از کالته های شهر ...
چنین نا بسامانی های بود که جلو رشد
سریع تولیدات معدن ساختمانی را گرفت
اما خوش پختانه از نو سال پیش دوباره این
فعالیت ها در جریان اصلی خود قرار گرفت
و تلاش به عمل میاید که بارفع نا هنجاری ها
مساحه تولید گسترش داده شود که در این
زمینه دقیق حیب به شما معلومات میدهند .
حبیب کارگر معاون فنی لخانه سازی
- به نائید گفته های رئیس تهیه مسکن
یاد آوری میکنم که حکومت های ارتجاعی
و غیر ملی افغانستان پیش از پیروزی انقلاب
نور تلاش میوزیدند که بپر قیمتی که باشد
جلو انکشاف و حتی فعالیت خانه سازی حرف
شود چنانکه اگر انقلاب لور فقط چند ماه در
به پیروزی میرسید این موسسه بدون شک
بارکود و توقف کامل برابر میشد .

انحرافی داشت ، مانند میک ساز ، بل سازی

کوشه ی از ساختمان های رهاشی سرزمینه

مابعد از انقلاب فابریکه را در شرایط بسیار
ناهنجاری تسلیم شدیم و برای پیاده ساختن
یک رفودم وسیع در اولین فرصت تصمیم گرفته
شد که با تعدیل وظایف فابریکه حج
تولیدات خانه سازی بلند برده شود .
پلان پنج ساله خانه سازی به گونه یی طرح
گردید که در سال اول پلان ۴ بلاک در سال
دوم ۶ بلاک در سال سوم ۸ بلاک در سال چهارم
۱۰ بلاک و در سال پنجم ۱۲ بلاک ساخته شود
به اساس طرح تطبیق در نظر گرفته شده بود
که در سال ۱۳۵۷ - ۸۰ بلاک اعمار گردد
که با تلاش انجیران و کارگران ما ۶۰
بلاک ساخته شد هم چنان حجم کار در سال
۱۳۵۸ بیشتر از حد پیش بینی شده بود .

این يك حقيقت روشن است كه خانه سازی به شكل مدرن خود به هيچ وجه نمیتواند مشکل كمبود مسكن را در كشور ما حل كند. دلایل در این زمينه فراوان است به اجازه شمسا نگاهي به آمار مي آندازيم : ظرفيت نهيان خانه سازی در سال ۱۳۵۷-۳۱ هزار مترمكعب بوده است و با تعدیلاتي كه قرار است در سال های ۵۸ و ۵۹ به عمل آید این ظرفیت به صورت نهایي خود به ۴۱ هزار متر يكمیدر سال میرسد كه به این ترتیب ما با استفاده از قدرت نهایي خود بعد از عملی شدن تعدیلات در نظر گرفته شده خواهیم توانست سالانه فقط ششصد منزل رهايشی را اعمار كنیم، و این حتی نمیتواند يك دهم نیاز مندی هارا هم

كافی به نظر میرسد اینك از محترم سروش مي خواهیم در این مورد كه چرا بنا برروالی كابل نمیتواند فعالیت های خانه سازی و یا توزیع زمین تعمیراتی را در حد نیاز مندی افزایش دهد صحبت كنند ؟

دیپلوم انجیر فروش :

مشكل كمبود مسكن مساله است كه خاص كابل و حتی افغانستان نمیباشد به جرات میتوانم بگویم كه این دشواری امروز در سطح جهانی مطرح میباشد و تا جوامع پیشرفته همی كشور ها صرف نظر از چگونگی روش های سیاسی شان به پیمانه های كم یا زیاد با آن مواجه خواهند بود من در بررسی نخست خود سه عامل را به عنوان به وجود آورنده

قبول واقع گردند . بنا برروالی كابل درخربان مدت نوسال بعد از پیروزی انقلاب در زمینه رفع مشکل كمبود مسكن فعالیت های گسترده بی داشته است كه پیاده ساختن در حدود دوازده پلان آسفلتی و توزیع بیش از ده هزار نمره زمین در این شمار است ، اما با آن هم از حجم مشکل كمبود مسكن كاهشی چشمگیری به عمل نیامده كه من دلیل آنرا افزایش مهاجرت ها از شهر ها و روستا ها به خاطر شرایط خاص كشور به سوی مركز میدانی و یقیناً باعادی شدن اوضاع و بر گشت مهاجران به جایگاه های اصلی شان خود به خود مشکل كمبود خانه نیز تا حد زیادی رفع میگردد رقتسا

زمین های ساحه شهر را به مصرف تعمیرات میسرانیم پیش برویم در چند سال اول پلان ۲۵ ساله شهر كابل تمام زمین ساحه تعمیراتی ۲۵ ساله را از دست میدهم و با مشکل عدم تطبیق ماستر پلان رو برو میگردیم پلانی كه به اساس آن در مدت ۲۵ سال باید پنجاه و يك در صد مجموع تعمیرات شهر بلند تر از چهار منزله باشد فعالیت های خانه سازی و تهیه مسكن در شرایط كنونی به حدی كم و ناچیز است كه در واقع باید آرایش به حساب نیابوریم برای رفع مشکل كمبود مسكن ما باید چندین دستگاه ساختمانی كه ظرفیت هسر كدام چند برابر ظرفیت موجود خانه سازی

سلسله گفت و شنود ها و نشست های اقتصادی
رووندون در دربار كابل

اشاره می داشتند یعنی بر اینکه مشکل كمبود مسكن باید از طریق بنا برروالی و یا توزیع بیشتر زمین به منظور اعمار خانه های ارزان قیمت حل گردد اما من با این طرز تفكر موافق نیستم هر چند در شرایط كنونی جز این چاره دیگری هم به نظر نمیاید .

برای حل مشکل به شكل علمی آن نظر من است كه باید تولید صنعتی ساختمان افزایش داده شود و تعمیرات بلند منزل جانگزين منازل به شكل اقلی گردد

اگر ما به همین روال و پیمانه ی كه اکنون

بماند داشته باشیم .

رووف راضع :

به پاسخ گفته های آقای سروش من دو نكته را یاد آوری میکنم كه در واقع انتقادی است به دفاعیه شان مورد اول اینکه بنا برروالی كابل قسمت های از شهر را زیر تخریب می گیرد اما آبادی آن سال ها دوام میاورد به عنوان مثال من تخریبات تيب وزارت تعليم و تربيه و خیابان كابل را نام می گیرم این مناطق تخریب شد .

كمبود مسكن در كابل بر می شمرم - عامل اول رشد غیر طبیعی نفوس و افزایش بی تناسب جمعیت است و عامل دوم مهاجرت های كه از شهر ها و روستا های كشور به مركز پسه صورت روز افزون صورت می گیرد - عامل سوم مهم تر از دو اصل اولی است و آن اخلاقی فبودالی و فراری گرایی است به این ترتیب كه همه احساس مالكیت ندارند و می خواهند به صورت مستقل صاحب منزل رهايشی باشند منزل های كه دو منزله و بیشتر از آن باشند و این طبیعی است كه نمیتواند به عنوان يك اخلاق اجتماعی ستوده مورد ستایش و تحسین

رفع كند ، بنا برین به نظر من در پهلوی فعالیت های خانه سازی - تهیه مسكن - بنایی ساختمانی افغان و دیگر موسساتی كه عهده دار تهیه منازل رهايشی مدرن میباشد اگر پروژه های تهیه منازل رهايشی ارزان قیمت مانند پروژه پنچصد فایلی خیر خانه پسه صورت گسترده در دست تهیه گرفته نشود بسیار مشکل است كسه بتوانیم دشواری كمبود مسكن راه حل نیاید .

رووف راضع :

دلایلی كه مسوولان امور تهیه مسكن و خانه سازی در زمینه انتقاد زولنون ارائه دادند

قنوش

به مناسبت روز جهانی کودک .

سیمای کودک

در ادبیات معاصر

سیمای کو دکان ، کو دکان دوست داشتنی که آتش فردا را فروزان نگاه می دارد ، آینده به دست های شان ساخته می شود .

بر هر چه دشواری است و ناامواری پیروز می آیند . در ادبیات نوری بازتابی کسرت ده دارد . هم در میتون نشری وهم در متن شعر های امروزی .

در گذشته به مسالهی کودکان و نوجوانان کمتر توجه میشد . کودک را به مسایلی واهی سرگرم می داشت و او را دستور می داد که : «کودک خوب سلام می دهد . سلام به هر کلان می دهد .» فقط همین . بگذریم ازین که این نظم گونه از نظرسر قافیه هم غلط است و به جای کلان کلام باید می بود . ادبیات در گذشته به این

بخش بر اهمیت یعنی ادبیات کودکان توجهی نکرده است وایسن می تواند اهمالی باشد که قلم به دستان گذشته مرتکب گردیده اند . اما در روزگاری که همه ی بنیادها وارزش های بی پاسخ به نیاز انسان در هم می شکنند و فرو می ریزد . ادبیات هم هد فر دیگر می جوید و هنر دیگر فقط در

خدمت يك اقلیت تن آسای و تبیل نیست که نظا هر به هنر شنا سی می نما یندو در برابر مفا هر هنری قیاقه ای می گیرند وچنان وا نمود می نما یند که گویا از هنر چیزی می فهمند . با ری کودک در گذشته ادبیات ندا شته . اگر داشته از نوع ادبیات زرد پری و سبز پری بوده است .

نو یسندگان در گذشته که خود آرزو های سر کوفته داشتند ورو یا های در سر می پروراند و شب ها خواب کاخ های مرمر و فرش های الوان و کنیزگان سیمین تن و غلام زرین کمر می دیدند این آرزو های سر کوفته را به گونه قصه ، نثر افسانه ، داستان و شعر بیان می داشتند . در ذهن خویش قصه های را پرورش می دادند و به صفحه ی کاغذ می ریختند و یا در مجامع و مجالس می خواندند و با این صحنه آرای ها و پندار با فی ها ذهن کودک کان را مسوم می نمودند .

نو یسندگان در گذشته برای آنکه به آرزو ها و امیال سر کوفته ی خود پاسخی داده باشند دست به آنچه پندار با فی می زدند . داستان های شاهزاده و گدا و سبز

پری و زرد پری را جعل می کردند . این گونه نو یسندگان به گونه ی نا خود آگاه ستا یشگران کاخها و شاهزادگان می گردید و بیوا یان و فقیران را تحقیر می کردند . نشان می دادند که کودک کسی فقیر و یتیم گشته آواره می شود شهر و دیار خود را ترک می کند تا به سبز پری ها و زرد پری ها برسد . یعنی به کاخ یا دشاها ن راه یا بند و برده ی دربار ها شوند . افسانه سازان گذشته برای کودکان از پری های سرخ حرف نمی زدند آنان نمی خواستند که در چشم کودکان کینه بکارند . خشم در برابر مستکبران و غاصبان و کاخ نشینان که فقیر و فقر را تحقیر می کردند . مس خواستند که فقر پامر ما به گدا ، با شاهزاده و یا شاهدخت آشتی نماید و این طرحی بود پوشالی و حتی خابثانه که توده ها را در تاریکی و نا آگاهی می داشتند و می خواستند عملا در خدمت اربابان بیاورند .

به اصطلاح نویسندگان در گذشته نامی نداشتند ذهن کودک کان را با یک مشت

مقولات ، فرار دادها و نهاد های خشک پوسیده و لاکرآمد می آلباستند . و به این وسیله زمینه ی ذهن آنان را ویران می نمودند .

در گوش های شان افسانه می خواندند نه حماسه . اما در روزگاران ما . اوصاف و زمانه دگر گشته است کودککان قرن ما دلبسته ی افسانه های زرد پری و سبز پری نیستند . کودک کان قرن ما خواب نیستند پیدا راند .

به پری های سرخ می اندیشند به دگرگونی ها و رستاخیز های اجتماعی به شفق های سرخ و سپیده دمان را مستین . در گذشته که جامعه ی ما به شیوه ی غیر عا دلا نه و استبداد ی اداره می گشت و تفاوت ها و نا همگونی های اجتماعی - بیداد می کرد . کودک کان ما نیز در عصر نی سنگین دست و پای می زدند . پسر ارباب بان یو سی از حریر به مکتب می آمد و هر کبی رهوار داشت و پسر دهقان با جامه ای وصله دار و چرکین با پای برهنه و تن لاغر .

اما ادبیات معاصر که از زلد می جدا نیست ، اندوه کودک کان را ، رنج شان و بد بختی های شان را که در جوامع طبقاتی زندگی می نمایند بازتاب می دهد .

بنا می مرا به خانه ی خود برد مهمان مردی بزرگ مرتبه از دوستان من بردم به سپو با خود آن کودکی که هست نخل امید من ، گل من ، بوستان من شدن میزبان زدیدن اوشادمان و گفت : خرم شدند از قدمت کودک کان من ! گفتش ز ، بر آورد اکنون قیای خویش آزانوار دست بپر سوی خوان من . دیدم پد پد شد عرق شرم بر رخس چند آنکه آب شد جگر خونچکان من لرزید در برم دلو گنم چه شد ترا ؟ ای مر جع امید من و نودمان من ؟ از من نهست راز دل خویشرا دریغ آنکس که دردل است جواز راز نهان من . از شرم خیره خیره نگه کرد سوی چرخ چون آهوی ریمده غزال جوان من تا چار لب یستم و شد همچو زهر تلخ هر لقمه ای که رفت فرو دردهان من از کوی دوست جانب منزل شد پروان او در کنار من چون غم بیکران من گفتم : قباچرا تنه ی زتن برون ؟ ازمن مپوش راز خود ، ای رازدان من گفتم : ای پدر اگر بکشم من زتن قبا خندند بر بر هنگیم همگان من گفتم خطاست گوتو بشر مر ز فقر خویش فقر است فقرت ای شرف نودمان من طغلی که در بهار تنم شود بز رنگ

آسمه زرد کسی نشود در گمان من (۱) شاعر درین قطعه به کودک زمانه ی خود درس زندگی می دهد . تضاد های آشتی نا پذیر طبقاتی را می نمایاند . اما تسلیم نمی شود . او به کودک نمی گوید که صبر بپشه نماید و در ذهن او تدا می نماید که کودک دارا شایسته ی آن است که در نازدگی و نعمت به سر برد و تو کودک مردی نا دار و فقیر هستی با بد این لکت را بپذیری و حکمی از لری آتش تلقی

کسی . شاعر هرگز چنین نتیجه نمی گیرد
تسلیم نمی شود . در کونک حس مقاومت
را پیدا می کند به او یاد می دهد که
فرمایید سر افکندگی نتواند بود . قسری
آگاهانه مسایه فخر فراوان است آدمی
درین کوزه است که آید بد و بولا دین
می شود . می تواند بر برباد های
بیداد قامت راست نماید و به نور آن
حکیم روا بر جباران خاتمه دهد .
فخر پزیرترین آموزگار است و بسیاری
از افتخارات جوانان مع انسانی کما نس
بودند که در دامان گر سنگی ها بزرگ
شده . رنج آنها معلم شان بوده است و
آنان را به قلله های دانش رسانید است
باری فقر افتخار است افتخار انسان ، فقر
ویران می کند و می سازد . نود ها را
به تفکر و پر خاش و می دارد . پدر که
شاعر است به فرزند می آموزد که باید
تلخی ها را زشتی ها و غصه را تجربه کرد
و شناخت تا بی درد بار نیاید . زیرا بی
دردی نمی کشندی همه ارزش های انسانی است
نیاید بی درد بود و از رنج نمی دانند بی
خبر . شاعر به فرزند خویش می آموزد
که مادی فقر تعیین کننده زندهگی
فرمانست . با دیده می نمی دانند و فقر
زدگان را در یک صف واحد مبارزه بسج
کرد و بر ضد اربابان سر ما به و ستم
بر انگیزت . باید از درد توده ها از رنج
مردم بی خبر نماید . شاعر به کودک
زمانه ای خود می آموزد که آید به باشد
مانند بولان و استوار باشد مانند سنگ
و صخره . نرفتن مبارزه را تا آخرین مرحله ای
بیروزی از کف نگذارد . با همه مستکران ،
غاصبان و سیاهکاران در ستیزی
پیوسته به سر برد .

کودکی کوزه ای شکست و گرفت
که پای خانه رفتن نیست
چکتم او متناگسر برسد ؟
کوزه ای آواز و ست آژ من نیست
زین شکسته شدن ، دلم شکست
کار ایام جز شکستی نیست
چکتم گر طلب کند تا وان
خجالت و شرم کم ز مردن نیست
گر نکو هست کند که کوزه چه شد ؟
سخنم از برای گفتن نیست
کا شکی نود آه می دیدم
حیف دل را شکاف و روزن نیست
چیز ها دیده و نحو است
دل من هم دل است آهن نیست
کودکان گر به می کنند و مرا
فرستی بپر گر به گردد نیست
نامن مادران خوش ست چه شد ؟
که سر من به هیچ نامن نیست
خواندم از شوق هر که را مادر
گفت با من ، که مادر من نیست
از چه يك دوست بپر من نگذاشت ؟
وصله ، نالم زدن به جامعه ای خویش
خوشه ای چند می توانم جسد
گر که با من ، زمانه دشمن نیست
دشمن از من ، خجسته روی بناقت
کار ایام جز شکستن نیست
کز چه معنی ، دیه بر تن نیست
من که دیبا ندا شتم همه غم
دیدن ای دوست چون شنیدن نیست
طوق خو رشید ، گر زمر د بسود
شماره ۱۱-۱۲

لعل من هم به هیچ معدن نیست
لعل من چیست ؟ غنچه های دلسم
غند خو این به هیچ بخون نیست
اشک من ، گوهر بنا گو شسم
اگرم گوهری به گردن نیست
کودکان را گلج هست و مسرا
نان خشک از برای خوردن نیست
چاه ۲۱ را به نیم جو نخر نسد
این چنین چاه جای اوزن نیست
ز سم آنگه دهند بپر هنسم
که نشانی و نامی از تن نیست
کودکی گفت : ممکن تو کجاست ؟
گفتم آنجا که هیچ ممکن نیست
صله ، دالم زدن به جامعه ای خویش
چکتم نسج کم است و سوزن نیست
نوشته ای چند می توانم جسد

او ستادم نهاد لوح بسهم
که جو تو ، هیچ طفل کون نیست
من که هر خط نوشتم و خواندم
بخت ، با خواندن و نوشتن نیست
چرخ ، هر سنگ داشت بر من زد
دیگرش سنگ در فلاخن نیست
چکتم خاتمه ای زمانه خسراب
که دلی از جفاش این نیست (۲)
در این قطعه رنجی که کودک ریم سر
کند ، رنجی که نظام استبدادی بر او
تحمیل می کند ، نشان داده شده است
در نظام های سر ما به ناری سر نوشت
بسیاری از کودکان همین گونه است نظام
غارتگر مادر و پدر او را از دستش می
گیرند و آواره اش می نمایند در نظام های

چه توان کرد و وقت خر مسن نیست
دوسها یم نخوا ند ، ما ند تمام
چکتم در چراغ روغن نیست
هه گو یند پیش مسنا متشین
هیج جا بپر من نشمن نیست
من نرفتم به باغ با طفلان
پسر پزیردگان شگفتن نیست
گل اگر بود ما در من بسود
جو لکه او نیست ، گل به گلشن نیست
گل من خار های پای من است
گر گل و یا سمن و سو من نیست

که آینده به دست های شان ساخته
می شود کوچک ترین تأمینی وجود ندارند
انعامی شود اما واقعیت چیز دیگری است
نظام های انسان شکن سر ما به ناری
در همه زمینه ها و زمانه ها انعامی
کند ، لاف می زند و ذهنیت های با بسک
سلسله تبلیغات میان نمی و به دور از
واقعیت می زند . اما حقیقت نهفته نسبی
مانند . در جوانی سر ما به ناری کودک کان
به سوی نابودی ، ناپایی و انحراف کشانیده
می شوند . برای آنان ارزش ها بی تعین
کرده اند که به کونک مجال شگفتن و
نوا نایی های دیگر را نمی دهد . اگر
پرورش گاه ، شیر خوار گاه و کانون
های فرهنگی هم وجود دارد انحصاری
است . برای همه نیست . همه ی کودکان
در کشور های سر ما به ناری از مزایای
یکسانی برخوردار نیستند . کودکان
ترو تمدنان در بهترین مکتب و مدرسه
ها در من می خوانند . همه چیز برای شان
میسر است . اما کودکان زحمتکشان
با پای برهنه و شکم های گرسنه و تن
های لاغر تکیه به مکتب خانه ها می
آیند . قطعه ای با لایزه این گرفتاری
ها ، غصه و عسرت های کودکان اشاره
دارد که در سر زمین های طبقاتی زندگی
می کنند شاعر چون ذهنی شرفی دارد
رنج کونک را بیان می کند و با کودکان
همنوا می نماید . اما نتیجه ای عمیق از

تصویری که به دست می دهد نمی گیرد
بیان کردن درد ها و موزون کردن آنها
به تنها می هنر نیست . تقریباً یک طرفه
به پیش قاضی رفتن است . اگر از غصه
هامی گوئیم باید راه رهایی را نیز نشان
دهیم . اگر از درد ها که کم نیستند می
نویسیم باید درمان را نیز بچوئیم . در
قطعه رنج کودک شاعر از رنجی که
کودکان شرفی و وابسته به نظام های
کهن ارجاعی و طراز پانشاهی محصل
می شوند حکایت می کند . اما فقط بسک
حکایت نویسی نمی خواهد یا حر به ای
که به دست نارد به جنگ سیاهکاران ،
غاصبان و ستم کاران برود که این
همه بد بختی ها را آفریده اند و سیاه
روزی با آورده اند . پاری حکایت
نویس محض نیاید . شعر امروز می تواند
در دست شاعر به اسلحه تبدیل شود
اسلحه ای و پر انگر و سازنده . ما ند
بتکی بر فرق اربابان ستم فرود آید
وراه ساختن جامعه ای نوین و برتر را نیز
نشان دهد . رنج در غصه واقعیت های شناخته
شده ای جامعه ای طبقاتی و طراز استبدادی اندوزون
کردن درد ها به تنهایی هرگز بسته نیست
آنچه کار هنر مند ، نویسنده و شاعر
را مشخص و مجزا از کار دیگران می
نماید ، شیوه بیان ، طرز پرداخت
است .

پاری شاعر در قطعه رنج کودک - که
آن را با صمیمیت هم سروده است ، فقط
یک حکایت نویسی است . کودکان را
نوست می دارد و دلش می خواهد که
کودکان اینهمه در عذاب و شکنجه باشند
لطفاً ورق بزنید

اما نتیجه‌ی که می‌گیرد، نتیجه‌ی علمی و دقیق نیست. به توهمات متوسل می‌شود به شیوه‌ی ای‌قد ما بر گناه را به نوس پخت و پزیر و فلک می‌اندازد. و تسلیم می‌شود. عصیان نمی‌کند و نمی‌خواهد این واقعیت را بگوید که پدر بختی کودکان با آسمان و فلک را بطله‌ی این‌ها است و نظر مهای پوسید و وارثی است و سر ما به نارای غاصب است که پدر بختی پدر می‌آورد عسرت و سیه روزی می‌کارند. شاعر نمی‌گوید که گناه از اربابان محلی و حکام مستغیر است که ما را بی‌ها و لزوت‌ها در جنگ خود دارند. آسایش خود را در خوردن، گشتن و فرسایش دیگران می‌جویند برای آنکه نور چشمی‌هایشان در رفاه باشد و از آن کونک بی‌نوا شب‌گر سینه‌سر به بالشت می‌گسازند (اگر بالشتی داشته باشند) شاعران با پدر صریح باشند و اهلیت گفتن و سروتن را داشته باشند. دوران ما دوران فریبش زنجیرهای استبداد است.

افتی تو میان آتش و خون گسرت چشم مرا کنند از جای گسرت قلب مرا کنند پاره حاصر نشوم که شعله‌ی جنگ آتش زدن به ما هوا را چون من همه ما در آن گیتی دا رند ز جنگ نفرت و ننگت ای لعنت ما در آن دنیا بر هر که فرزند آتش جنگ. (۳)

آن گونه که اشاره گردید کودکان در کشور‌های طراز استبدادی مانند لاله‌های نازه‌رس و شکوفه‌های سپید لگد مال می‌شوند. امنیت برای‌شان نیست جنگ افروزان و سبطه‌جویان می‌خواهند برای نو لیدات لعنتی خویش برای اسلحه‌ی انسان گیتی خود بازار بیا بند. نمی‌خواهند که در جهان صلح و صفا و امنیت و برابری برقرار باشد همه‌ی پیمان‌ها را در داد‌های صلجویانه و نقض و نابود می‌نمایند.

سو ناگرا ن سر ما به‌های انسان می‌خواهند حبیب‌های خود را بپرند و زدن و زدن را به کام دل بگذرانند و از این روش است که جنگ بدیه می‌آورد و در قلمروها و سر زمین‌های دیگر به غارت و تجاوز می‌پردازند. جهان‌خوا را ن اند و غاصبان. اگر نمی‌از ساکنان روی زمین حتی بیشتر از آن نابود شوند برای آنان فرق نمی‌کند. امپریسم لیسیم و استعمار در پی آن است که آقایی جهان را به دست آورند بکه تا زان باشند و بر تر. به مسا بلی حتمانه دل خود سر دارند. به رنگ‌ها و نژاد‌های خود و اصالت‌های خانوادگی افتخار می‌نمایند. امپریسم و استعمار در حوادث مرگباری که هیرو شیما، و پینام، لبنان، افریقا، امریکا، لائین پد آورند، میلیون‌ها کودک را بی‌مادر نمود و میلیون‌ها مادر را بی‌فرزند.

دهد. برای شاعر ز ما نه‌ی مسا که آگاه است و به رو پداز‌های جهان نظر دارد. پدیده‌های لعنتی و نامقدس. زیرا «با کشته شدن يك انسان، است که کاینات را از میان می‌برند». انسان است که دنیا را دگرگون می‌کند. بزرگ‌ترین شکوه‌های ما را می‌سازد. و آخرین تضاد‌های خود را با طبیعت حل می‌کند.

در شعر ما در آن صلح می‌خواهند شاعر از کودکان سخن می‌گوید از آن شکوفه‌های سپید و جوانه‌های بالنده که جهان فرنا را می‌سازد. دنیا بر برین وزیبا را. در این قطعه شعر فطنتانند بند و ی محض کودکان نیست نمسی خواهد که زیبا بی‌ها و شیرینی‌های آنان را حکایت کند و میزبان نوسنی خود را بیان دارد. او به پدیده‌ی لعنتی و نامقدس که همانا جنگ‌های تجاوزگرانه باشد نفرت و نفرت‌ها را می‌فرستد و از همه‌ی ما در آن دنیا نتوت می‌نماید که خشم و نفرت خویش را از جنگ‌های غارنگرانه و انسان کش‌انگیزانند جنگ‌ها بی‌که منطقی نمی‌شناسد، دیوانه است و لگام گسیخته و حتی گاهوار‌های کودکان بر گناه را خوین می‌کند.

سر خوش و خندان زجا برخاستم خانه را همچون پست آرامتم شمع‌های رنگ رنگ افروختم عود واسپند اندر آتش سو ختم جلوه‌دانم هر کجا را با گلی نرسگی یا میخکی یا سنبلی کوند کم آمد به پر خواند پورا جا به‌های نازه پو شاندم ورا شادمان رو، جانب پر زن نمان تا پداند عید، یا ران چه ناند. ساعتی بگذشت و پاز آمد ز تر همچو طوطی قصه‌ساز آمد ز تر گلت: مادر! چاهه امچر کین شده قیرگون از لکه‌های کین شده بسکه براو چشم حسرت خیره شد رو نقش بشکست و رنگش تیره شد هر نگاه کینه کز چشمی گسست لکه‌ای شد روی نامانم گسست از سر ره کس شراری بر فروخت زان سر ریک گوشه از این چاهه سوخت مانده بر این چاهه نقش چشم‌شان کینه و اندوه و فربوخشیشان. گشتش این گشته جز پندار نیست گلت مادر دیندهات بیدار نیست بقیه در صفحه ۵۴

به گفته‌ی از سعد پیرنگی آن نویسنده ساده‌ی روستان که نوست کودکان بود. «... به کودکان در کنار محبت با پدر کینه را هم آموخت. کینه‌ای مقدس و رها بی‌بخش را. نمی‌توان یا سخ کینه‌ی دیگران با محبت داد خشم در برابر خشم. در زمانه‌ی ما دیگر کودکان نیز امیر نیستند، دانش روز‌ها بی‌به روی‌شان کنوده است. دیگر مجبور به اطاعت کور کورا نه نیستند. نمی‌خواهند انسان‌ها را زدن پری و سرخ پری را باور کنند کودکان دوران ما قضای ما می‌ها سیاه کو چو لور را می‌خوانند به حرکت، رفتن، کوشش و سر انجام پیر و بی‌ایمانی را ستین و خرابین دارند می‌روند تا بر سندن.

ای کونک دلفریب و زیبا وی میوه‌ی زدن گانی من آینه‌ی روشن است رویت از کو دکی و جوانی من من عمر عزیز رفته ام در روی تو می‌کنم نما شایا بینم ز تر یچه‌های چشمت آینه‌ی پر سعادت سی را چشمت دو ستاره درشت است چون اختر پخت تو در خشان بوی نس معطر نس آرام دل است و راحت جان آنگه که نود دست کو چک نس چون حلقه فتد به گردن من گو می بودم جهان در آغوش لرزد ز محبتت نس من، ما در چه فدا بی‌عجیبی است از خود گذرد برای فرزند ما در دل و جان و زدن می‌را با مهر کند فدای فرزند. ای کونک دلنشین زیبا وی نو گل زدن گانی من گر سر بد هم نمی‌سپارم یک لحظه ترا به دست دشمن گر پشه به صورتت نشیند از جای پر م، شوم دگرگون آخر چه تحملی که بینم

شاعر زمانه‌ی ما که خود ما دراست و دلپسته‌ی کودکان و نفسی آنهمه بی‌دردی و بی‌بندوباری را می‌نگرد نمی‌تواند سکوت کند و با این سکوت در جنایت سیاه‌کاران انباز می‌گذرد. مادر که زدن می‌او را فرزندش تعبیر می‌نماید چگونه می‌تواند بر ضد جنگ افروزان و جهانخواهان نشورد صدای خود را از دیوار‌های سیاه استبداد بلند نکند. او نمی‌تواند خشم خود را فرو خورد. و از پیدادگران کینه به دل نگیرد.

سر نوشت مادر و کونک نمی‌تواند از هم جدا باشد. مادر که شاعر نیز هست می‌خواهد خود را فدا کند و نگذارد که جنگ افروزان به فرزند او صدمه‌ای وارد نمایند. او زدن می‌خود را برای فرزند خود می‌خواهد زدن می‌ما در بی‌وجود کودک ما نند آشیانه‌ی ای نهم است خالی از شور و شگوفایی، شاعر زمانه ما که از ادبیات و شعر دریافتی دیگر دارد و شناختی منطقی به آنچه سر نوشت کونک‌کان را به نیا می‌کشد پرخاش می‌نماید. جنگ‌های تجاوزگرانه و تخریبی که بسیاری از ارزش‌های انسان را نابود می‌کند و خا نوانه‌ها را بر باد می‌

خوش و خندان بجا و خندان
ساده را همچون پسته آردم
مع هفت رنگ رنگ آردم
و نامشند آرد آردم
نور نام هر که را با گیسو
و گیسو یا میخکی یا سبزی
و گیسو که آرد به او خواهد بود
به دایره که در شاخه های
نور را ، چای بر آن نهاده
ناید ، با نان چه نهاده
سبب شکست و در آرد را
بوی طوری که در آرد را
تأثیرات آنرا چنانچه
گون آنکه در کینه
که در بوی حرم خرد شده
کس شکست برنگ برده
نگاه که کوشش گسست
ای شدیدی تمام گسست
شده در کس سرزنش و بوی
شده در کس سرزنش و بوی
در اینجه تکی چشمه
و آنچه و چه و چه
در این گنگ چندان نیست
مستحقان بیدار نیست
باید در صدمه

مناسبت اولین کنگره معلمان کشور :

الف : میم

مکاتب آینده ما مجهر با آخرین وسایل تعلیمی عصر خواهند بود

در کشور ما پس از پیروزی خیزش ظفر مند ششم جندی حقیقت انقلاب نور روز تاروز به مردم ما آشکار و آشکار تر می شود . مردم بخوبی با گوشه و پوست خود احساس و لمس می کنند که بفرط پیروزی و بهزیستی رهنماری ، مردم ما می بینند که دولت انقلابی شان حتی از لحظه ها هم برای خوشبختی و آرامی شان استفاده می کند و علی الرغم نوبت ها و دسیسه ها و سنگ اندازی های دشمنان سوگند خورده و از خارج صادر شده می ، کاروان با عظمت انقلاب به پیش می رود و هر آن نیروی را که خیره سرانسه سدره آن می شود خرد و خمیر می کند و آرزو های پلید شانرا با عمل انقلابی خنثی و نقش بر آب می سازد .

اخیراً در سلسله اقدامات انقلابی و وطن

بسر ستانهی حزب و دولت کنگرهی سراسری معلمان جمهوری دموکراتیک افغانستان و با شرکت نمایندگان کشور های دوست در کابل دایر گردید که روشننگر کار این کنگره بیانیهای ارزشمند ، انقلابی و عالمانه بپیک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک شوروی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان بود ، ایشان دو بیانیهای پر شور و همه جانبهی شان ، موجزاً بیان ها و پروگرام های دولت انقلابی را در زمینه ی تعلیم و تربیه تشریح کردند .

طوریکه همه می دانیم در گذشته ها یعنی قبل از پیروزی انقلاب نجانبخش نور کشور ما در همه شئون اعم از اقتصادی و سیاسی و اجتماعی کشوری بود دارای نظام اقتصادی اجتماعی

فئودالی ، که این نظام ماهیتاً عقب مانده و عقب گرا و در تصرف عدوی محدودی وقت خوار و مر تجع و وابسته به امپریالیزم بود ، نوام با این وضع ، وضع تعلیم و تربیه در کشور مانیز عقب مانده و منحط بود . متناسب بسا فیصدی بی سواد و تحصیل نکرده (اضافه از نود در صد) تعداد طفل مکتب رو نیز در همین سطح بود . فرا گرفتن تعلیم و تربیه منحصر به طبقات حاکمهای مرتجع و نا حدودی به افشار متوسط الحال بود طفل دهقان و زحمتکش هم از نگاه نبودن مکتب و وسایل تعلیم و هم از نگاه ضعف اقتصادی و اجبار به کار برای رف معیشت ، راهی به مکتب و فرا گیری تعلیم و تربیه نداشتند . چنانچه در بن مورد بپیک کارمل منشی عمومی کمیتهی مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در بیانیهای شان چنین می فرمایند:

«سیستم تعلیم و تربیه در گذشته به منافع

طبقه ی حاکم جبار خدمت می کرد و در حلقه ی کوچک سلاطین و اغنیا قرار داشت. آبادهفانان و یا کارگران و پیشه وران می توانستند طفل خود را به مکتب شامل سازند ؟ مگر میلیون ها طفل کشور خود را ندیده ایم که در سنین کودکی با مادر و پدر زحمتکش خود در مزارع و کارگاهها هر روز با کارتوا- نرسا دست بگریبان بوده اند ؟...»

آری مردم زحمتکش ما باوجود آنکه همه

نعمات مادی جامعه را با عرق ریزی و کسار طاقت فرسا می آفریدند خود از دست آوردها و نتایج حاصله ی کار خود امکان استفاده را نداشتند علاوه برآنکه عدوی بسیار محدود از اطفال زحمتکش و افشار و طبقات متوسط می توانستند به مشکل به مکتب بروند و تعلیم عقب مانده ی آنوقت را فرا گیرند در مرحله ی متوسطه ی تعلیم سد و مانع دیگری را هم طبقات حاکمه و دولت های مرتجع بمقابل آنها قرار می دادند .

چنانچه در ریفورم به اصطلاح معارف در سال ۱۳۵۴ رژیم داودی امتحان تبعیض طلبانه ی کانکور صنوف هشتم را اختراع کردند که در نتیجه ی آن تعداد بیشماری از نوجوانان از نعمت تعلیم محروم ساخته شدند . اگر امروز آرشیف وزارت تعلیم و تربیه را ورق بزنیم خواهیم دانست که در لست به اصطلاح ناکام های کانکور صنوف هشتم اکثریت قریب به اتفاق شان نوجوانان مربوط طبقات زحمتکش و متوسط جامعه ی ما بود و اگر تعداد انگشت شماری از نورچشمی های طبقات حاکمه اتفاقاً زیر ساطور کانکور آمدند آنها فوراً به ممالک خارج جهت ادامه ی تحصیل روانه شدند و دست کانکور تنها گله ی زحمتکش را فشرود .

و برای اغوی مردم ما کورس های به اصطلاح حرفه ای را دایر نمودند ، شرط اساسی این کورس ، این بود که شانلان آن بعد از فراغت هیچ حق نداشتند از دولت طالب کار شوند . در همان وقت صدای اعتراض مردم زحمتکش بلند شد که ما با تحمل فقر و مذلت و بارندوش

بودن بگردن فامیل های خود کورس به اصطلاح حرفه ای را تعقیب نماییم پس از فراغت از آن بازهم از آینده اطمینان نداشته باشیم و بارندوش فامیل (پدر و مادر زحمتکشی که همانقدر پول بدست می آورند که خود شان بخورند و نمیرند) باشیم . ولی کجا بود گوش های شنوا ، کجا بود کسی که حق را بشنود و بحق رفتار نماید .

طلوع آفتاب جانبخش انقلاب ظفرمند نور همه این بیخ های ظلم و استبداد و تبعیض را آب کرد و لغو کانکور صنوف هشتم و جذب و جذب شاگردان کانکور زده از جمله ی اولین اقدامات فرهنگی دولت انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان بود و دروازه های معارف بدون تبعیض و بدون استثناء بروی همه و بخصوص زحمتکشان مفتوح گردید و زمینه فراگیری تعلیم به همه میسر گشت .

ولی پس از آنکه به کمک و امرامپریالیزم و بخصوص امپریالیزم جهانخواار امریکا خلف دیگر مرتجعین سابق یعنی حفیظ الله امین (این دشمن الله و امین) بر سریر قدرت رسید وضع تعلیم و تربیه هم مانند همه شئون حیات مردم ما دستخوش در همی و بر همی شده و این غول خونخوار حتی از محبوس ساختن اطفال معصوم منجمله شاگردان صنوف ابتدائیه هم دریغ نورزید خانه ، مکتب ، اداره ، کارگاه ، فابریکه ، مزرعه و بالاخره همه چارا وحشت و ترس از دولت جبار امین فرا گرفت و کشور ما به یک زندان بزرگ تبدیل شد چنانچه بعد از غنوع عمومی زندانیان سیاسی تعداد بیشماری از اطفال که محبوسین سیاسی بودند از حبس رها گردیدند و این داغ ننگی است بر جبین سیاه امین و پالشی .

ولی باز هم به با یمری مردم دلیر و آزاده ی افغانستان و به ابتکار زعامت انقلابی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و سربرازی اردوی رهایی بخش کشور طومار جبر و فساد امین بتاریخ شش جندی ۵۸ درهم پیچیده شد و مردم ما یکبار دیگر با صمیمیت و برادری و برابری در فضای آزاد کشور به کار و یکبار انقلابی و وطن پرستانه پرداختند .

نظربه گذارش وزیرتعلیم و تربیه ی جمهوری دموکراتیک افغانستان تحولات چشم گیر و شگرفی بعد از پیروزی انقلاب ظفرمند کشور در ساحة تعلیم و تربیه نصیب مردم کشور ما شده است : فرزندان تمام افشار جامعه ، صرف نظر از ملیت ، جنس ، مذهب ، موصف اجتماعی در کسب معلومات از حقوق مساویانه برخوردار باشند . سیستم واحد تعلیم و تربیه تعلیم به لسان مادری رایگان بودن تمام انواع تعلیم و تربیه از مشخصات سیستم جدید مکاتب است .

آری همانطوریکه معو تبعیض و نفاق در همه ساحات حیات جامعه ی ما از طرف حزب و دولت پیگیرانه عملی می شود هکذا وزارت تعلیم و تربیه به عدایت مقامات بالای حزب و دولت و در صدد تطبیق ریفورم و افعامترقی و انقلابی در کشور می باشد چنانچه در گذارش فوق این موضوع چنین ارزیابی شده است :

«در حال حاضر فعالیت های دامنه داری در جهت ایجاد سیستم جدید تعلیم و تربیه آغاز بقیه در صفحه ۵۴

نانوان پشت ناتوان باربود و توانابست هر دوی آن

س - هر روز

اطفال مصیبت زده‌ی جهان در چه حال اند زندگی‌های فاقد عدالت اجتماعی در شهرها وروستاها

ریشه‌های سرطانی بنایای ما قبل فیو دالی و فشارهای بی‌حد و حصر فیو دالیزم، بیداد و دسپوتیسم و لبرنگهای دولت‌های وابسته به فیو دالیزم و ارتجاع داخلی و امپریالیزم جهانی، سلسله‌های پر چرخه‌دوار برد پروگراسی فاقد فرهنگ و دانش و حفظ و گسترش سد ها روش‌های هزارها مظلومان سیاه حکومت‌های منحل و دستگامها و موسسات چو شدند مربوط به دلالت و کمپرا تودان جوك صنعت

یغماگری‌ها و تاراج سیستم‌های دره‌های باز اقتصاد سرما به داری و پورزوازی ضد ملی و وابسته به انحصارگران جهان غرب، در پیشاپیش آن امپریالیزم امریکا، و در نهایت شدت و اوج‌گیری سرسام آور ما لکیت‌های خصوصی بر و سابل تولید در شهرها و روستاهای بر خسی از کشورها، چپاول هر چه بیشتر از مزد اضافی کار و بعضاً از کار لازمی از طریق ما لکیت و سیع و بی‌شمار زمین‌های حاصلخیز و مسالکیت زیر سایه‌ی شوم - فیو دالیزم، و ما لکین سرمایه‌دار، و سرمایه‌داران پروکرات که از دو سر خون توده‌ها را می‌مکنند، در پس از کشور های آسیا، افریقا و امریکای لاتین

ساخته‌اند گمی و حیات را آتقدر بر توده‌ها تنگ و دشوار و مصیبت بار و مرارت آور ساخته‌اند، و از تفاوت‌های اغراق آمیز زندگی این طبقات متضاد تا آنجا در سراسر جهان تشوشات و اضطرابان و بی‌نظمی‌ها و بی‌ثباتی‌ها بوجود آمده که دنیا را در مخاطر انداخته و صلح گیتی را بی‌استه‌تهدید میکند، کشور های صلح دوست و علمبرداران امنیت جهان در پیشاپیش اتحاد جماهیر شوروی و لگو شها بی‌دوست و دشمن شیپور بیداری میزند، ولی ترساک سرما به داری

و ما لکیت‌های بی‌حد و حصر خصوصی بر وسایل تولید و نیروهای مولده، طوری استثمارگران را بی‌خود و بی‌هوش و مد هوش بر جا و مقام غیر انسانی شان میخ‌کوب نموده که خیر منافع خویششان نه چیزی می‌شوند و نه چیزی می‌نگرند، دیوانه‌های سرکش ثروت و سرما به که از خطرات آمال شوم شان جهان رنگین و زیبای ما در مساحت ملی و بین‌المللی سخت در تلاطم و بی‌قراری و اضطرابان افتیده، خود را به غفلت زده‌اند و مانند عنکبوت بی‌استه‌تهدید و بی‌بگری تا رها می‌تندو بر اعمال شوم و مکیدن خون توده‌های کشورها و سرما به‌های ملت‌ها اتمام میدهند.

الکتشافی و پیشرفت تکنولوژی، جهان ما را خیلی فشرده و قریب هم ساخته، ابتکارات گوناگون و دست‌رسمی بر وسایل اتو ماتیک و متنوع الکترونیک در مساحت‌های مطبوعات و اطلاعات و همچنان وسعت و پهنائی مطبوعات از نظر کمسی و کیفی، رشد افکار و اندیشه‌های مترقی بصورت عمیق و سطحی و نفوذ فلسفه‌ی جهان بینی مترقی، در رنگ و بود جوان معشری آرزوهای زندگی بهتر و انسانیتر، آزاد و مرفه را در شهرها و روستاهای بی‌سازگاری از کشورها دامن زده و دارد میزند که این دامن خوردن‌ها نهادها و ضمیرهای انسانیهای

استثمار شده‌ی قاره‌های اعظم را زمیندگی و مبارزه آید یا لوژیک توام با انتقام جویی مثبت و آسما می‌بخشد، از عمق در سطح و از سطح در عمق را می‌دهد، این حکم تا ریش، کارگران، دهقانان و رنجبران را به منظور دگرگونی‌های زیربنای اقتصادی و اجتماعی فرهنگی و کلتوری در تکاپو و تلاش انداخته و روند تکامل مسل تاریخ را تسریع‌میشه‌اند. دیگر شر و ش

آزادی‌ها، برادری‌ها و برابری‌های اجتماعی گوسها و چشم‌های پسر، دهند گمان متمکن را بی‌هم باز کرد می‌کند، بعد از این حتی روستای‌های زیر چکمه‌های فیو دالیزم نمیتوانند در مشکلات و نا مساعدترین شرایط حیات قناعت ورزند، چه رسد به کارگران و زحمت‌کشان شهری در شهرها. استثمارگران بهره‌کش به این حقیقت آفتاب باید تن در دهند که این پروسه قانون تکامل تاریخ و جبر زمان و اصول فلسفه تحول و تغییر از مغایرت طبیعت است، طبیعتی که گاهی خارج از شعور و ذهن و ضمیر ما نیست، و نمی‌شود با شد.

شناخت همه‌جا نهای دشمنان نوده‌ها که بذات خود انگیزه‌های حرکت و جنبش و جهش متمکنان است از یکطرف و مساعد شدن روز افزون خطوط مواصلا، و سایل سهل‌ترایی و اسباب‌ترانسهپورتی به معیارهای ملی و بین‌المللی از جانب دیگر سبب شده است که روستای‌ها، به خصوص نسل جوان و روشن آن از شرایط نامساعد و دشوار پستاییکه استثمارگران و بهره‌کشان بوجود آورده‌اند و به اسلوب‌های منسوخ و

کهنه و فرسوده سد راه هستند سر باز زند و دلیرانه و هوشیارانه عبور کنند دهیه‌ها و تلخی‌ها و مرارت‌های آنرا که ناشی از سود خورد کننده‌ی ملاکین و ستم فیو دالیزم بود. است ترک کرده‌اند شهرها، در پیش‌گیری در حالت کنونی عوام مل و

اسباب و انگیزه‌های کلی همچو روستای‌ها بسوی شهرها، تا برای بری‌های خیلی محسوس و تفاوت‌های بی‌حد و حصر اجتماعی و شیوه‌های کمیت سیاه و تا ریک متکی به فیو دالیزم است که بدون

شک ما به درد سر، مشکلات گوناگون، اضطرابان و تشوشات و پرا بلم‌های بغرنج شده که جلو آن بیچ صورت از طریق بخش‌اندیشه‌های کهنه و فریبده میان‌تیمی رو بنایی و چاره‌های سطحی بنا می‌از سیستم‌های سرمایه‌داری به شیوه‌های امپریالیستی ضد ملی و ضد منافع قاطبه توده‌ها گرفته شده نمیتواند.

جلو این وضع تا هنجار و هو لساك زندگی‌های تا ریک را که دارد راه تکامل تاریخی را بر سرعت می‌پیماید جز انقلابات اجتماعی و گذار بسوی مرحله ملی و دموکراتیک که در مساحت اقتصادی سکود دولتی پیشاهنگ آتی نمینماید، و پروسه شیوه اقتصاد در هماغه شده روستاگر حیات مانی ملت‌ها میگردند راه و چاره برای کشور‌های زیر بهره‌کشی فیو دالیزم و سرمایه‌داری لجام گمیخته وابسته به امپریالیزم جهانی دیده نمیشود. گروپ‌ها، جمعیت‌ها، احزاب و حلقه‌های با دانش مترقی که خصلت و ماهیت، ارتباط و وابستگی ارتجاع و استثمار داخلی و خارجی را در پر تو جهان بینی علمسوی اندیشه‌های مترقی بصورت سالم ترک

تر حیات بسر می برد، و پیوسته با گرمسنگی،
چهل، فقر و مرض دست و پنجه نرم می کرد
مغلوب این آفات می شد.

در آن زمان ها میان مفت خواران
و اولین نعمات مادی جامعه ای ما حد
فاصل صریح و روشن وجود داشت و لی
نسبت عقب ماندگی زیاد و عدم موجودیت
گردان پیش آهنگ زحمتکشان این حد
فاصل به صورت عملی به مردم شناخته
نشده بود و این کار برای اولین بار در
جامعه ای ما با تأسیس گردان سرسپردگی
زحمتکشان حزب قهرمان و زنجیر شکن
دموکراتیک خلق افغانستان، صورت
گرفته قبل از پیروزی انقلاب شکوهمند شور
طبقات و اقشار جامعه ای ماعدا تا اینها
بودند.

۱- فتو دالان، فامیل سلطنتی و در
باریان، پیروگران فاسد، کمرها-
دوران (دالان تجارت امیر یا لیستی)
و غیره که به مشکل می توانستند پنج درصد
جامعه ای ما را بسازند، ولی همه نعمات
مادی و معنوی جامعه در خدمت شان
و در اختیار شان بود. پرواضح حیات شخصی
خود طبقات حاکمه مرتجع تا اندازه ای در
گذشته ها روشنی انداخته شده در اینجا
به ارتباط موضوع وضع حیات پر تنعم
اطفال شانرا می نمایانیم.

اینست نمای از طفل و مادر در تحت تسلط رژیم های فرتوت گذشته.

الف : ادیب

اطفال امروز خوهان

بهر روز

همانطوریکه خود این مفت خواران در
کمال ناز و نعمت بسر می بردند اطفالشان
پشتا به نور چشمی های طبقات حاکمه
از همه امکانات حیات مرتفع و آرام و
پر ناز و نعمت برخوردار بودند. بعد
از آنکه درین فامیل ها طفلی بد دنیا میامد
همه و سایر امکاناتی که قبلا آنها در
شده بود برای شان موجود بود. دکتر،
دوا (بداکتر) و دوا که اصلا محتاج نمی
شدند زیرا محیط سالم صحی متضمن صحت
و عاقبت شان بود (معلم، مدرسه های
خاص و غیره همه و همه در خدمت شان
بود بر بی های طبقات حاکمه اکثر برای
بدنیا آوردن طفل خود روانی خسار می
شدند تا در کلینیک های مدرن و به قیمت
دستریج زحمتکشان نور چشمی را بد دنیا
آوردند.

و بی بی جان هم بعد از فراغت از حمل چند
صباحی را به تقریب و رفع نقاتت پیر دازد
که درین کار مطلب مهم دیگری هم
نپخته بود و آن اینکه مقادیر وسیع
قاجاق و مال التجاره را نیز با خود برای
فروش و تحویل پول آن در بانک های
کشور های غربی، می بردند، و آقازاده هم
نوریه ابتدائی مکتب را در مدرسه های

پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک شور
صر به ی گنج کننده و پر باد دهنده ای
بود بر پیکر فرسوده فتو دالیزم و ارتجاع
داخلی و امیر یا لیزم و ارتجاع بین المللی
درین منطقه جهان. پیروزی این انقلاب
شکوهمند نه تنها نوید الهام بخشی بود
در جهت رها کردن زحمتکشان و کلیه وطن
پرستان و آزادی خواهان بلکه حیثیت
بین المللی کشور را نیز دو چند ساخت
و به جهان این حقیقت نمودار شد که
کوه های هندوکش و پامیر با با
وسپین غر، سرزمین وادی های آمو،
هلمند و ارغندا ب، سرزمین عقاب های
بلند پرواز اینک در صف آن کشورها
قرار دارد که صدقه در صدد سر بلندی
و بهبودی خلق های شان و صلح جهان
مبارزه و پیکار اند. برای بهتر فهمیدن
این تحول شگرف نظری به عقب میاندازیم
به دوران های سیاه و جهنمی استبداد
فتو دالی و سلطنت های دست نشانده و
منحط. در آن زمان ها که فقر و مسکنت
تبعیض و نفاق بر مردم غیور ما پدید می
کرد و کاخ نشینان خیره سر و زمامداران
تن پرست لحظه ای هم در فکر و طنز
مردم نبودند طفل سر زمین ما از همه بد

دکترهای پیشرفته و مترقی اطفال از کمک های وسیع صحی و آموزشی برخوردارند

اطفال زاده رنج و فقر در کشورهای عقب نگه داشته شده .

مخصوصاً (خصوصاً انگلستان) سبزی کرده و با ز می گنت و هنوز به سن نو جوانی نرسیده بود که مشاغل و پست ها و مقامات مهم دولتی را اشغال و به نازو کبر فروشی مشغول می شد . این را می توان شمه از چگونگی حیات اطفال در پاری بحساب آورده و اما طفل فتودال و بیرو کرانان بزرگ و کمپرا دوران بر دست و پشت زنان و دخترانی و پسران طبقات افشار زحمتکش بزرگ می شدند و هر کدام چندین لاله و کنیز و خدمتگذار مسی داشتند ، چه بسا که این نور چشمی ها اکثراً برای تفریح و ساعت تیری خود اطفال هم سن و سال خود را که مر بوط به طبقات و اقشار زحمتکش می بود لت و کوب می کرد و اکثراً معیوب و حتی از حیات محروم می ساخت . صدق ایسن حقایق را همین نسل جوان و پیرا امروز ما شهادت خواهند داد .

۲- دهقانان : اکثریت قاطع جامعه دهقانان (دهقانان کم زمین ، متوسط الحال ، بی زمین کارگران زراعتی و اجاره کارانی) و جوانان تشکیل می داد این طبقه پمپا به عمده ترین طبقه و هم چنان از نظر کمی زیاد ترین افراد جامعه می باشد . طفل دهقانان به معنی عام کلمه فرزندان رنج و کار و زحمت

بودند بعد از آنکه بد نیا می آمدند بوسه بوسه بسیار اسفناک و ابتدائی و بسد ون هیچ نوع کمک طبی و فنی یا خاگ و مکسروب ها یکجا بودند پنجاه تا شصت در صد این اطفال نسبت فقر غذایی ، عدم موجودیت محیط سالم صحی ، عدم موجودیت دوا و دارو کتر هنوز نخندیدند می مردند و تعدادیکه اتفاقاً زنده می ماندند بمرجده یکه به پای خود روانه می شدند در مزارع و کشتزار ها و جو بیار ها با پدر و مادر خود یکجا و دوش بدوش به کار مزدوری و دهقانی می پرداختند از مکتب و معلم و درس خیری نبود و اگر احیاناً مکتب در دیارشان موجود هم می بود نسبت ضعف اقتصادی و حیات بی چیزی نمی توانستند به مکتب بروند زیرا مکتب رفتن آنها معنی سنگینی ، پر هنگی و بی سر بنا می داشت (دهقانان از خود خاگه ای شخصی نمی داشتند و در دهقانخانه های فتودالان بسر می بردند و اگر می خواستند بکتب بروند یعنی از خدمت فتودال سر باز بزنند در دهقانخانه هم جانی برای شان نبود) وسایل کار هم خیلی ابتدائی بود و کار با آنها مستلزم رنج و زحمت فراوان بود و

دهقانان در رنج زاده می شدند در رنج بزرگ ۳- کوهچی ها : هو طمان غیور و شرافتمند کوهچی ها در حدود بیشتر از یک میلیون بقیه در صفحه ۵۷ می شد در رنج غرق می ریخت و در رنج و فقر و مسکنت پدر و د حیات می گنت .

در معالک پیشرفته و مترقی به استعداد اطفال توجه زیاد مبذول می شود .

روز خستختان جا معهه

بهر فردا

بهر فردا

له هغه يې دلېنو کوي ، مسکر او دتحقیقانو
ټول سا مالونه تیار کړه او له شیر جان
څخه تحقیقات پیل شو، شیرجان دتحقیقانو په لمری
سر کی منکر و خو ترو هلو ټکو لو لاندی
آخرسیری لاری ته راغی او اقرار شو . د
ولسوال او قو مالندان صاحب ټو لو پوښتنو
ته یې دښتیا نی خوا بو ته ورکړه ، داسلم
او عثمان د ټو لو ټو له کیسه یې لحظه
په لحظه په تحقیقانو کی وویل او په داسی
حال کی چه غوللو صورت یې دډار او وهلو
په سبب ور ته ریزر دنده ددغسی خو د ند
سر په خپل ځای و لو ید .

ولسوال صاحب چه له ها لمری ور ځسې
لاپیر ور ته په قارو په شیر جان و رمنه
کړه، دزده له اخلاصه نی دهغه په ټکو لو
پیل وکړ او سپکی سپکی ښکتنځلی نی ورته
پیل کړی . ښه یې ولکاوه او ورو مننه
له هغه یې په داسی حال کی جی ډیر یری غاړی
رکونه له قاره شیخ شیخ دریدلی وه اوسترگی
یې د وینو د پیا لو په شان تکی سری
او وښتی وی په خپل ځای کښینا ست ،
سر یې را پسر و ته کړ او په ډیر قار یسی
ورجیفه کړه :

آخر ... آخر ولی دی نا حماقت وکړه؟
او شیر جان چه دولسوال دخبری په
معنی ښه نه و ږه شوی ، سر یې کښته واچاوه
په ډیر مات زده یې وویل :
صاحب که ته هم وای همدسی دی
کول ...

سری خواشین سترگی یې مخکی له دی
چه و لسوال دی غږو ویلای شی په کول
کی ور غږولی او زیات ته یې کړه !
دیدا رلس کا له کییری چه ښځه لرم
خو دولور رو یې می یې لار اوسه ور پوره نه
کړی ندی تر او سه یې کور داری په
لاس له نه را کړی ... هر څه چه می
وکړه ونه شوه ... بله چاره نه وه ...
او صاحب ، بله هڅه چاره نه وه را پاتی ...
او په او ښکو ټکی سترگی یې کښته
وا چولی .

ولسوال صاحب خو لفظی خیرخیر شیرجان
ته وکتل ، وروسته له هغه یې په ډیره خلق
تنگی او قهر خپل میز په سوک وو اسه ،
مسکر و ته یې امر وکړه :

- پوی زی !
او سر یې کښته واچاوه .

ولسوال صاحب ددغسی خو دندو
په سبب ور ته ریزر دنده ددغسی خو د ند
سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

ولسوال صاحب ددغسی خو دندو
په سبب ور ته ریزر دنده ددغسی خو د ند
سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

و درید لنده شیبه حیرا نی یو ووې ، بیرته
یې خان سر و پور اوه او په کلکه داسلم
خواه ورغی . اسلم د شیر جان دلېنو ډرځ
له اورد لو سره سم سر را پور ته کړ ، په
موربا نی یې و وویل :
سهی شیر جان ، څه کوی ؟ ...
او شیر جان خواب ورکړه :
سهیخ دغسی ... نسوار دوسره دی که
په ؟ ...

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

داځای نری واپوته اشنا و بیا په تیره
اسلم او عثمان ته خو بیخی رو ښا نه وچه
له شیر جان څخه ښایسته ډیره موده
مخکی لاهم هندی ځای ته را تلل او غولنه
ورځ یې په کار په کښی تیروله دشره ډراځی
لمنی په سر کی دمعمول په شان سره پیل
شوه ، اسلم نیس لاس ته و خو خیسند ،
عثمان مخامخ رهی شو او شیر جان په
هندي نژدی شا و خوا کی دهغو په لته پیل
و کړ . لفظی په بیره یوه په بله یسی
تیر ید لی ، اسلم او عثمان په خو ښ زده
او ډیره مینه خپل کار کاوه او شا و خوا یې
هنجی ټولولی ، خو د شیر جان په زده کی
لاها غسی غو غا بر پاره او هر څه چه یې
کول دی لغتی چور تو نو یوی شیبی آر
ته له پر پښود ، وار په وار یې اند پښته
وی و یل :

ا وتلوسه ډیر ید له او هر گری یې
په زده باندی جو وتولو او لا چاری منگولی
کښنگولی . حیران حیران یې شا و خوا
کتل ، هڅه نه پوهید ه چه څه وکړی ؟
په یوه عجیب حالت کی اسیر و ، وارخطا یې
ویری او امید واری نری واپو یو ځای په
خان مشغول کړی و او له ده څخه یې د
کار لاری چاری ور کولی . په خلق تنگی
یې خت و گسراوه ، بیا یې سر کښه
واچاوه او په فکرونو کی ډوب شو . خوشیبی
نوری هم همدسی په مننه یوه په بله یسی
تیری شوی او آخر شیر جان خپل خوځ
تصمیم و نیو ، په کلکه یې له ځانه سره
ووویل :

(خما ... هو ، حتما با ید چه دغسی
وکړم ...)
او سر یې را پورته کړ ، اطراف یې
له نظره تیر کړه ، ښایسته ډیره لار هسی
خوا یې اسلم تر ستر گو شو چه یوازی ،
په نه ستی کیلو لکی ټول په کار لگیدای
او سر یې کښته یری غولند دی غولندی
لفظی یې خیر خیر و رته و کتل ، له
ځانه سره یې وویل : (با ید چه ور شم...)

او په بیره د هغه په خواو رهی شو ، همدسی
په جو په خوا اوله شور ما شوره په ټک
زده داسلم په خو اور روان و ، زده یسی
ډار او وارخطا تی مینود او تر شور لاندی
په نری لنده غاږه یې دخو لو لیکه چاری
وه ، حلقی و چ کلسک و او ژبه یې دوج
لرگی په شان په خوله کی تاویدله .

داسلم پام لار اوسه نه ته وو وراوو
ښتی ، ښه چه ور ډیژدی شو ، ځای په ځای
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .
دغسی خو دندو په سبب ور ته ریزر دنده
ددغسی خو د ند سر په خپل ځای و لو ید .

استاد سر آهنگ رادرخانه اش دیدار میکنیم خانه بی که برای رسیدن به آن باید چند کوچه برگرد و خاک و داری جوی های لوش برعقب مسجد جامع چمن گذر شود ، وقتی دروازه منزلت را که با رهنمایی چند طفل و نو جوان یا فته ۱۱ میکوبیم ، پسر بچه ده دوازده ساله بی درپ را برویم میکشاید و بی آنکه حرفی بزن بگوید از همانجا صدا میکند که از مجله ژوندون آمده است و چند لحظه بعد استاد که معلوم میشود به اساس وعده قبلی در انتظار بوده است برایم خوش آمدید میگوید و دروازه اتاق را برویم میکشاید استاد برای چند لحظه مرا تنها میگذارد و من نگاهم بروی فرش، دیوار ها ، قفسه ها ، قاب های عکس الماری و هر آنچه در آن اتاق به چشم میخورد خیره میماند - چرا که اینجا در مجموع نمایی از سطح زندگی و مقدار رفاهی است که استاد توانسته است در برابر سال هازحمت کشی وده ها افتخار معنوی ای که برای مردم خود ارمغان داده است بدست آورد .

در فضای اتاق غروری در فکر نشسته موج میزند، قاب های عکس که هر کدام خاطره و یادبودی از زندگی استاد و یانشان های افتخار وی را در آغوش کشیده اند روی دیوارهایی که رنگ سپید آن به مرور به زردی گرایده است خود نمایی دارند و کلم های که در گذشته خوش رنگ بوده اند با نقش های زیبای خود روی کف اتاق افتاده است و چار طرف اتاق تو شک ها و پستی ها جای گرفته اند .

استاد وارد اتاق میگردد و ظرف چای را پیش رویم قرار میدهد، خسته به نظر میاید و نفس تنگی آزارش میدهد . روی توشک در کنارم می نشیند و جای تعارف میکند . گفت و شنود را با وی آغاز میکنم و میپرسم :

استاد درجمل ها و گفت و شنود ها بی که موسیقی دانان و یادست اندرکاران موسیقی در مطبوعات و یا رادیو به عمل میاورند مادر باره موسیقی افغانستان با دو نوع نظر متفاوت دوبرو هستیم نخست اینکه موسیقی کشور ما چه در شکل بومی و چه در شکل کلاسیک خود از موسیقی هند مایه و ریشه دارد و نمیتوان آنرا موسیقی با خصوصیات مستقل به شناخت گرفت و دیگر اینکه موسیقی کلاسیک هند اساسا در کشور ما زاده شده و بعد به وسیله امیر خسرو دهلوی به هند انتقال یافته و در آنجا با توجه به اینکه موسیقی جزء مراسم مذهبی به شمار میاید زمینه رشد و انکشاف فراوان یافته و به موقف امروزی خود رسیده است .

در حالیکه در این جا شرایط به گونه بی بوده که غنای مردم مانع شگوفایی آن شده که در هر دو گونه ی این نظرات آمیختگی موسیقی افغانستان و هند تاکید میگردد - نظر شما در این زمینه چیست و کدام نظر را در مورد یاد شده قبول دارید ؟

امیر خسرو دهلوی یک نوع خاص موسیقی را اختراع کرده است که «خیال» نامیده میشود و پیش از این سبک و یا مکتب در هند نوع موسیقی رواج نداشت که «ههرت» نامیده میشود

گفت و شنودی کاملا اختصاصی با استاد سر آهنگ . از : ر ، دریا

... زین قلم حیرت حبابی گل نکرد

مروری بر زندگی استاد سر آهنگ :
استاد سر آهنگ در آغوش خانواده دانش پرور پا به عرصه وجود گذاشت پدرش استاد غلام - حسین از دانشمندان بنام دوره خود در رشته موسیقی کلاسیک هند بود که اساسات علمی موسیقی مکتب امیر خسرو دهلوی را آموخت و خود شاگردان فراوانی را در این رشته به تربیه گرفت .

استاد سر آهنگ نخست زبردست پدر به آموزش موسیقی پرداخت و آنگاه که در صنف هشتم درس می خواند به کوشش پدر که استعداد شگرفش را در زمینه موسیقی به شناخت گرفته بود ، عازم کشور هند گردید و مدت شانزده سال تمام را زیر دست استاد عاشق علی خان که یکی از چهره های شناخته شده و دانشمند بنام آن کشور بود به آموزش موسیقی کلاسیک به شکل علمی آن پرداخت تا خود پدر چه استادی رسید و وارد وطن خویش افغانستان شد و ی از بیست سال به این سو در مسابقات بزرگ کشور هند که در زمینه موسیقی کلاسیک و با شرکت شناخته شده ترین استادان و دانشمندان بدان رشته دایم میگردد اشتراک کرده و مدال ها و عناوین فراوانی را از این مسابقات به دست آورده است که « سر تاج موسیقی » از پوهنتون لا آباد ، « کوه بلند موسیقی » از پوهنتون چندی گر ، « بابای موسیقی » از پوهنتون بمبئی ، و عنوان های « دکتوری » « ماستری » و « پروفیسری » از پوهنتون کلکته در این شمار است .

استاد سر آهنگ هم چنین بیست و یک مدال طلا تاکنون بدست آورده که هفده مدال از کشور هند، دو مدال از کشور پاکستان ، یک مدال از شاروالی کابل و یک مدال نیز از رادیو افغانستان میباشد . وی مؤلف رساله « قانون طرب » میباشد که در زمینه اساسات علمی موسیقی کلاسیک هند به نگارش آمده و تاکنون شاگردان زیادی را در این رشته زیر تربیه و آموزش گرفته است . استاد سر آهنگ از بید لیست های کابل بوده و بیشتر سرو ده های همین شاعر را به آواز می خواند .

اجتماعی آن راه رشد و کمال خود را پیموده است - اما پاسخ به این پرسش کسه ریشه ها چگونه به وجود آمده اند مشکل است. چرا که ریشه های هنر بومی هر قوم به ریشه های فرهنگی آن قوم میرسد موسیقی از روزی که انسان در تاریخ وجود داشته است همراه انسان بوده منتها به اشکال گاهلا بومی و غیر علمی خود ورسیدن به این ریشه ها اگر معال نباشد غیر ممکن می نماید .

برخی از مسوولان امور موسیقی کشور در کلت و شنود های اختصاصی خود بازوندون این طور ابراز نظر کرده اند که مادر زمینه موسیقی کلاسیک عند استادی نداریم که بتواند شاگردان مکتب موزیک را تدریس کند آنها مدعی هستند که خوب نواختن ، خوب خواندن و خوب فهمیدن در موسیقی هر گز معنی این را ندارد که شخص معلم خوب هم باشد . این گفته ها و اظهار نظر ها جقدر از نظر شما درست یا نادرست است؟

تغیر این گفته ها نه تهادرت نیست بلکه مفاداری غرض آلود هم هست ، البته استادان موسیقی کلاسیک عند هیچ وقت به خود اجازه نمیدهند در مکتب موزیک درس بدهند چراکه آموزش موسیقی کلاسیک باید از خرد سالی

واژ سن هفت سالگی آغاز گردد و چند دهسال دوام آورد . در حالیکه شاملان مکتب موزیک از یکسو بزرگسالانند و از سوی دیگر مدت آموزش در این مکتب آنقدر کوتاه مدت است که حتی برای آموختن ابتدای ترین اساسات موسیقی کلاسیک هم کفایت نمیکند معیار های آموزشی در موسیقی کلاسیک عند آنچه که در مکتب موزیک مورد قبول میباشد فرق میکند ، یک شاگرد موسیقی نوع کلاسیک علاوه از دانش استعداد و آواز خوب و رهنمایی خوب باید فرصت کافی هم برای مشق و تمرین داشته باشد در «رتناگر» که یکی از تالیفات مهم در زمینه هنر موسیقی است گفته شده است که برای فرا گیری موسیقی کلاسیک به شکل کامل علمی یکصد و پنجاه سال عمر لازم است تا علاقمند موسیقی پنجاه سال بیاموزد - پنجاه سال مشق کند و پنجاه سال هم بنوازد و به این حساب فقط استعداد های شگرف و خلاق قادر خواهند بود موسیقی را در اساس و علمی بیاموزند .

شاگرد موسیقی کلاسیک عند باید با انواع راک های هفت سوره ، شش سوره و پنج سوره لقیه در صفحه ۵۳

آنها که میگویند موسیقی از افغانستان به هند رفته است اشتباه میکنند هم چنان آنها هم گسه اعتقاد دارند موسیقی ما هندی است دچار اشتباه شده اند .

آنها که دنبال رو موسیقی غربی شده اند فقط بی هنرانی اند که از موسیقی فقط تقلید را میدانند و مسخ آهنگ های دیگران را و آن را بنام کمپوز خود به خورد مردم دادن .

امیر خسرو دهلوی فقط موسیقی بزمی را جانشین موسیقی رزمی متداول در هند ساخت و این هرگز به آن معنی نیست که او موسیقی کشور ما را با خود به هند برده باشد . چرا که امیر خسرو خود موسیقی را در هند فرا گرفت .

بیشتر موسیقی رزمی بود، موسیقی که شامل آواز خوانی هایی از فتوحات جنگی و مدحیه ها و گاهی هم اجرای اشعار مذهبی میگردد که کمتر مورد علاقه مردم عوام قرار میگرفت و بیشتر در باری بود - یعنی را جاها و حکام و امرا آن را دوست داشتند .

امیر خسرو این شکل موسیقی را بز می ساخت و اشعار عاشقانه را در موسیقی جانشین شعر های حماسی و رزمی قرار داد که تا امروز هم همین روش در یک سیر تکاملی اساسات موسیقی کلاسیک عند را می سازد . البته بعد از امیر خسرو سبک هاوراک های دیگر هم مانند راک «غار» «سور پل» و «وزیلیف» اختراع گردید که در انکشاف موسیقی نقشی عمده دارد .

موسیقی بزمی که خسرو دهلوی به قول شما مخترع آن است آیا به هیچ وجه از موسیقی بومی افغانی که در آن وقت میان مردم هارایج بوده است مایه نگرفته و امیر خسرو آنرا با خصوصیات کاملا مستقل عرضه داشته است در این صورت راه موسیقی افغانستان از هند جدا میشود ، شما این نظر را قبول دارید ؟

شما اساسا با دو نوع موسیقی روبرو هستید موسیقی غربی و موسیقی شرقی - در موسیقی شرقی به خاطر زمینه های مشترک فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی در کشور های این منطقه ریشه های موسیقی کسان نیز مشترک است همانگونه که این مورد در کشور های غربی موسیقی غربی نیز صادق میباشد - اما این گفته هرگز معنی آنرا ندارد که اساس های موسیقی مادر سبک امیر خسرو دهلوی وارد هند شده باشد موسیقی مرز ندارد

اما خصوصیات زندگی جمعی هر جامعه در شکل های آن تبارز میکند . درست مثل چند دریا که از منبع واحدی سر چشمه گرفته باشند . اما راه هر کدام جدا باشد - در زمان امیر خسرو دهلوی موسیقی افغانستان از خصوصیات جدا گانه بومی و محلی برخوردار بود موسیقی هنداز ضوابطی دیگر ، اماریشه هادر نهایت بهم می پیوست همانطور که اکنون هم همین طور است و همیشه هم همین طور خواهد بود .

امیر خسرو دهلوی فقط با ابتکار ات خسود توانست سبک نوی را ایجاد کند و موسیقی رزمی و مذهبی را به موسیقی بزمی و عاشقانه بدل سازد و او که خود موسیقی را به شکل

سرتاج موسیقی ما هنوز هم یرتاج موسیقی منطقه می توخشد .

یوسته بگنشته

هیل

از تاریخ باید آموخت

جوانان دلیر وطن :

تاریخ کشور و مردم هندوستان را ازین سبب با کمی تفصیل بررسی کردیم که علاوه از گرفتن درس های آموزنده از آن ، تاریخ مردم هندوستان و تاریخ کشورها بخصوص در دو قرن اخیر خیلی بریکدیگر مؤثر بوده و شباهت هایی نیز دارند .

آوانیکه پای استعمار ، بخصوص استعمار انگلیس در آسیا بخصوص آسیای جنوبی باز شد و سایه شوم استعمار بر سر زمین افسانوی هند مستولی شده کشورهای منطقه بخصوص کشور قهرمان و سلطنتور ما افغانستان ازین استیلاى ملکوتی صدمه دیدند .

انگلیس بعد از آنکه هندوستان را با حیل و نیرنگ های بوفلمون اشغال کرد چون ازدهانیکه برکنج نشسته باشد با نیز بینی زیاد اطراف این گنج را میباید تا کسی دیگر بر آن حمله نکند و او را ازین گنج شایگان محروم نسازد . ازدهای انگریز چون اطراف این گنج را بدقت ملاحظه نمود و تاریخچه آنرا بدقت مطالعه کرد و طریقرا که به گنج هندوستان خطری را مواجه میساخت مورد تدقیق قرار داد ، همانایگانه را می که از همه بیشتر خطر داشت راه شمال غربی بود ، یعنی راهی بود که از کشور مایه هندوستان می رسید این تشخیص انگلیس بود و این تشخیص خیلی درست هم بود زیرا :

اولا هندوستان از طرف جنوب شرقی و غرب توسط بحر احاطه شده بود و هیچ خطری از آن طرف متوجه هندوستان شده نمی توانست که انگلیس در آنوقت قوی ترین بحریه جهان را در اختیار داشت در شمال غرب هندوستان هم کوه های سر بلبل کشیده همالیا قرار داشت و این خود چون سد بزرگی بود که هند را از گزند حملات مصوون نگه میداشت پس یگانه راه از شمال شرق بود و آنهم سرزمین افغانیا بود . ثانیاً انگلیس وقتی که تاریخ منطقه را بدقت مطالعه کرد بطوری در یافت که این مردم افغانستان بودند که در قرن ۱۱ در زمان محمود غزنوی بر هند تا ختند و بخصوص انگلیس بعد از مطالعه جنگ بانی پت و فتح افغانیا و بالاخره سیاست های زمان شاه ابدالی کاملاً متیقن شد که گنج

هندوستان را تنها افغانیا تهدید کرده نمیتواند لذا برای حفظ ماقدم درصدد کشیدن نقشه های شوم و استعماری در قبال کشور ماند . این نقشه ها شامل سه مرحله و سه نوع بود در قدم اول انگلیس هادر قبال افغانستان به سیاست دفاعی وسیعی پرداختند یعنی میخواستند که از ورود افغانستان به هندوستان جلو گیری نمایند و بعد از این سیاست انگلیس تغییر کرد و به سیاست تعرضی پرداخت و لسی باید دانست که سیاست دولت استعماری انگلیس در افغانستان خیلی غیر انسانی خیلی ظالمانه و سفاکانه بود . زیرا انگلیس آنقدر بر طعمه های چاق و پر فیض هندوستان گرم آمده بود که آنرا تقریباً مال خود می شمرد و برای محافظه آن هم پلان های بسیار طول المدت و خطرناکی را در قبال افغانستان طرح و تطبیق نمود . انگلیس هادر مورد افغانستان می دانست که نمی شود با جنگ و اشغال نظامی آنرا از بین ببرند ، زیرا می دانست که مردم افغانستان روحیه ی عالی و وطن پرستی و سلطنتوریا یکه دارند هرگز تسلط بیگانه را بر خود نمی پذیرند چنانچه این واقعیت را هم در گذشته ها مطالعه کرده بودند و هم در نتیجه ی جنگ های اول دوم و سوم عملاً دیدند .

لذا انگلیس و سیا ستمداران بو کتیم سیاست های خیلی ظالمانه و غیر انسانی را برای کشور ما طرح کردند و آنرا اینک بهر شکلی که ممکن باشد مردم افغانستان را در نفاق و خانه جنگی بین خود نگه دارند و کشور را بارچه بارچه و غیر متحد سازند از بر قرارى ارتباطات دیپلوماتیک آن با جهان خارج جلوگیری نمایند که این موضوع مانع ترویج و نشر تمدن و انکشافات جهانی در افغانستان میشد ، فاصله بین دولت ها و ملت ما را زیاد سازد تا در نتیجه زود خورد ها و جنجال ها بر سر تصرف قدرت بلبای دیگری باشد که مردم افغانستان را بخود مشغول سازد هکذا آوانیکه دولت از مردم فاصله بگیرد متوجه خود انگلیس ها میشود و این بتوبه ی خود زمینه بیاچه ساختن نقشه های شوم اش را در کشور ما مینماید

و اینسن خود بکنوع کنترل غیر مستقیم توسط خودش بود . این سیاست انگلیس یعنی کنترل افغانستان توسط دولت هانیکه دست نشانده انگلیس باشد از همه بیشتر مؤثرتر و خطرناکتر بود . زیرا طوری که قبلاً گفتیم مردم افغانستان در صورتیکه توسط دشمن مستقیماً تحت تسلط باشند به شدیدترین شکلی مقاومت و مبارزه می نمایند در حالیکه با دشمن نقابدار بجز ائتار و افراد آگاه و زعماء افراد های آنوقت مقاومت نمی کردند انگلیس توسط این دولت های دست نشانده می توانست بدون اینکه خودش علناً قدرت را بدست داشته باشد همه امیال خود را عملی سازد و حقیقت هم نزد عوام الناس مقشور بماند .

این طرز نفوذ انگلیس در افغانستان بعد از سلطنت زمان شاه ابدالی پیوسته در افغانستان حتی تا پیروزی انقلاب ظاهر شد نور ۱۳۵۷ ادامه

داشت متنا گراف این نفوذ بعضا بسیار بلند (در زمان شاه نجف ، امیر دوست محمد ، امیر یعقوب ، امیر عبدالرحمن و نادر) و بعضا با گراف پایتتر در افغانستان ادامه داشت .

استعمار انگلیس در قبال افغانستان از بکنوع سیاست ضد انسانی و خلاف کرامت انسانی و حیثیت يك ملت هم استفاده می نمود و آنرا بکنوع با تبلیقات و پروپاگاندا های وسیع و دروغین خود کشور ما را بحدی يك کشور وحشیانه جاهل !! دزد !! دروغ گو و غیره معرفی می کرد تا اعمال خلاف انسانی و دهنشانه ی خود درین کشور توجیه نموده باشد . در حالیکه صفات بالا خود صفات امیربالیست ها و استعمار گران می باشد ولی استعمار انگلیس تلویحاً این القاب و عیوب را به يك ملت آزاده و قهرمان و سلطنتور نسبت می داد بگذار حقایق خود بر ملا شود چنانکه فعلاً هم شده است .

ادامه دارد

چه عواملی در خوشبختی

خانواده مؤثر است

من همیشه در جستجوی زندگی نمونه های آله بوده و هستم ، و این تنها من نی بلکه همه کس چنین آرزویی دارند و می خواهند که در زندگی خانوادگی خویش خوشبخت و سعادتمند باشند ولی سوال در این جاست که چگونه میتوان این ایده آل را بدست آورد و با شرایط دست داشته خود چنین زندگی را ساخت . شکی نیست که اکثر ما زندگی متوسط و پایین تر از متوسط داریم ولی با تمام این ها باز هم میتوان برای خود زندگی درست کرد که نااندازه زیاد قناعت بخش باشد .

از این اسراف بی جا نمیکنند . دعوت کمتر میروند ، و مهمانی کمتر میکنند ، لباس که برای چنین دعوت ها لازم است ، دیگر خرید آن لزوم ندارد و ده ها مثال دیگر .

خانواده متوسط الحال میکوشند که همان پول ناچیز و محدود را تا آخر ماه به مصارف خانه و احتیاجات اصلی برسانند . و دیده شده که این خانواده ها با تمام این محدودیت ها باز هم توانسته اند که يك مقدار پول را بطور ذخیره در هر ماه داشته باشند که البته در یکسال این ذخیره ی مسا خانه يك مقدار پول قابل توجهی شده است . و با همین پول است که احتیاجات و ضروریات اولیه خانه تا اندازه مرفوع میگردد ، جالب این جاست که بیشتر اعضای این خانواده از صحت کامل برخوردار هستند . زیرا این ها در قسمت خورد و نوش خود توجه میدارند و با خوردن و نوشیدن افراط نمائند بیمار اگر در خوردن و نوشیدن افراط نمائند بیمار شونند و طبیعی است که بیماری مصارف دارد که این نوع مصارف بر اقتصاد خانواده لطمه شدید وارد میکند و از طرف دیگر میدانند که بیماری سبب کوتاه شدن عمر میگردد . از این لحاظ کوشش بعمل می آورند تا زمینه بیماری را بدست خود مچا نسازند .

طور مثال خانواده را در نظر بگیریم که عبارتند از زن و شوهر و يك پادو کودک که بیشتر خانواده های جوان ما به همین تعداد اند . خوب با این خانواده چهار نفری و با معاش متوسط دوتاسه هزار افغانی بطور باید کرد که از بکطرف این پول کفاف مصارف خانواده را بنماید و از جانبی هم يك اندازه آن طور پس انداز باقی بماند .

در این جا وظیفه زن است که با دور اندیشی خویش این مقدار پول را بوجه احسن تا آخر ماه برساند . و همانطور یکه قبلاً تذکر رفت يك مقدار آن را پس انداز نماید .

شاید بپرسید چگونه ؟ آیا امکان دارد ؟ باینتان میگویم ، بله ، این يك موضوع ثابت است که هر قدر درآمد پولی تان زیاد باشد به همان بیمانته مصارف نیز زیاد میگردد و اغلب این مصارف بی جاوی بسوده میباشد .

مثلاً وقتی که اعضای خانواده پول زیادی داشته باشند عوس میکنند که هر ماه لباس تازه بخرند ، مهمانی نمایند و به مهمانی بروند و طبیعی است و فتنه دعوت میروند باید دعوت بدهند . و همین دعوت رفتن ها دعوت نمودن ها مصارف بکار دارد .

اگر خانواده که عاید ماهانه شان محدود است و تنها همان معاش ماهوار باشد هرگز

نامه‌ها در جو ان به کودکش

بتوای کودکی که مرد وزن فردا هستی، بتو که آینده کشور ارتباط دارد و بتو که جامعه نیاز مند است سلام می‌فرستم . شادی و سرور تو سعادت می‌آفریند و به زندگی رنگ دیگری می‌بخشد . بگذار بگویم این تویی که سعادت می‌آفرینی و زندگی می‌بخشی، وقتیکه خنده های کودگانهات را می‌شنوم و زما نیکه دستهای کوچک و زیبایت را لمس میکنم در خود احساس عجیبی می‌یابم . توام با این احساس خوشی یکتو غرور در خود حس میکنم، غروریکه ناشی از وجود تو است، زیرا من مادر توام این افتخار را دارم که بگویم تو فرزند منی . لاکن عزیزم این افتخار و سعادت وقتی تکمیل و دو چندان میشود که فکر کنم توانسان شریف و سالم و مفیدی برای جامعه فردای خود خواهی شد . بلی جامعه ای که سخت نیازمند همچو تو انسان های شریف و با وجدان و وطن پرست است .

من بحیث مادر وظیفه خود میدانم که در تربیت

تو گوشش و سعی بلیغ نمایم ، و این کار را خواهم کرد . نازنده هستم این کار را میکنم اما کودک عزیزم امروز که تو حرف های مرا آنطور که من توقع دارم نمیدانی اما فردا خواهی دانستی . و خواهی فهمید که چقدر مسوولیت بزرگی را در آینده بدوش خواهی داشت آنوقت که تو عهده دار این مسوولیت خواهی شد من نخواهم بود و روح من و قتی از تو راضی و خوشحال خواهد شد که نسو واقعا به مردم کشور صادق و وفادار باشی . امروز این لبخند های کودگانهات که خالی از هر گونه ریا و تزویر است . برای من مایه دلگوشی است .

اما فردا که مسوولیت های زندگی بدوش گذاشته میشود آیا باز هم خواهی خندیدی؟ بیستم چه جواب میدهی ؟ حتماً خواهی گفت که جامعه آن روز ما، جامعه سعادت بار و خالی از هر گونه تضادها و تفاوت ها خواهد بود . و طبیعاً است که در جهان جامعه انسان میتواند به آرامی زندگی

آنانیکه بیش از حد چاق هستند

بخطرات داشته باشید که صحت بزرگترین نعمت برای هر انسان شمرده میشود پس برای حفظ و نگه داشتن آن دقت، توجه و کوشش بعمل آورد تا از این نعمت بی بهره نگردیم راه های گونا گونی وجود دارد که جلوگیری از چاقی و سلامتی را گرفت یکی از این راه ها ورزش های متناسب به سن و سال و دیگری رژیم غذایی مناسب است .

چاقی بیش از حد از جمله عواملی شمرده میشود که صحت و سلامتی انسان را تهدید میکند پس برای جلوگیری از این وضع چه باید کرد؟

بهترین راه و مبارزه با چاقی بیش از حد همانطور که قبلاً تذکر رفت ورزش و گرفتن رژیم غذایی متناسب است . هر قدر که سن و سال بیشتر شود به همان اندازه بر چاقی افزوده میشود که این وضع از نظر صحت و سلامت جسم خطرانی در پی دارد .

از خوردن چربی زیاد جدا خود داری نمایند غذائیکه مواد نشایسته زیاد دارد به مقدار کم مصرف کنید . بهترین غذا در این فصل خوردن ترکاری و ماست است. آنانیکه به این مشکل سردچار اند باید قبل از غذا حداقل نیم ساعت از صرف غذا یک پیاله ماست و یا مقدار معینی از سلاطین صرف نمایند. زیرا با این عمل اشتیاق

که برای خوردن بیشتر غذا بوجود می‌آید، کمتر شده و این کار سبب میشود که شخص مبتلا به چاقی کمتر غذا صرف کند . از طرف دیگر خوردن سلاطین و ماست انرژی لازم را به بدن میدهد و ویتامین های که در ترکاری و ماست وجود دارد نیاز بدن را مرفوع میسازد البته در پیروی رژیم غذایی نباید ورزش فراموش گردد .

باید توجه شود که ورزش هم از خود مقررات و اصولی دارد که باید جدا مراعات گردد . مثلاً شخصیکه سنش از چهل و پنج تجاوز نموده نباید ورزش های که برای جوانان است ، نماید برای جوانان ورزش های که متناسب به سن و سال آن ها میباشد ، باید از طرف آنان اجرا شود .

زنان و دختران که بیشتر مورد تهدید چاقی قرار دارند باید متوجه ورزش های شان باشند زیرا ورزش یک پسر با ورزشیکه یک دختر می‌نماید تفاوت زیادی دارد . برای دختران و زنان بهترین ورزش ادمان های آزاد از قبیل ریسمان بازی، دویدن ، تینیس، آب بازی و غیره میباشد .

با بکار بردن و عمل نمودن این دستورات امید است آنانیکه از این ناحیه ناراحتی دارند ، تکلیف شان مرفوع گردد .

از بی اعتنائی دیگران نسبت بخود

نهر اسید

تعیین به جلب توجه دیگران و مورد ستایش قرار گرفتن چیزی از تعالیات طبیعی بشر است مگر این تعایل در نهاد بعضی ها چنان شدید است که رول تعیین کننده در نسوع شخصیت ایشان دانش و ایمن موضوع سبب میشود که برای ارضای خود خواهی ها و خود پسنندی های خویش دست به اقدامی بزنند .

یکی از روانشناسان معروف در سالهای اخیر باین حقیقت پی برده است که وقتی انسان باین اعتنائی و بی توجهی اطرافیان مواجه میگردد ، معمولاً دو نوع عکس العمل از خود بروز میدهد یا شدیداً عصبانی میشود و یا این بر خورد او را در اندوه فرو برده و احساس تحقیر و بی ارزشی میکند .

که در حالت اول ما از خود شدت عمل نشان میدهیم و امکان آن میرود که رفتار دور از ادب و نزاکت اختیار نمایم ، مگر در صورتیکه دچار تحقیر شویم در خود غرق میشویم و چنین نتیجه گیری می‌کنیم که این کار ارزش آنرا ندارد مگر مقابل آن عکس العمل نشان بدهیم و مردم همه بدعا می‌بندد و فکر میکنیم که

زندگی و جامعه میدانست برای زجر و عذاب . نکته ی که در روابط ما با اطرافیان قابل اهمیت است ، اینستکه ما چه برداشتی از محیط و اطرافیان خود داریم . رفتاری که دیگران با ما میکنند و گویانکه بسیار توهین آمیز و رنج دهنده باشد . باز اهمیتش بسته به اینست که ما از رفتار آنها چه برداشتی میکنیم . آیاتنا فقط بقیه در صفحه ۵۶

شود به سادگی معلوم می‌گردد که کشورها و دول استعمارگر و امپریالیستی، آنها را که از قبو دالیزم، استعمار و استثمار، ارتجاع و استبداد، صهیونیسم و فاشیسم دفاع می‌کنند اصلاً بحق ندارند بنا بر مردم بنام انسان، بنا بر بشریت و بنا بر آزادی حرف بزنند و خود را تیکه دار دایمی آن بحساب آورند.

زیرا از امکان بدور است که دشمن آزادی از آزادی، دشمن استقلال از استقلال و دشمن بشریت از بشریت دفاع کند، فقط توجه جدی می‌خواهد تا اعمال و فعالیت‌های تاریخی کشورها را و بخصوص جنایات غیر قابل تردید جهان استعمار را و امپریالیستی را ملاحظه کنیم خود بخود قضایا روشن می‌گردد و دوست از دشمن به آسانی تفریق می‌شود.

باز هم مثال، آیا کسی متکر شده می‌تواند که امپریالیسم امریکا امرا نیسل تجاوزگر و یغماگر را تا دلتان مسلح ننموده و هر روز و شب با وقاحت هر چه بیشتر در کشتار خلق مبارزو آزاد یخواره عرب فلسطین می‌پردازد؟

آیا در همین روزها و سالهای نزدیک تمام رادیوهای جهان بارها از جنایات بی‌شمار ما نه اسرائیل صهیونیست سخن نگفته، یا اصلاً کدام شب و روز نیست که مسئله خلق عرب فلسطین و آزادی آن مطرح نباشد؟ باز هم سوالی طرح می‌گردد، آیا امکان دارد دولتی که خود تجاوزگر خون‌آشام را در امرا نیسل علیه خلق عرب فلسطین مجبور می‌نماید و روز تا روز در همین مسیر با پیش در خیانت و جنایات یکجا با اسرائیل غرق می‌گردد، در جای دیگر یا مکان دور تر از آزادی مردم دفاع کند و خود را مدافع مسلمانان قلمداد کند؟ عقل سلیم حکم می‌کند که تجاوزگر و چپاولگر در هر کجا بی‌کسب باشد به اساسی موقوف طبقه‌ای اش در اجتماع تجاوزگر بوده و فقط با آنها بی‌متحد و نزدیک می‌شود که به اشکال و شیوه‌های گوناگون به تجاوز می‌پردازد.

شاید در اینجا سوالی باز هم پدید آید که این مسائل را به خانواده چه؟ اما، علم و دانش و زندگی و حقایق سرسخت آنها می‌رساند که اینها همه و همه مربوط به خانواده‌هاست، خانواده‌هاست که اجتماع را می‌سازند و باید خانواده‌های هموطن ما قضا یا اجتماعی را چه علمی باشد و چه بین‌المللی در نظر بگیرند و دقیقاً محاسبه نمایند، تا در رهنمای فرزندانشان راه غلط را نه پیمایند و به کجروی‌ها کشته نشوند؟

همینطور جانب مخالف قضیه را نیز نباید ساده تلقی نمود، بلکه در سنگرمخالف دوستان انسان و انسانیست، آزادی و استتالی، ترقی و تعالی بشریت را دقیقاً ملاحظه نمود و ارتباط منطقی آنرا دریافت نمود.

بقیه در صفحه ۴۱

برمادران آگاه است تا کشورهای تجاوزگر را با تاریخ و تجاوزات بی‌رحمانه آنها بر کشورهای صلح دوست و بی طرفی به اطلاع معرفی نمایند، اطلاع امروز را که آینده سازان جوامع بشری اند در جریان حوادث گذارند و آگاهی اطلاع را رشد و توسعه بخشند.

سخنی در زمینه مسوولیت

خانواده‌ها در برابر اجتماع

مستقل و آزاد افغانستان علیه دوستان داخلی و خارجی مردم ما به دروغ گوئی می‌پردازند کی‌ها اند و این تبلیغات از کجا منشأ می‌گیرند؟

اگر ارتباط این همه‌ها را با خانواده‌ها بیابند و عاملین اصلی آنرا بشناسند حتماً می‌توانند که دوستان افغانستان آزاد و مستقل کدام نیروها و کدام قدرت‌های جهانی، اند، مثلاً سوالی مطرح می‌گردد، لطفاً توجه کنید آیا تبلیغات را که در دیوهای بی‌بسی، صدای امریکا و دیگر رادیوهای و آژانس‌های کشورهای امپریالیستی پخش می‌نمایند می‌توان باور کرد آیا می‌توان توتی و اش...

دوست و یا به اصطلاح دوست مسلمانان دانست که اسرائیل تجاوزگر را علیه خلق عرب فلسطینی که قهرمانان نه بخاطر آزادی شان می‌جنگند در مسایل جهانی در صف و سنگر افغانستان انقلابی قرار دارند، دوست مسلمانان و بشر دوست بحساب آورد سوال دیگر اینکه آیا می‌توان دستگام‌های تبلیغاتی بر بنیاد ی‌کبیر را طرفدار اسلام و اسلامیت و آزادی و دموکراسی نامید؟

اگر نظر سرسری و مسرور کو تا می‌هم به تاریخ کشورها می‌نگردیم

و وطن خود توجه نمائیم دشمنان دیرینه داخلی و خارجی افغانستان با زهم دست بکار شده و با شیوه‌های نوین در مقابل انقلاب نجات پختی نور تو طه و دسیسه را سر همبندی نموده و تا می‌توانند درین عمل خائنه لجاجت می‌ورزند.

موضوع افغانستان، امروز آندره حساس و مهم است که می‌توان گفت با گام‌هایی که افغانستان کنونی بسوی پیروزی بر می‌دارد، دست تمام دشمنان ما و دشمنان خانواده‌های ما از سر زمین پاستانسی و افتخار آمیز افغانستان کوتاه گردید مو دیگر تلاش‌های شان هر چه باشد تلاش‌های مذبو حاله بوده و از سلاح‌های کهنه و تاریخ زده شان معلوم است که شکست خورده اند و زار نا لگی‌های شان هرگز در باره مردم افغانستان نبوده و اصلاً گریه‌ها و غمچه‌های شان در باره منافع از دست رفته و استثمار بی‌رحمانه‌ای است که سالهای در طول تاریخ مرتکب آن شدند و چه ظلم‌ها و نا رواهایی که نکردند!

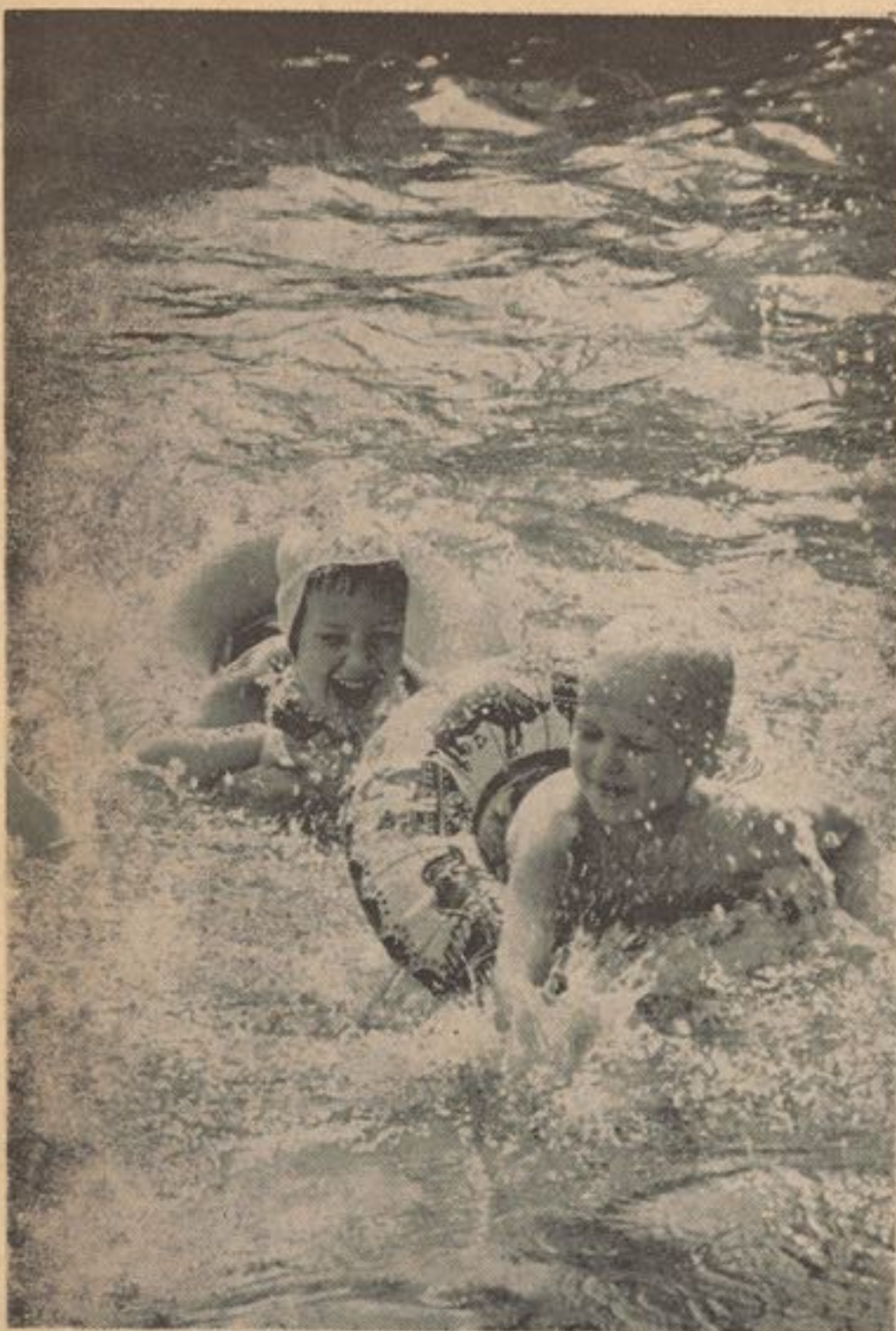
خانواده‌های شریف و زحمتکش وطن ما، باید توجه داشته باشند که در زیر پرده تبلیغات و تخریبات دشمنان وطن چه مقاصد شوم و پلیدی نهفته است و کما اینکه علیه انقلاب نور، علیه دولت

واقعیت زندگی و روابط اجتماعی خانواده‌های مسلمانند که جامعه بشری یا خانواده‌ها ارتباط ناگسستی داشته و این ارتباط به اساس قانونمندی‌های رشد تکامل جامعه روز تا روز مسیر ارتقا و تعالی را طی نموده و مسئولیت عظیم مسئولان خانواده در هر مرحله زمان بصورت مشخص تغییر خورده و خانواده‌ها بی‌که در بین روند بیروزمند و کامگار اند، حتماً فیض زمانه و خواسته‌های عصر و زمان را در نظر گرفته و کوشش در تربیه نموده و تقدیم خانواده بشری می‌نمایند.

به این ارتباط عصر کنونی عصر پیروزی نور بر تاریکی و علم بر جهل و عصر گسستن زنجیرهای ظلم و استبداد تجاوز و استثمار و استثمار و غارتگری است. خوشبختانه مردم افغانستان، با خانواده‌های افغانستان آزاد و انقلابی بعد از انقلاب نور و بخصوص بعد از مرحله نوین انقلاب نور در جهت نجات از بدبختی و فلاکت، بسوی سعادت و خوشبختی گام‌های جدی برداشته و در چهره واقعیت‌های روزگار دوستان و دشمنان خویش را تشخیص و بالاخره در عمل به اثبات می‌رساند که دوستان و واقعه‌ها خانواده‌ها و وطن سر بلند ما کی‌ها و کدام نیروها و قدرت‌ها هستند. اگر به همین ارتباط یکبار به تاریخ

آینده میتواند در خشونت از گذشته باشد.

تا همین آسایش کودکان

در اتحاد شوروی

دولت شوروی از نخستین فرمان‌های رهبر کارگران جهان در فکر آن شد تا هرچه زودتر شرایط بهتر زیست برای اطفال شوروی تأمین شده و در رفاه و آسایش ایشان بکامل سعی به عمل آید. تا اطفال امروز که پدران و مادران نسل‌های بعدی کشور اند باصحت و نشاط و مسعود تربیت شوند.

همچنان از کودکان و مادر حمایت عام‌وتمام به‌عمل آمده در بخش صحت و سلامتی تقریباً تمام مسائلم و آهوش کودکان منتهای توجه صورت گرفته است.

زیرا دولت شورویها میباید است که امر به حال سازد گمان آینده جوانی بشری توجه صورت بگیرد. معماران آینده‌قادر نخواهند بود که سازندگی جوانی مسخ بشری را طور سازند و باید انجام دهند زیرا نهالی که امروز نرسد درختی با رور فراخ خواهد بود که هر گاه این نسل‌ها امروز خوب آبیاری شود بقسماً در آینده نمر و ارز شمنی خواهد داد.

وما این جابجایی آگاهی بیشتر خوانندگان و علاقمندان عزیزان اعداد و ارقامی را تقدیر میدهم که نشان دهنده توجه دولت شوروی نسبت به کودکان میباشد.

به غرض تشویق ذوق هنری و شگوفان ساختن استعداد کودکان در اتحاد شوروی بیش از ۱۸۵ هزار مکتب و بیش از ۶ هزار آموزشگاه هنری و موسیقی و رقص وجود دارد تقریباً به اندازه ۱۲ میلیون از کودکان در موسسات مخصوص قبل از مدرسه مورد مراقبت قرار میگیرند در شهرها و روستاهای کشورهای بیش از ۴ هزار کاخ و خانه پیش‌آهنگان و ۲۱۱۵ مرکز و باشگاه تکنیسین‌های خردسال و ۵۰۰۰ کلاس کشتی با نان و قضا نوردان خردسال و قریب ۴ هزار آموزشگاه ورزشی وجود دارد. بیش از ۲۱ میلیون کودک در سال ۱۹۷۷ در اردوگاه پیشاهنگی و مراکز ورزشی و صحت کشور غرض استراحت پذیرفته شده اند.

میتواند امروز انتظار چه نوع آینده‌ای را میتواند بپرند؟ آیا آنها هنوز هم برای بهتر شدن آینده‌شان برای سال‌های منتهای دیگر چشم‌براه خواهند بود؟

در سطح جهانی ۴/۳ حصه اطفال در کشورهای روبه‌انکشاف حیات بسیار می‌برند. آنها در شرایط بسیار ناگوار و وقت‌بازندگی نموده و مشکلات زیادی نامتکثیر حال‌شان میباشند.

در کشورهای فوق‌الذکر به اساس احصایه دست‌داشته، از جمله هر بیست طفلی که بدنیا می‌آید، سه طفل قبل از یک‌سالگی بیک سالگی در روزهای اول زندگی را می‌دیند و عدد ۴ و نیستی خواهد شد. پس واضح و میرهن است که در تحت چنین شرایطی نه میتوان آینده در خشان و مطمئن را برای اطفال کشورهای مورد مطالعه پیش‌بینی نمود و مهمتر از همه اینکه شایسته طفل از جمله هر بیست طفل که جان به سلامت می‌پرند از جمله آنها سه و یا چهار طفل در روزهای اول زندگی به‌سوء تغذیه شدیدی مبتلا خواهند شد و از هر بیست طفل در حدود هشت نفر آنها به امراض مهلکی مصاب شده و این امر اثرات سوء و ناگوارری از قبیل فلج، نابینایی و کندی رشد دماغی را برای آنها بجا خواهد گذاشت و هرگاه شرایط بدین منوال ادامه یابد از جمله هر شانزده طفل صرف‌هشت‌تایی آنها به ادامه تحصیلات ابتدایی و احیاناً عالی نایل خواهند شد.

بیک کلمه میتوان گفت که اکثریت اعظم از اطفالی که در سال ۱۹۸۰ یا بدین گذشته اند از فقر، گرسنگی و مریضی رنج می‌برند. چنانچه ما در آن بسر می‌بریم تغییرات و تحولات عظیم و شگرفی در ساعات مختلف آن رخ داده است والدین و اساتید به مشکل میتوانند درک نمایدند چنانچه تدابیر و شیوه‌های را بکار برند تا اطفال را طوری برای دنیای آینده تقدیم نمایند تا آنها واقعاً چون تو بالغان و سالخندان خیر و آگاه زندگی نمایند.

ما نینس، تکنولوژی، سایکولوژی، اخلاق، سیاست، اقتصاد و کلتور آنگونه یا تحت تغییر سریع و بنیادی جوانی گردیده اند که این امر خود منجر به آن گردیده تا تمام گیتی را در یک حالت تلاطم و پسر از چنین فرار دهد و بدون تردید مناسبات و عادات تخریب‌یافته و پراکنده و اختلافات عمیق خصلت‌های مدون بوده است به همین دلیل است که عده‌ی بی‌شماری از آینده‌را به دید خوف و ترس مینگرند. به حال نیاید توجه را بیک روغ از سکه که پادشاهان فقر و بی‌عدالتی تا مسالواتی و ترس جوانی امروز را بازگو و بیان

میتواند امروز انتظار چه نوع آینده‌ای را میتواند بپرند؟ آیا آنها هنوز هم برای بهتر شدن آینده‌شان برای سال‌های منتهای دیگر چشم‌براه خواهند بود؟

در سطح جهانی ۴/۳ حصه اطفال در کشورهای روبه‌انکشاف حیات بسیار می‌برند. آنها در شرایط بسیار ناگوار و وقت‌بازندگی نموده و مشکلات زیادی نامتکثیر حال‌شان میباشند.

در کشورهای فوق‌الذکر به اساس احصایه دست‌داشته، از جمله هر بیست طفلی که بدنیا می‌آید، سه طفل قبل از یک‌سالگی بیک سالگی در روزهای اول زندگی را می‌دیند و عدد ۴ و نیستی خواهد شد. پس واضح و میرهن است که در تحت چنین شرایطی نه میتوان آینده در خشان و مطمئن را برای اطفال کشورهای مورد مطالعه پیش‌بینی نمود و مهمتر از همه اینکه شایسته طفل از جمله هر بیست طفل که جان به سلامت می‌پرند از جمله آنها سه و یا چهار طفل در روزهای اول زندگی به‌سوء تغذیه شدیدی مبتلا خواهند شد و از هر بیست طفل در حدود هشت نفر آنها به امراض مهلکی مصاب شده و این امر اثرات سوء و ناگوارری از قبیل فلج، نابینایی و کندی رشد دماغی را برای آنها بجا خواهد گذاشت و هرگاه شرایط بدین منوال ادامه یابد از جمله هر شانزده طفل صرف‌هشت‌تایی آنها به ادامه تحصیلات ابتدایی و احیاناً عالی نایل خواهند شد.

بیک کلمه میتوان گفت که اکثریت اعظم از اطفالی که در سال ۱۹۸۰ یا بدین گذشته اند از فقر، گرسنگی و مریضی رنج می‌برند. چنانچه ما در آن بسر می‌بریم تغییرات و تحولات عظیم و شگرفی در ساعات مختلف آن رخ داده است والدین و اساتید به مشکل میتوانند درک نمایدند چنانچه تدابیر و شیوه‌های را بکار برند تا اطفال را طوری برای دنیای آینده تقدیم نمایند تا آنها واقعاً چون تو بالغان و سالخندان خیر و آگاه زندگی نمایند.

ما نینس، تکنولوژی، سایکولوژی، اخلاق، سیاست، اقتصاد و کلتور آنگونه یا تحت تغییر سریع و بنیادی جوانی گردیده اند که این امر خود منجر به آن گردیده تا تمام گیتی را در یک حالت تلاطم و پسر از چنین فرار دهد و بدون تردید مناسبات و عادات تخریب‌یافته و پراکنده و اختلافات عمیق خصلت‌های مدون بوده است به همین دلیل است که عده‌ی بی‌شماری از آینده‌را به دید خوف و ترس مینگرند. به حال نیاید توجه را بیک روغ از سکه که پادشاهان فقر و بی‌عدالتی تا مسالواتی و ترس جوانی امروز را بازگو و بیان

میتواند امروز انتظار چه نوع آینده‌ای را میتواند بپرند؟ آیا آنها هنوز هم برای بهتر شدن آینده‌شان برای سال‌های منتهای دیگر چشم‌براه خواهند بود؟

در سطح جهانی ۴/۳ حصه اطفال در کشورهای روبه‌انکشاف حیات بسیار می‌برند. آنها در شرایط بسیار ناگوار و وقت‌بازندگی نموده و مشکلات زیادی نامتکثیر حال‌شان میباشند.

در کشورهای فوق‌الذکر به اساس احصایه دست‌داشته، از جمله هر بیست طفلی که بدنیا می‌آید، سه طفل قبل از یک‌سالگی بیک سالگی در روزهای اول زندگی را می‌دیند و عدد ۴ و نیستی خواهد شد. پس واضح و میرهن است که در تحت چنین شرایطی نه میتوان آینده در خشان و مطمئن را برای اطفال کشورهای مورد مطالعه پیش‌بینی نمود و مهمتر از همه اینکه شایسته طفل از جمله هر بیست طفل که جان به سلامت می‌پرند از جمله آنها سه و یا چهار طفل در روزهای اول زندگی به‌سوء تغذیه شدیدی مبتلا خواهند شد و از هر بیست طفل در حدود هشت نفر آنها به امراض مهلکی مصاب شده و این امر اثرات سوء و ناگوارری از قبیل فلج، نابینایی و کندی رشد دماغی را برای آنها بجا خواهد گذاشت و هرگاه شرایط بدین منوال ادامه یابد از جمله هر شانزده طفل صرف‌هشت‌تایی آنها به ادامه تحصیلات ابتدایی و احیاناً عالی نایل خواهند شد.

بیک کلمه میتوان گفت که اکثریت اعظم از اطفالی که در سال ۱۹۸۰ یا بدین گذشته اند از فقر، گرسنگی و مریضی رنج می‌برند. چنانچه ما در آن بسر می‌بریم تغییرات و تحولات عظیم و شگرفی در ساعات مختلف آن رخ داده است والدین و اساتید به مشکل میتوانند درک نمایدند چنانچه تدابیر و شیوه‌های را بکار برند تا اطفال را طوری برای دنیای آینده تقدیم نمایند تا آنها واقعاً چون تو بالغان و سالخندان خیر و آگاه زندگی نمایند.

ما نینس، تکنولوژی، سایکولوژی، اخلاق، سیاست، اقتصاد و کلتور آنگونه یا تحت تغییر سریع و بنیادی جوانی گردیده اند که این امر خود منجر به آن گردیده تا تمام گیتی را در یک حالت تلاطم و پسر از چنین فرار دهد و بدون تردید مناسبات و عادات تخریب‌یافته و پراکنده و اختلافات عمیق خصلت‌های مدون بوده است به همین دلیل است که عده‌ی بی‌شماری از آینده‌را به دید خوف و ترس مینگرند. به حال نیاید توجه را بیک روغ از سکه که پادشاهان فقر و بی‌عدالتی تا مسالواتی و ترس جوانی امروز را بازگو و بیان

میتواند امروز انتظار چه نوع آینده‌ای را میتواند بپرند؟ آیا آنها هنوز هم برای بهتر شدن آینده‌شان برای سال‌های منتهای دیگر چشم‌براه خواهند بود؟

در سطح جهانی ۴/۳ حصه اطفال در کشورهای روبه‌انکشاف حیات بسیار می‌برند. آنها در شرایط بسیار ناگوار و وقت‌بازندگی نموده و مشکلات زیادی نامتکثیر حال‌شان میباشند.

در کشورهای فوق‌الذکر به اساس احصایه دست‌داشته، از جمله هر بیست طفلی که بدنیا می‌آید، سه طفل قبل از یک‌سالگی بیک سالگی در روزهای اول زندگی را می‌دیند و عدد ۴ و نیستی خواهد شد. پس واضح و میرهن است که در تحت چنین شرایطی نه میتوان آینده در خشان و مطمئن را برای اطفال کشورهای مورد مطالعه پیش‌بینی نمود و مهمتر از همه اینکه شایسته طفل از جمله هر بیست طفل که جان به سلامت می‌پرند از جمله آنها سه و یا چهار طفل در روزهای اول زندگی به‌سوء تغذیه شدیدی مبتلا خواهند شد و از هر بیست طفل در حدود هشت نفر آنها به امراض مهلکی مصاب شده و این امر اثرات سوء و ناگوارری از قبیل فلج، نابینایی و کندی رشد دماغی را برای آنها بجا خواهد گذاشت و هرگاه شرایط بدین منوال ادامه یابد از جمله هر شانزده طفل صرف‌هشت‌تایی آنها به ادامه تحصیلات ابتدایی و احیاناً عالی نایل خواهند شد.

بیک کلمه میتوان گفت که اکثریت اعظم از اطفالی که در سال ۱۹۸۰ یا بدین گذشته اند از فقر، گرسنگی و مریضی رنج می‌برند. چنانچه ما در آن بسر می‌بریم تغییرات و تحولات عظیم و شگرفی در ساعات مختلف آن رخ داده است والدین و اساتید به مشکل میتوانند درک نمایدند چنانچه تدابیر و شیوه‌های را بکار برند تا اطفال را طوری برای دنیای آینده تقدیم نمایند تا آنها واقعاً چون تو بالغان و سالخندان خیر و آگاه زندگی نمایند.

ما نینس، تکنولوژی، سایکولوژی، اخلاق، سیاست، اقتصاد و کلتور آنگونه یا تحت تغییر سریع و بنیادی جوانی گردیده اند که این امر خود منجر به آن گردیده تا تمام گیتی را در یک حالت تلاطم و پسر از چنین فرار دهد و بدون تردید مناسبات و عادات تخریب‌یافته و پراکنده و اختلافات عمیق خصلت‌های مدون بوده است به همین دلیل است که عده‌ی بی‌شماری از آینده‌را به دید خوف و ترس مینگرند. به حال نیاید توجه را بیک روغ از سکه که پادشاهان فقر و بی‌عدالتی تا مسالواتی و ترس جوانی امروز را بازگو و بیان

خوبان

که به حسن دکتمیر خوبان اوخاردی
 پستی چونه چی ما به سترگو غیرگیری
 هغه گل واپه خچل ندوی تر کار دی
 به پنجه وخته نما نخنه عطر عطار دی
 که پنجه که کتیا له که نورسینگاردی
 نا هغه دتورو ز لئو پوری خوا ردی
 له صورت بی تصویرت خو بی افضلده
 تر ظاهر بی د باطن خوازه بسیا ردی
 کل روز گا دی سر ترپایه پرده پویندی
 نه گر یوان تر نا مه خیری په بازاردی
 له حیا ، نه پورته شت کتلی له شی
 نا آموخته په کتخلو په پایز اردی

خوشحال

تیر و تم

ژغورون می نشته په بسلا تیر و تم
 ملالی سترگی دروا لجنی وی ستا
 بی وفا مینی کرم په زهه پر هاری
 اوس په ما خا لده چی پوړدخندا
 مینه دی وکرله مین دی کرمه
 ستا ژمنه ، ژمنه - ژبه ، ژبه لده
 یوه خلا دنما پش وه په کسی
 رسوان مینی شوم رسوا دی او سم
 ستا په دروا غو چی بیا بیا تیروتم

ستگر

انسان

تو شب افریدی چراغ افریدم
 سلال افریدی ایساع افریدم
 بیابان و کمسار و داغ افریدی
 خیابان و مملزار و باغ افریدم
 من آتم که ازسنگ آینه سازم
 من آتم که از زهر نوشینه سازم
 اقبال

دهجران او بنکی

چی نه هسی مستغنی په گلو ملی
 محبت دی لهر چامره آغاز کسیر
 لور په لور دی تا نستی و نسلو لسی
 که شیرین آشنا دی کوچ درخندو کا
 دفرق نا ری به کبری پسی به خفلی
 چی دهسی لاله زار نما شا نه کبری
 دخزان په لیسو وسوخی بللیسی
 دظلمت خوب په تخیو په بیسی کبری
 چی گپیخ جرمس د تلو نا ری و هلی
 نا خوچه چی له او له تار په تارشوه
 په رموزی د بیلگون و بنا و پلیسی
 دهجران او بنکی به کینیمسی له تلی
 دد په ۴۵ چی د وصال آواز په آه کبری

نن میرزا د محبت پسر مینه ومیشت
 په ازل یی نا بدی بخری و یلسی

میرزا اچان العاری

بازی منقار و چنگ

مرا ز مردم روزگار بد ، ماله نیست
 بلی ز مردم خوبی ندیده مساله نیست
 هزار دوست مرا هست با هزار زبان
 میان آن همه ، یک آشنای یکده نیست
 به یمن راحت صیاد ، نزد همگلسان
 سواى بازی منقار و چنگ ، مشغله نیست
 به گرد باد مغواه از غبار قامت کوه
 سر مقابله هست و تن مقابله نیست
 خلاف دوره حافظه ، حدیث عشق کنون
 به هیچ صوت ونوادرخروش و ولوله نیست
 کمالوش

این شعره یسی از درشاعر ایرانیست که در شش درد دندان کشیدن نیست ، تردیت که در جامعه اش، در حوزه های فرهنگی اش، همچون طاعون دویده و آدمان را ...

ای هر ز پو گهر ...

فاتح شدم

خود را به لیت رساندم

خود را به نامی ، در یک شناسنامه ، مزین کردم

و هستم به یک شماره مشخص شد

پس زنده باد ۶۷۸ ، صادره از بخش ۵ ، ساکن تهران

دیگر خیالم از همه سوراخت است

آغوش مهربان مام وطن

پستانک سوابق پرافتخار تاریخی

لالایی تمدن و فرهنگ

و جق و جق چنجه قانون ...

آه

دیگر خیالم از همه سو راحت است

از فرط شادمانی

رفتم کنار پنجره ، با اشتیاق ، ۶۷۸ بارهوارا که از غبار این

ویوی خاکروبه و ادرار منقبض شده بود

درون سینه فرو دادم

وزیر ششمو هفتاد و هشت قبضی بد حکاری

وروی ششمو هفتاد و هشت تقاضای کار نوشتم فروغ فرخ زاد

در سر زمین شعر و گل و لیلیل

موهبتی است زیستن ، آنهم

وقتی که واقعیت موجود بودن تسویس از سالهای سال پذیرفته می شود

جایی که من

با اولین نگاه رسمیم از لای برده ، ششمو هفتاد و هشت شاعر رامی بینم

که ، حقه بازها ، همه در هیئت غریب گلدایان

در لای خاکروبه ، به دنبال وزن و قافیه می گردند . .

واز صدای اولین قدم رسمیم

یکباره ، از میان لجن زار های تیره ، ۶۷۸ بلبل مرعوز

که از سر تفتن

خود را به شکل ۶۷۸ کلاغ سیاه پسر در آورده اند

با تپیلی به سوی حاشیه روز می برند

و اولین نفس زدن رسمیم

آشفته می شود به بوی ۶۷۸ شاخه گل سرخ

محصول کار خانجیات عظیم پلاستکو

موهبتی است زیستن ، آری .

دوازده گاه شیخ ابودلفک کمانچه کش فوری

و شیخ ای دلای دل تیک تبار تنبوری

شهر ستارگان گران وزن ساق و باسن و پستان و پشت جلد و هنر

گهواره مولتان فلسفه ای بابا به من چه ولش کن

مهد مسابقات المپیک هوش ، آه

جایی که دست به هر دستگاه نقلی تصویر صوت می زنی ، از آن

بوق نبوغ نابغه ای تازه سال می آید

و برگزیدگان فکری ملت

وقتی که در کلاس اکابر حضور می یابند

هر يك به روی سینه ، ششمو هفتاد و هشت گلاب بزرگی

و بر دو دست ، ششمو هفتاد و هشت ساعت نواز ردیف کرده می دانند

که ناتوانی از خواص نمی کیمه بودن است ، له نادانی

فاتح شدم بله فاتح شدم

اکنون به شادمانی این فتح

در پای آینه ، با افتخار ، ششمو هفتاد و هشت شمع نسبه می فروزم

و می برم به روی طاقچه تا با اجازه ، چند کلامی

در باره فواید قانونی حیات به عرض حضورتان برسانم

و اولین کلتنگ ساختمان رفیع زندگیم را

همراه با طنین کف زدن برشود

بر فرق فرق خویش بگویم

من زنده ام ، بله مانند زنده بود ، که یک روز زنده بود

واز تمام آنچه که در انحصار مردم زنده است بهره خواهم برد

من می توانم از فردا
در کوچه های شیر ، که سر شار از مواهب ملی است
و در میان سایه های سپیکار تیرهای تلگراف
گرش کتان قدم بر دارم

و با غرور ، ششمو هفتاد و هشت بار ، به دیوار مستراحهای عمومی بنویسم
خط نوشتم که خر کند خنده

من می توانم از فردا

همچون وطن پرست غیوری

سهمی از ایده آل عظیمی که اجتماع

هر چار شنبه بعد از ظهر ، آن را

با اشتیاق و دلپره دنبال می کند

در قلب و مغز خویش داشته باشم

سهمی از آن هزار هو سپرور هزار ریالی

که می توان به مصرف یخچال و میل و پرده رساندش

یا آنکه درازای ششمو هفتاد و هشت برای طبیعی

آن را شبی به ششمو هفتاد و هشت مرد وطن بخشیدم

من می توانم از فردا

در بستوی معازة خاجیک

بعد از فرو کشیدن چندین نفس ، ز چند گرم جنس دست اول خالص

و صرف چند پادیه پرسی کولای نا خالص

و پنخ چند یاقق و یا هوووغ و غ و هو هو

رسمابه مجمع فضلی فکور و فضلله های فاضل روشنفکر

و بیرون مکتب داخ ناروخ ناروخ بیبوندم

و طرح اولین رمان بزرگم را

که در حوالی سنه یک هزار و ششصد و هفتاد و هشت شمسی تیریزی

رسماً به زیر دستگاه تپی دست چاپ خواهد رفت

بر هر دو پشت ششمو هفتاد و هشت پاکت

اشنوی اصل ویژه پررزم

من می توانم از فردا

با اعتماد کامل

خود را برای ششمو هفتاد و هشت نوره به یک دستگاه مسند مخمل پوش

در مجلس تجمع و نامین آتیه

یا مجلس مهاس و لنا میهمان کنم

زیرا که من تمام مندرجات مجله هنر و دانش و تعلق و کوشش را می خوانم

و شیوه مدرست نوشتم را می دانم

من در میان توده سازنده ای قدم به عرصه هستی نهاده ام

که نیروی عظیم علمیش او را

تا آسان ساختن ابر های مصنوعی

و کشف نور های تون پیش برده است

البته در مراکز تحقیقی و تجاری پیشخوان جوچه کبابیا

من در میان توده سازنده ای قدم به عرصه هستی نهاده ام

که گر چه نان ندارد ، اما به جای آن

میدان دید بازو وسیعی دارد

که مرز های فعلی جغرافیا پیش

از جانب شمال ، به میدان پر طراوت و سبزیبیر

واز جنوب ، به میدان پاستانی اعدام

و در مناطق پر ازدحام ، به میدان توپخانه رسیده است

و در پناه آسمان درخشان و امن امنیش

از صبح تا غروب ، ششمو هفتاد و هشت قوی قوی هیکل گچی

به اتفاق ششمو هفتاد و هشت فرشته

آنیهم فرشته از خاک و گل سرشته

به تبلیغ طرحهای سکون و سکوت مشغولند

فاتح شدم بله فاتح شدم

پس زنده باد ۶۷۸ ، صادره از بخش ۵ ، ساکن تهران

که در پناه پشتکار و اراده

به آلتجان مقام رفیعی رسیده است ، که در چار چوب پنجره ای

دور تلاش ششمو هفتاد و هشت تشریح سطح زمین قرار گرفته است

و افتخار این را دارد

که می تواند از همان دریچه - له از راه پلکان - خود را

دیواره وار به دامان مهربان مام وطن سرنگون کند

و آخرین وصیتش این است

که درازای ششمو هفتاد و هشت مسکه ، حضرت استاد آبراهام مسیا

مرئیهای به قابله کشک در دلی حیا تشریح زند

فروغ فرخ زاد

شاعره ایرانی

بسیار ساده می پوشید می نشست ، بر می خاست و زنده می می کرد ، در میان دوستان و رنجهای بیکران شان گوش فرا می داد . همه او را دوست داشتند با همه رفیق بود ، در میان کودکان به «موهو» مشهور بود . در گفتار ، رفتار ، و کردار او صداقت بود و مهربانی این به او قیامی در خود ستایش و احترام می بخشید و تا سرحد رهبر جامعه اش بالا می برد . هو چی مین به آنچه می گفت عمل می کرد . نوشته ها ، یادداشت ها ، خطابه های او همه برانگیزنده و آموزنده بود ، مردم اندیشه و عمل بود . در او نیروی شگرف و شگفت جمیع شده بود ، استعداد در خشان و سرشار داشت ، تیز هوشی ، دقت و سخت کوشی او در همان زمان زنده می برای همه شگفت انگیز و جالب بود .

هو ، از نخستین روزها می که راه مبارزه را انتخاب کرد ، مردی جدی ،

نظام استعماری را بر چید . برای بسط پیروزی رسانیدن انقلاب به جزئی بزرگ و توانا نیا ز است . « پارسی حزب و سازمان مشکل چراغ راه طبقه ی کارگر است آن گونه که پیشوای کارگران جهان می گفت : «... به ما یک سازمان انقلابی بدید ، ما رو سیه را در یک چشم بهم زدن دگرگون می کنیم .»

هو ، نیز ضرورت حزب پیشنهاد ، مبارزه آید . را در یافته بود ، هو ، در اثر ارزندهی خود «انقلاب» می نویسد : «... انقلاب کار توده های وسیع کارگران و دهقانان است نه کارچند نفر ، از اینرو باید توده ها را سازمان داد .» این گفته ی هو چی مین را بسا یاد به خاطر سپرد ، بسیاری از اندیشه بر دانا ن و شبه دانشمندان و روشنفکران و ایسته به نظام های ارتجاعی که همه ی ارزش های انسانی را ، تحریف ، مسخ و مسخره می نمایند ، در لحظه های که در میخانه ها و دانشگاه ها هستند به امر انقلاب می اندیشند ، نظر به و تیوری صاندر

یا ری آن به ستیزه و مبارزه برخاست ، تا ریخ نشان دانه است که بسیاری از جنبش های ملی ، دموکراتیک و رها یی بخش از آنها می که تشکل حزبی نداشته با شکست ها می رو برو آمده اند ، حزب تقسیم کننده ی پیروزی در آخر یسن تحلیل .

«... جنبش انقلابی با یستی در هر کشوری پیوندی نزدیک با پروتاریا ی بین المللی داشته باشد .» این اشاره ای بر همبستگی و نزدیکی کارگران سر اسر جهان ، جنبش های کارگری نمی تواند در محدوده های جغرافیایی ملت ها اسیر شوند ، این دوری و جدایی زیبا نباراست ، کارگران با یک سرود جهان و وطن را بغوا نند و در راه هم بستگی جهانی طبقه ی کارگر مبارزه نمایند . « اتحاد ، مبارزه و سر انجام پیروزی » پیشوایان جهان یی علمی طبقه ی کارگر همواره بر این اصل تاکید کرده اند « کارگران سر اسر جهان

کشان است ، به تحریک گروهی از تنگ ما یگان به روی صحنه می آید و پس از مدتی موقتی و زود گذر از میان می رود ، بسا یاد برای مدتی طرفدارانی بیاید او آن گونه که اشاره شد دوگانه مستعجل ، شتابنده و بی بنیاد است و نمی تواند امانه ی زنده می در آیند . بیاید جنبشی خواهد بود فصلی و بی ریشه ، محکوم به نابودی ، چون برای نهای مقدم ستیزه نمی کند و چه بسیاری که برای همراهی به وجود آمده بسا شد و فضا را گل آلود نماید تا جریمه ی اصل شکل بگیرد و جنبشی واقعی و متکی به توده ها پیدا نماید .

اما زمان آگاه ترین داور است ، قضاوت زمان عادلانه است ، زمان خطا کار نیست ، تا ریخ همیشه افراد و گروه های ارتجاعی ، بیگانه بر ست و ضد مردم را به دیار نابودی فرستاده است . مبارزه ی هو چی در راه پیدا ری و

دار کوب

هو چی مین ، مرد سنگر اندیشه و قلم

قاطع و سخت کوش بود و این شایستگی را داشت که حزبی پر قدرت را بنیاد نهاد و رهبری نماید . در دوره ی نو جوانی عضویت حزب کمونیست فرانسه را قبول کرد و به اندیشه های پیشرو زمان خود بلوری استوار پیدا کرد . هو ، همیشه برو حدت کارگران و دهقانان تا تاکید می کرد هو ، از روشنائی به سوی شهر ها کشود ، همبستگی کشاورزان و کارگران را امر حتمی می دانست برای پیروزی انقلابی دگرگون کننده و بنیادی ، در دورانی که هو ، در مبارزه بر فراشت گروه های سیاسی انحرافی نیز دم از خدمت به خلق می زدند اما راه های که نشان می دادند غیر اصولی و انحرافی بود .

تروور شخصیت های رسمی و دولتی را پیشنهاد می کردند ، مبارزه ی پراگند و غیر منظم را مواجه می شنیدند هو چی در جواب این دسته نوشت :

«... نمی توان با کشتن یک حاکم ،

می کنند فکر میکنند که انقلاب را می توان از پشت های میخانه ها رهبری کرد و به پیروزی رسانید و این پنداری است غلط ، تسب آلود و حتی احمقانه . باید گفته ی هو چی مین را به خاطر سپرد که انقلاب کار چند نفر شبیه روشنفکری شهری نیست .

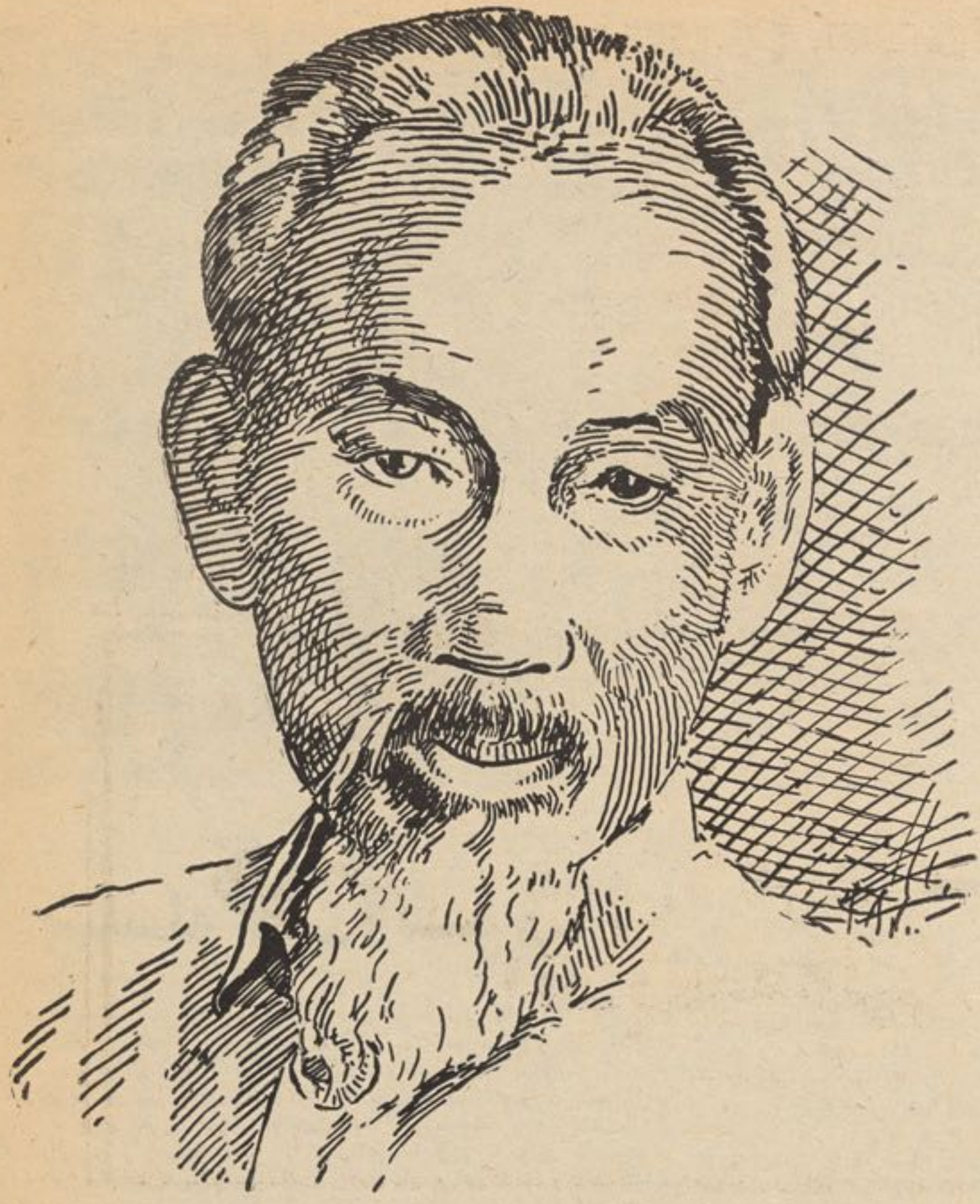
«... انقلاب باید به وسیله ی یک حزب طراز نوین رهبری شود . آن گونه که اشاره شد حزب مشعل راه طبقه ی کارگر است که برای رها یی مبارزه می نماید و در پی آن اند که همه مناسبات ظالمانه و فرعون را فرو ریزند این آرمان در هنگام تحقق پذیر می گردد که حزبی پیشناز بنیاد نهاد شود و این حقیقت است که « کارگر ملاحی برنده تر از حزب در دست ندارد با این صلاح است که پیروزی کارگران تقسیم می گردد . حزب پشتوانه انقلاب است که برای کارگران آگاهی ، هو شبیاری و بیداری میبخشد پس باید این صلاح را به دست آورده و به

متحشوبید ، این مقوله دوفرصتی گفته شده است که نیرو های غارتگر جهانی در دور داشتن جنبش های کارگری جهان کوشش های گمراه کننده می دانند این شعار به معنای یک گران بود که بر فرق او با بان ستم و جفا نخواران بی در د فرود می آمد و امروز نیز چنین غاصبان و ستم گاران از اتحاد و همبستگی جهانی طبقه ی کارگر در هر اس و تنویش اند و همی کوشش های شان در این زمینه خلاصه می شود که پراگندگی بار آورند و تفرقه اندازند . اتحاد جهانی کارگران سرود اتر تا سبوت لیسیم ، ناقوس مرگ جباران جهان را می نوازند .

هر جنبشی که در ملت ها پدید می آید در جهت اتحاد جهانی کارگران مبارزه می کند ، ارتجاعی است و نمی تواند انتهای آن نماید که خدمت گزار زحمت

هوشیاری مردم خلاصه می شود ، او مرد اتحاد و پیام امید ها بود امید های تحقق نیافته و در حال خالک شدن . هو چی همیشه به مردم خود آرامش و امید می داد نه آرمش به معنی سکون آرامش که تو فان در می داشت ، آرامش از نوع دریا های بزرگ که تو فان می آفرینند ، دگرگون می نماید و هر چه خس و خاشاک و پوشاک است نابود می نماید . هو چی در مبارزه مسا له ی همبستگی و اتحاد را برای یک لحظه هم از خاطر دور نمی داشت ، او به همه ی سر زمین ها سفر می کرد و اتحاد احزاب مترقی می خواست ، محور بسیاری از سفر های او را به فرانسه ، چین ، روسیه ، مسا له اتحاد کارگران تشکیل می داد . او را بسیاری از آگاهان و منتقدان مرد اتحاد نامیده اند و بجا است . از نخستین یاران هو چی مین که راه او ، هدف او ، و مرام لیا بخش او را پذیرفتند می توان از : هو آنگ کونوویت

ترو تو تنگ چین ، مام وان تو تنگ ،
هو اننگ وان تو ، ووآن ، فو تنگ چس-
کین ، تگو یین جیاب نام برد .

هو چی مین با دو ستان و یا ران هرزم
بسیار صمیمی بود ، هرگز به صورت
انفرادی ارا ده نمی کرد ، نظر خویش را
با دو ستان در میان میگذاشت و همیشه
بر ارادهی جمع و تصمیم همگانی تاکید
می کرد و شاید یکی از علت های سر
بلندی و پیروزی او همین است که هرگز
دچار رکیض مطرود شخصیت پرستی و قهرمان
گرا می نگردید . او یگانه ست را بی صدا
می پنداشت و یک صد ای اثر و گم شونده
در بطن کاینات .

هو چی یکه سوار و تگرو نبود ، باآنکه
به ذره ذره خاک سر زمین خود و یتنام
عشق می ورزید ، هرگز دچار تنگ
نظری های ناسیونالیستی نگردید . او

به سر نوست همه ی ملت های جهان می
اندیشید و درانتظار روزی بود که همه ی
ساکنان زمین فقط یک سرود را بخوانند
و دیگر کسی مجبور نباشد که به دور خانه
خود دیوار بسازد . « آزادی واقعی انسان
و اوج شگرفایی او فرا رسیده با شد
هو چی باآنکه جهانی می اندیشید و به
سراسر دنیا سفر کرده بود و یتنام اراده
می کرد و تصمیم می گرفت . او میخواست
تلفیقی میان نهاد های جامعه و یتنام و
اندیشه های بشری بیابد .

هو ، با وجودی که با عقاید خرد و
پو رز و اها ، پو رز و ازی ملی و سرمایه
داران مخالف بود اما از همه ی انسان
دعوت کرد که در یک صف واحد پدر وطن
با یستند و بر علیه امپریالیسم و استعمار
به ستیزه بپردازند . بسیاری از نیرو های
میبین پرست به نودی به دور هو چی مین
حلقه بستند و نفرت همگانی خود را بر
ضد استعمار و امپریالیسم و میراث
خواهان شان اعلام داشتند .

عمو هو ، آن گونه که از سنگر سیاست
دفاع می کرد ، در سنگر ادبیات و قلم نیز

با استواری و سر دانگی ایستاده بود ،
او به مساله ای به نام فرهنگ بسیار
میداد و همیشه بر این نکته تاکید داشت
که سنگر فرهنگ را نباید در اختیار
مرجعین و دشمنان گذاشت ، زیرا وقتی
استعمار در جیبه های اقتصادی و سیاسی
شکست خورد در موضع فرهنگ جیبه می
گیرد و به سیاست هکارتی می پردازد با بد
آن ما به بیداری و هوشیاری را داشت
و این قلمرو را در اختیار نیرو های ارتجاعی
قرار داد .

یکی از منتقدان در پارسی او گفته است
... او یک مرد ، یک انسان یکدرد یا دل
نکنه یاب بود .

دریا دلی و کنه یابی او دلچسبگی اش
را به مساله ی فرهنگ می رساند و همچنان
شعر های او سروده است .
سروده های عمو هو ، نازک خیالی ها
و استعاره ها و ایهام های فراوانی که
لازمه ی شعر ناب است دارد .

اما او شاعر ادبیات گل و بلبل و شمع
و پروانه نیست . در آخرین تحلیل شعرهای
عمو هو ، وطن پرستانه بر انگیزند و
وانقلابی است . نیاز توده ها را بازتاب
می دهد و رنج زحمت کشان را . از زندانی ها
صحت می کند از سر بازان و جانثارانی
که در راه آرمان های مقدس انسان
می جنگند ، عمو هو ، در سروده های خویش
از تکنیک های شعری بسیاری استفاده می
کند ، اما در قالب و قرار دادها نیست
احساس خود را در هر قالبی که پیش آید
بیان می کند . هوشی مین در بسیاری از
گفته های خود از زبان طنز یا ریخته

است و این تجربه را در جهت تحقق آرمان
های سیاسی به کار انداخته . طنز
عمو هو از نوع شوخی ها ، مسخرگی ها و
لودگی های مطرفی و بی پیام و خندیدن
محض نیست . او بسیاری از واقعیت های
تلخ جامعه ی خود را در پوششی از طنز بیان

می کند اما می خنداند تا گریه ها را
نشان دهد هو چی مین با آنکه گریه فزونی
های فراوانی داشت ، مقاله می نوشت .
خطا به ها و سخن را می ها به راه می
انداخت حزب را رهبری می کرد ، با دوستان
دیدار می نمود به سفر می پرداخت ، روانه ی
سنگرها می گردید ، با زهم از شعر
سرودن غافل نمی ماند پیوسته می
سرود از او در حدود صد قطعه شعر در دست است
که با بهترین شعر های ادبیات و یتنام

شعری برای زندانی ها :

می تواند مقاوم و سنجیده شود از نظر
شکل ، شعرهای هو چی مین
دارای عمق سیاسی و محتوای انسانی
است . به نمونه هایی از شعر هو چی مین
توجه کنیم :

مقاومت :

این جسم نوست ، که در زندان است ،
نه روح تو .
قالبه می سازم ، در حالی که چشم به

بسی یا نیکی این در طبیعت بشری
نیست .
بنده در صفحه ۱۳

گوشه از ساختمان های مدرن شهر کابل

بسیار گفتم و نشنود...

صد ها خانواده محل رها بی خود راز دست دادند و در جمع خاله به نوش هسا پیوستند - اما ویرانه های این تخریبات هنوز هم به سوی شهر بان مادها ن کجی میکنند - خوب مگر چه عیبی داشت که شا روالی کابل وقتی این تخریبات را در دست اجرا میگرفت که آماده انعام ساختمان های در نظر گرفته شده در نقاط تخریب شده میشود ؟

مورد دوم انتقاد من متوجه این نکته از سخنان محترم سروش است که گفتند همی مردم خواهان داشتن منازل نو منزل لویا بیشتر از آن نمیشدند - البته من هم مانند ایشان با روحیه فردی گسرا بی مخالفت - اما این نکته را هم میگویم که منظور اکثریت مردم فقط داشتن یک مسر پناه با حداقل مساحت آسایش آسانی و به منظور نجات یافتن خانه به دو شی است و نه از مساحت اضافی یا مالکانه و یا چیز های بی از این قبیل ...

انجنیر سروش :

مردم مورد انتقاد اول شما باید بگویم که اعتراض شما کاملاً وارد است و واقعاً مساحت خیابان و عقب وزارت تعلیم و تربیه با آنکه سال ها پیش تخریب گردیده تا اکنون آباد نشده اما علت آن را باز هم باید در عدم توانایی گسترده تولیدات صنعتی تعمیراتی به کار و ش گرفت اما ترجیح میدهم مساحت مراکز

شهرها تصور ویرانه باقی بماند تا اینکه اجازه دهیم تعمیرات خام و گلی آباد شود و منظره شهر را خراب بسازد .

در زمینه انعام تعمیرات بلند منزل در نقاط مورد نظر شما ما تازه سلسله گفت و شنود های را با تعدادی از سر ما به داران ملی به آغاز گرفته و تا حدودی به توافق هم رسیده ایم - که امیدواریم کار تعمیراتی این مراکز به زودی آغاز گردد.

اما در مورد نکته دوم که شما به عنوان انتقاد از گفته های من آرا به طرح آوردید یکبار دیگر تاکید میکنم این درست نیست که هر فرد خواهان داشتن یک منزل رها بی و مالکیت بر آن باشد - همین اکنون اگر مساحت جریبی شهر کابل به تناسب جمعیت آن مورد تقسیم قرار گیرد برای مردم کمبود مسکن در کابل حتی کمتر از کشورهای پیشرفته می نماید.

در این جا مساحت دشواری به آن جهت گسترش میباشد که فاصله های کوچک خواهان اشغال مساحت های بزرگ میباشد

دووف راصع :

بیر میگردیم به موضوع میکرو ریال سازی و در زمینه کار کو برای تهیه مسکن این کو برای تهیه در طرح تازه عملیاتی خود در بدلهر اتاق بیست هزار افغانی از مشتری پیش قسط اخذ میدارد و با توجه به خصوصیت های اقتصادی مردم و با این روند سطح زندگی همگانی نباید این

در حالیکه اکنون شرایط به گونه ای مساحت گردیده که قیمت یک نمره زمین شخصی میتواند صاحب یک باب آپارتمان کاملاً عصری و صحتی شود - از سوی دیگر خدمات کوپرا تیف تعمیراتی میدهند های دیگری هم دارد که من از آن شما در دو مورد آن را در این جا باز گو میکنم - مورد نخست اینکه تمام فعالیت های انفرادی تعمیرات مسکن در یک فعالیت جمعی گمبیل و تنظیم میشود - یعنی به جای اینکه هر کس به دلخواه خود و به صورت جداگانه مواد تهیه بدارد و به شکل نادرست و غیر صحیح به انعام رخا نه بپردازد - ما این گونه فعالیت را در یک مسر کز متمرکز میسازیم و با استفاده از کردیت های دولتی خانه ی برای پیش میسازیم که هم پخته و عصری باشد و هم چوا بگویی تمام نیازمندی های یک خانوانه .

مورد دوم این است که چون خانوانه سازی اساساً نمیتواند صرف در فعالیت یک اداره خلاصه گردد و شامل مجموعه خدمات شهری مانند خدمات ترانسپورتی صحتی ، تعلیمی ، آبرسانی - برق و غیره میباشد - ایجاد فعالیت جمعی تمام موسسات وابسته به این امور را میکند - اما این خدمات باید انجام داده شود تا از تکروری ها جلوگیری گردد .

به اجازه شما می خواهم در همین زمینه مثالی بیاورم - مساحت کوپرا تیف مسکن هفتاد هکتار زمین را احتوا میکند و در این مقدار زمین در حدود سی هزار نفر زندگی خواهند کرد که بطور متوسط چهار رصده نفر در هر هکتار زمین بود و با ش خواهند داشت و این به نسبت شکل دیگر تعمیراتی که از راه توزیع زمین و فعالیت های انفرادی صورت میگیرد چهار تا پنج مرتبه تراکم جمعیت بیشتر است ، منی این سخن این است که چهار تا پنج با حجم مساحتی خدمات شهری مانند آبرسانی - برق ، اسفالت ، تیلتون ، تراکتور و تا مین خدمات صحتی ، فرهنگی و تعلیمی با این آورده میشود و در پهلوی همه ی آن امکانات کار و فعالیت های اجتماعی را نیز بلند میدهد در این زمینه هم مثال دیگری میآورم تا موضوع به خوبی روشن شود، یک احصائی نشان میدهد که در حدود هشتاد در صد خانم های مکروریان در خارج از خانه فعالیت اجتماعی و اداری دارند - در حالیکه در هیچ کجای شهر میزان کارر مندای زن به این پیمان نمیشد - چرا چنین است ؟ به خاطر اینکه مسوولت های که در امور خانوانه داری در خانه های مکروریان در نظر گرفته شده است این امکان را فراهم می آورد که کار های منزل مانند حمام گرفتن ، غذا پختن ، کالاشویی و گرم ساختن منزل زحمت کمی داشته باشد و وقتی زیادی را نگردد در حالیکه انجام همین امور در خانه های بشکل محلی تمام نیرو و وقت خانم خانه دار را تلف میکند و به خانم منزل وقت و نیروی اضافی برای انجام فعالیت های اجتماعی و اداری خارج از منزل باقی نمیگذارد .

سخنی غیرت :

ما هم ادعا نکردیم و نمیکیم که کوپرا تیف تهیه مسکن برای اشخاصی که فاقد قدرت برداخت پیش قسط باشند جای رها بی تهیه میباشد - اما منطبق با در این زمینه این است که این کوپرا تیف در واقع به خدمت کسانی قرار میگیرد که از شدت واری زمین تعمیراتی خریداری می کنند - به این معنی که مشتری اگر زمین خریداری میکند ناگزیر است تمام یا پخته آرا تعمیر کند و این ایجاد مساحتی بعدی را میکند

شاروا لی تا وقتی که امکان تهیه ذخایر تازه و بهتر مسکونی را ندارد باید دست به تخریب منازل مسکونی موجود نزدیکیه بایده بهبود نسبی آن با تهیه آب ، برق و دیگر ضروریات مردم بگو شد .

• • •

سا لها میگذرد که منسا زل مسکونی عقبوزا رت تعلیم و تربیه و خیا بان کا بل تخریب گردیده صد ها خانوادہ خانہ بدوش گشته و تا هنوز هم ویرانه های نقاط تخریبی بسوی شهر یان کا بل دهان کجی میکنند در نقش تشناب سر با زشمیری در خدمت مردم قرار دارد .

• • •

با این دلا بل است که امروز در اثر تحقیقات وسیعی که صورت گرفته تا بت شده است که سر ما په گذاری در زمینه مسکن هم سود مند است و هم به نفع سرمایه های ملی چرا که زمینه نو لید و بهره برداری بیشتر و منطقی تر را از نیروی انسانی به نفع انسان فرا هم میا ورد .

سید عزیز الله مرموز :

به نظر من پروژه های نو لید مسکن از مفید ترین پروژه ها در شرایط خاص کشور مابه شمار می آید و این خیلی منطقی است که این گونه فعالیت ها در چار چوب سکونت دولتی به انجام آید همانا تگوسه که در همه ی کشور های متری نیز به همین نحو عمل میگردد .

نکته دیگر این است که ما واقعا نا هنوز اخلاق فیو دالی داریم و آرزوی هر یک ما این است که خانه های مستقل داشته باشیم ، بدون آنکه به مسایل دیگری که میتواند در سطح زندگی شهر نشواری های تازه یی را به میان آورد تو چه داشته باشیم - نمرات زمینی که شاروالی توزیع میکنند و مشتری خام با پخته آرا آباد می سازد ایجاب مصرف خدمات شهری و ملی را میکند و هر چند که مساحت این گونه تعمیرات در شهر وسیع گردد به همان پیمان که هم لازم می آید که مساحت خدمات دیگر شهری بسط و توسعه یابد که بر آورده چنین نامول ایجا مصارف هنگفتی را میکند که از توان اقتصادی حکومت های ما بیرون است امروز چه در کشور های پیشرفته شرق و چه در غرب چنین معمول است که برای تعمیرات زمین گشتی مصرف گردد و تعمیرات بلند منزل جای تعمیرات کوچک منزل را بگیرد که این کار در جزو کارهای امکانات سکونت دولتی میسر نمیشد .

در بخشی از سخنان گویند ه های قبلی یکی از عوامل جلو گیری بیشتر فک مکروربان سازی شد و به نظر من یک عامل هم در این زمینه این بود که در گذشته برای مکروربان رو مسایل مقرر می شدند که عمدا و قصد مکروربان سازی را بد نام سازند و مردم را از زندگی در آن رو گردان کنند به عنوان نمونه در این مورد میگویم که برخی از این رو ساختن از اعمار مرده خانه در مکروربان نسج جلو گیری میکردند تا مردم با مشکلات بیشتر رو برو گردند - از سوی دیگر در ساختن

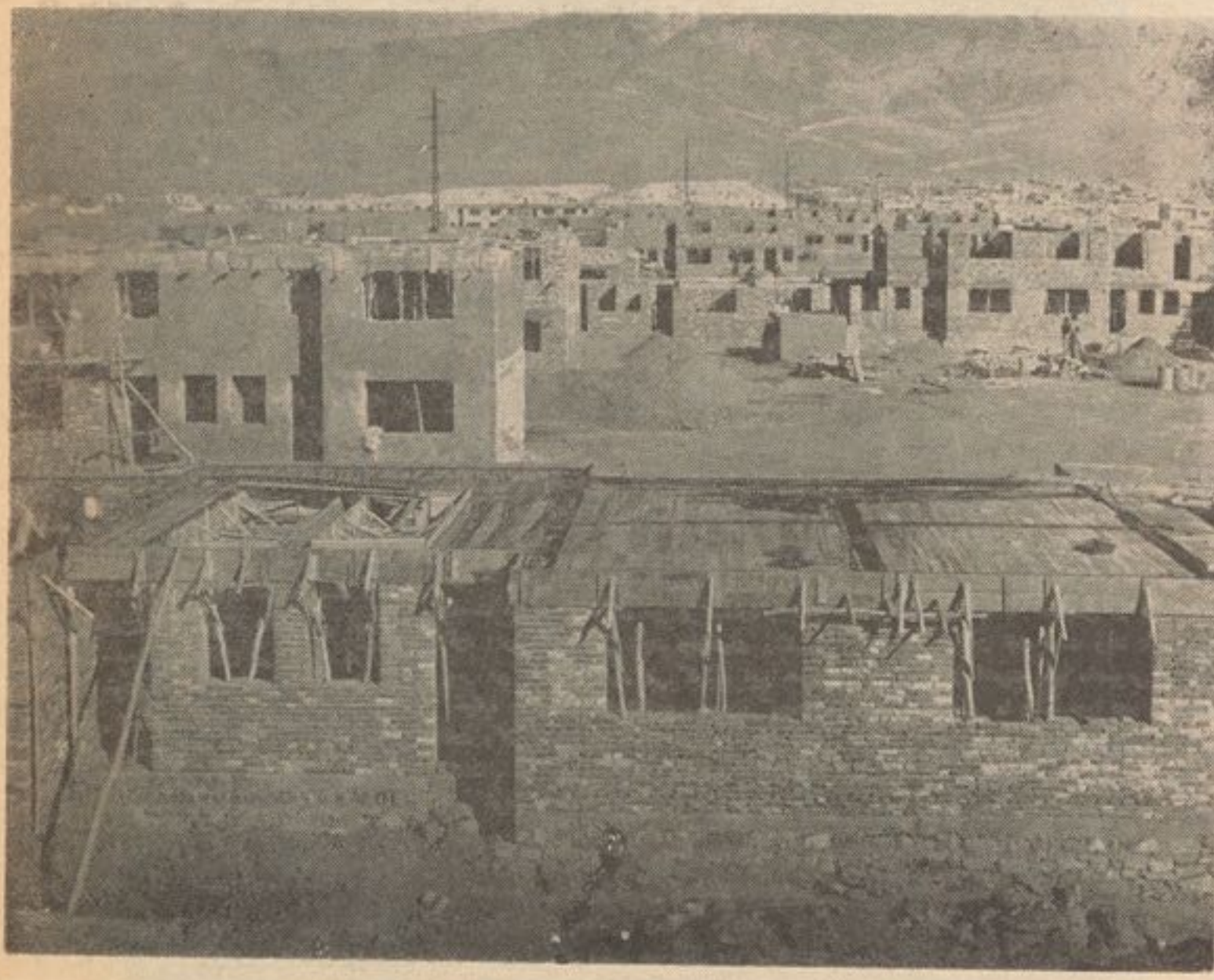
گونه هیچ دلیلی من فکر نمیکنم به آن حد صلاحیت اناری داشته باشد که بتواند با لیمی دولت و یا حکومت را دگرگون سازد .

را حله راسخ خرمی :

ساز خلال گفته های گوینده های محترم این طور تریا فت میشود که تو سعه فعالیت های تعمیراتی به اساس توزیع نمرات زمین و اعمار و آبانی های منازل رها یستی به صورت انفرادی کاری تا درست است از جایی هم به اعتراف خود شما فعالیت های مکروربان سازی به خاطر عوامل فنی و اقتصادی چنان کند و بطوری است که به هیچ وجه حتی جوا بگویی بختر از نیازمندی های مائدر این زمینه نمیتواند باشد - پس چاره اساسی چیست و مخصوصا به صورت کوتاه مدت چگونه میتوانیم با رفع معضله کمبود مسکن از بار مشکلات مردم بی سر پناه و خانه به دوش بکاهیم ؟

سخنی غیرت :

منظور من این نبوده است که در شرایط کنونی با توزیع زمین مخالفم بلکه من در پر نسب با نحوه عمل شار والی در این زمینه نمیتوانم موافق باشم من نظر راصع را تا لید میکنم که با در نظر داشت وضع موجود باید از ذخایر مسکن استفاده گردد و اگر نه اگر ما تقاطعی از شهر ما نند خیا بان و عقبوزا رت تعلیم و تربیه را به تخریب بگیریم و نتوانیم ذخایر تازه

گوشه ای از بناهای پروژه سره سینه

خلیج فارس

پیوسته گذشته

معلومات عمومی، مختصر و فشرده در مورد خلیج فارس یا «خلیج نفت»

نام خلیج فارس :

از روی شواهد و مدارک مستند تاریخی اینک میگردانیم به نامهای خلیج فارس در دوره های مختلف تاریخ

۱- قبل از آنکه آریایی هادر اطراف منطقه خلیج راه یابند آسوری ها این دریا را در کتیبه های خود بنام «نارموت» که به معنی رود تلخ است یاد کرده اند و این کتیبه ترین نام است که از خلیج فارس بجا مانده است .
۲- در کتیبه های که از تاروش در تنگه سوتر یافته اند در عبارت «درایه تیه هچایار» ساآئی نی» یعنی دریایی که از پارس میروند ناچار منظور از دریای پارس همان خلیج فارس است . در عصر ساسانیان نیز این خلیج را دریای پارس می گفتند .

۳- هرودت مورخ یونانی در گذشته در ۴۲۵ ق م اقیانوس را که در جنوب غربی آسیا از دریایی احمر گرفته تا دهانه های هندوستان آری نروس (انزیره) یعنی دریایی سرخ میخواند و این تسمیه به مناسبت رنگ خاک آن سواحل است که نمای سرخ دارد هرودت از نام مشخص آن یاد نکرده است .

۴- مورخ دیگر یونانی فلاویوس آریانوس که در سده دوم میلادی می زیست در کتاب معروف خود آنا بازیس یا تاریخ سفرها ی جنگی اسکندر ضمن شرح ، بحر پیمایی «که آرخوس» که به امر اسکندر ماموریت یافته بود از رود سند بدریای عمان و خلیج فارس بگذرد و به مصب فرات داخل شود ، نام این خلیج را «پرسیکون کالی تاس» نوشته که ترجمه ی آن خلیج فارس است .

۵- «استرابون» جغرافی دان نامی یونانی که در نیمه اخیر یک قرن قبل ولیمه ی اول یک قرن بعد از میلاد می زیست مکرر همین نام را در جغرافیای خود در مورد خلیج فارس

نکار برده است و مخصوصاً می نویسد که عربها این خلیج عرب «بحر احمر» و خلیج فارس جای دارند .

البته مدرك زیادی است که این خلیج نامدار بنام خلیج فارس یاد شده است .

اما مواخذ یونانی که قدیمی ترین و اساسی ترین اسناد است خلیج فارس فعلی را بنام خلیج فارس و ایران بسیار ته و سر مگر دیده نامدار و معروف یونان در یایی پارس و عمان را «انزیره» یا دریای - سرخ میخواند .

بهر صورت نامهای تاریخی و شواهد معتبر تاریخی جغرافی بین کشور های عربی اطراف خلیج فارس و ایران بسیار ته و سر گردیده زیرا خلیج مذکور چون از هر نظر با ارزش و با اهمیت است هر متر آن مورد دعوی قرار دارد و در معرض کشمکش ها است .

میگویند روبا را پوستی بالای جانش است . حالا معاند و بخصوص نفت خلیج فارس بالای جانش شده ، و از همه بیشتر امیر پالیزم امریکا مانند زرافه از آن گوشه یی جهان گردن دراز می کند نفت خلیج و اطرافش را پو می کشد و دست میشود و - ای سر بر میدارد و بدور خود و دور خلیج می بیجد و خیالهای رنگین بسر می پرورد و بسیار می گوشت این همه خواب و رویایش به حقیقت پرسود و شرکت های نفت و گاز و بنزینش شغل بطرول و حمام گاز کنند . اما خوشبختانه که یک سد عظیم پیمانها این خواب و خیال نوشین را بهم میزند .

جزایر خلیج فارس :

همه جزایر خلیج فارس از لحاظ وضع طبیعی و شرایط دریایی و جوی و سایر ملاحظات باهم یک سان نیستند و طبعاً همه آن یک سر نوشت نداشته اند ، درست است که عده ای از این جزایر به سبب ثروت خدا داد طبیعی و یا از

نظر اهمیت سوق الجیشی یا بهره و علت مورد توجه و مطمع نظر مهاجمین مختلف بوده و هنوز هم است و در آینده نیز خواهد بود .

جزایری در خلیج فارس وجود دارد که تا سالهای قبل مورد توجه نبوده و به آرامی و خوشی فرو رفته می نمود و کسی از کناره های آن عبور نمی کرد ولی حالا به نسبت شسر ایف خاصی توجه جهانیان را بخود جلب نموده است .

علا جزیره فارس بخاطر ایجاد اسک دستگاه مجهز مترو لوژی که اوضاع جوی را به تمام موسسات گشتی رانی میرساند معروف گردیده .

قبلا که این جزیره در مسیر کشتی رانی قرار نداشته ، در مواقع مساعد عسده ی از ماهیگیران به منظور شکار لاک پشت و ماهی می آمدند ، همچنان جزیره داس به خاطر کشف منابع سر شار نفت مرکز فعالیت مهمی شده است .

خلیج فارس جزایر زیاد دارد که از هر نظر مهم میباشد به خصوص از لحاظ معادن که مهمترین آن نفت است زیاد دارد و هر یک آن دارای اهمیت مهم مخصوص خودش میباشد که سفر ما و شما دورا دور خلیج فارس روی این صفحه بپردازا می کشد ، و نمیتوانیم به هر جزیره بدقت تمام سیاحت کنیم . روی مجبوریت فقط به جزایر مهم و مشهور سری میزنیم و معلوماتی بدست میآوریم .

جزیره هرمز :

این جزیره از بسیار قدیم مشهور است و از سده هفتم هجری (۱۳ میلادی) شهرت وارثا یافت . در ۶۹۹ هجری شمسی ، امیر هرمز ، کیش

و بحرین را به تصرف در آورد و بیشتر از دو قرن این جزیره مهد داد و ستد و تجارت با رونقی از خلیج بود .

بعد از استیلای عرب ها بر ایسران مدت تقریباً ۱۵ سال زودشتیان درین جزیره ساکن بودند و از همین جزیره رهسپار هندوستان شدند . مارکوپولو دو مرتبه باین جزیره سفر کرد . شهر با عظمت هرمز که درین جزیره احداث و اعمار گردید دو قرن شهرت و مدلیت خود را درین منطقه حفظ کرد .

وقتی پر تقالی ها درین جزیره یورش بردند، جزیره در حدود ۳۰۰۰۰۰ سرباز داشت، پرتقالی ها در سالهای ۸۸۶ هجری شمسی (۱۵۰۷ میلادی) بنایی یک قلعه ی عظیم را که در استوار و معروفی بود نهادند ، در ۱۵۰۰-۱۵۰۶ میلادی) قوای نیرومند عثمانی باین جزیره حمله کرد و مدت یک ماه در پرتقالی ها را در محاصره کشید ولی گشوده نتوانست .

شاه عباس حمله ی وحشت ناکمی مقا یسل عثمانی هابه جزیره هرمز کرد که به ویرانه تبدیل شد و دیگر سر بالا نکرد .

بعضی از ساکنین بی قوای آن اکنون در یک دهکده محقر زلدگانی دارند و در معادن خاک سرخ و لک کار های شاقه می کنند . جزیره هرمز به شکل بیضی بوده که قطر ۱ طول آن ۷ کیلو متر و کوتاه ترین قطرش ۰۷ کیلو متر است

جزیره قشم :

قسم بزرگترین جزیره ی تنگه هرمز و دارای جمعیت قابل ملاحظه یی در میان جزایر دور بر خود است .

این جزیره تاریخ معروفی دارد ، حاوی نیروی زمینی و دریایی بود که سلطه اش را بدور و برش محکم حفظ میکرد .

منابع ثروت :

خاک بحرين بسيار حاصل خيز و مستعد است ، محصول آن خرما ، انجیر ، وانگور زياد است و نيز دارای درختان کاج و گلبهی مخصوصی است در بحرين بيشتر گاو و گوسفند زياد پرورش و الاغهای سفيد مخصوصی پيدا ميشود .

صنعت و تجارت اين جزيره بيشتر ساختن و فروش قابیق های مخصوصی با دی است ، صيد مر و اريد منبع در آمد بزرگ مر و اريد جزيره است . مر و اريد های پيدا وار بحرين خیلی درخند و صاف است .

اگر چه به سفیدی مر و اريد سيلسون و جاپان نيست اما در شت تر و مر غوثر از آنها است . اين مر و اريد ها در طول کرايه در عمق ۱۵- تا ۱۶ متر زير آب يافت ميشود در هر سال بيشتر از يك هزار قايق با زياده از ۲۰۰۰۰ غواص و اشخاصی مختلف برای صيد مر و اريد حرکت می کنند و در آمد جزيره از اين عمل در سال ۱۹۰۰۰۰۰۰ ليره است ،

به بود و با .

جزيره ی محرق که بواسطه تنگی ی از جزيره بحرين جدا شده دارای ۴ ميل طول و نیم ميل عرض است ، مرکز آن نيز موسوم به محرق و دارای ۳۰۰۰۰ تن جمعيت است . جزيره ی سبتر نيز جز این مجمع الجزاير است و دارای ۳ ميل طول و يك ميل عرض است .

جزيره ی ۱۱ نازن یا ام النيسان در طرف باختر بحرين واقع است .

جزاير کم اهميت ديگری نيز است جز این مجمع الجزاير هستند درین مجمع الجزاير بزرگ و کوچک و پنجاه آبادی و با کم و بیش بزرگ و کوچک وجود دارد .

آب و هوای بحرين :

آب هوای این جزاير مرطوب است و نسبی آنها کم نيست و از مزایای مهم این جزاير چشمه های زير دریا می آن است و از چندین سال قبل اقداماتی شده و با وسایل جدید و لوله ، آب را در سطح جريان داده اند ، و امروز از بهترین آب مشروب و مورد استفاده برای اهالی آن است .

گفته اند .

جزيره بحرين در ۲۰ ميلي شبه جزيره قطر و ۱۲ ميلي اراضی قطیف واقع است . قسمت شمالی این جزيره به اراضی زير دريایی موسوم به «بارم» متصل ميشود . در طرف شمال باختری آن در خور فشت (باو او معدوله) بمسافت ۸ ميل و در شمال خاوری آن جزيره محراق به مساحت ۸ ميل و نیم قرار دارد .

از انتهای شمالی جنوبی این جزيره (راس البر) تا انتهای شلوا که قریه ی کویک شلوا واقع است ۶۵ ميل میباشد .

بحرين دارای اراضی شن زار است و در بعضی نواحی ارتفاعات سنگی وجود دارد مثل کوه دو خان که ارتفاع آن به ۱۲۴ متر میرسد .

مرکز و آبادی مهم این جزيره شهر منامه یا منعه است که مقر شيخ بحرين و دارای تقریباً ۵۰۰۰۰ تن جمعيت است ، این شهر به واسطه دو جاده به آبادی های زير متصل ميشود .

به مساحت ۱۲ ميل به شور به و ۱۸ ميل

خرابه های کنونی آن منظری از عظمت زندگانی جوان آن است و نمای عظمت نظامی و اقتصادی این جزيره معروف از ویرانه های مشهود است .

در جمله کانهای عمده ی این جزيره یکی هم نفت است که کنون اعتبارش را بالا برده است .

جزاير ديگری نيز در خليج فارس قابل ياد داشت است که وقت زياد را میگیرد و ما درین صفحه فقط از نامها می آن تذکره میدهيم .

جزيره ی هنگام ، جزیره ی سربه ی تنب (جزیره ی بنی تنب ، جزیره ی یوسوس - جزیره ی ستری ، جزیره ی فرود - جزیره ی بنی فرود - جزیره ی کیش یا قیس - جزیره ی هند آبی - جزیره ی لاون (شيخ شعيب) جزيره بخارک :

بنا سبت نزدیکی خارک و خارگو به کرانه های جنوبی ایران و به بنا در ريگ و بو شهر از لحاظ سوق الجیشی و تجارتی این جزاير از قدیم دارای اهمیت بوده است .

از سالهای ۱۳۳۶ جزيره خارک به علت مزیای طبیعی و مناسبی که برای پهلوی گرفتن کشتی های بزرگ نفت گيسر اقیانوس پیما به عنوان محلی برای ایجاد بندر دوم صدور نفت ایران انتخاب گردیده (چون بندر معشور نخستین بندر برای این منظور بوده است) و برای صدور نفت گيسران ، که از نواحی مهم نفت خيز است ، لوله ی بطول ۱۶۰ كيلومتر تا جزيره خارک کشيده شده این لوله از کوه ها و رود ها عبور می کند و بندر گناوه و سپس با گذشتن از کف خليج فارس به جزيره خارگو میرسد و از آنجا مجدداً از کف دریا می گذرد .

و به خارک و سپس به مخازن عظیم فولادی می پیوندد . تا سیمات بندری ولنگر گاه های مناسب بطوریکه در خود این طرح بزرگ است نيز ساخته شده و سالهاست بهره برداری ازین بندر شروع گردید .

مجمع الجزاير بحرين :

بحرين مجمع الجزايري است در جنوب خليج فارس ، در خليج شلوا موقعيت دارد ، در سر تا سر کرانه های جنوبی و باختری خليج فارس منطقه ی مهمتر از بحرين است حيث موقعيت نظامی و تجارتی نيست این جزاير که بين شبه جزيره ی قطر و کرايه الاحساء قرار دارد ، در وسط ناحیه ی صيد مر و اريد واقع هستند و این ناحیه بزرگترین بازار این تجارت است و بهمين مناسبت سکنه آن از قدیم نسبت به سایر مناطق و کرايه های خليج بيشتر بود .

بحرين سر زمين دارای تاريخ مفصلی است .

بحرين از تعدادی جزاير بزرگ و کوچک و زمين های زير دريایی که محل صيد مر و اريد است تشکیل ميشود . بزرگترین جزيره ی این مجمع الجزاير نيز بحرين ياد ميشود هم گاه های اوایل تا میده شده و در قدیم به تیلوس معروف بوده است . طول این جزيره ۴۷ و عرض آن ۱۲ كيلومتر است بحرين را سابقاً مینا به و میان آب نيز می

طفولیت نیکتا

مترجم : دکتر خدایاداد شرمیل

پیوسته بگذشته

نویسنده : الکسی تولستوی

مامی تکرار کرد، «بازهم میگویم که ما اسب های جدید ضرورت نداریم : خدایاداد که اصطبل از اسب های سواری پر است .

«چرا نمی توانی درک کنی که من میخواهم (زاریکا) این اسب های معنی را بفروشم . «زاریکا اسب خوبی است باید آنرا بفروشی .» «تو اینطور فکر میکنی !» پدر با هاش را از هم جدا نموده و چشمانش برآمد، «زاریکا می گزد و خیز می زند .»

«آی، مامی با جدیت جواب داد : «زاریکا نه می خورد و نه خیز می زند .»

«درینصورت،» پدر مودبانه خم شده .

«خطار میدهم : یامن باید اینجا بمانم یا این مادیان معنی .» بالاخره چنانچه نیکتا توقع داشت، به پدر تسلیم شد، چنگک بایک متارکه و گذشت پایان یافت . آنها فیصله کردند که مادیان را بفروشند و پدر وعده داد . «پولپاراد ربانزار بیجا مصرف نکنند .» برای اینکه بودجه بهتر شود، وازیلی نیکتیویچ تصمیم گرفت تا دو گادی یا ر سبب های

راکه باد زمین انداخته به بازار پسترافکا بفرستد و بطور بروجون بفروشد .

نیکتا پرسید و اجازه گرفت تا با ملیشکا کوریا شونوک درگادی هابروند .

از صبح وقت موانع بوجود آمد . اسب ها آماده نبودند و ملیشکا کوریا شونوک بمنظور تعقیب براسی سوار شده به گله رفت که در زمین های چتر آنطرف تالاب در غبار صبح بشکل دیده می شدند، سپس وقتیکه زاریکا (مادیان سرخ تیره پاپاهای سفید) از اصطبل بیرون آورده شد و مپترهابه آرام نمودن آن پرداختند او بادهندان هایش سرچای ایوانوویچ را گرفت و نزدیک بود او را بگذرد، پدر آقا از کلکین دید و با لباس شبانه اش بسوی اصطبل دوید .

«پس اومی گزده، من بتو گفتم، تو شیطان لعنتی .» زاریکا خود را پس کشید و به تپگاه ران هایش نشست و چون سرچای ایوانوویچ آقا از کله بندش گرفته بود او را دورادور کش کرد، شبیه کشید ، خود را رها نموده به چمن پرداخت طوریکه پارچه های زمین از زیر پاهای عقبی اش به گاراج برید و بسوی گله جارنعل کرد ، بعد معلوم شد که ارنیوم که باید با گادی ها برود ناپدید شد، او را جستجو نمودند و کشف شد که او نسبت باقیات مالیاتی درتوقیف است، ارنیوم مالیه پنج ساله را تحویل نکرده بود بنا بران دستوری صادر شده بود که هرگاه او را دریابند توقیف نمایند تا وقتیکه شخصی از او ضمانت کند . وازیلی نیکتیویچ یک قاصد سواری را به شخصی بزرگ ده فرستاد و ارنیوم با ضمانت و هاشند، او بایک خلق خوش به بستن گادی هاشروع کرد ، بالاخره گادی ها آماده شدند زاریکا به گادی عقبی بسته گردید، نیکتا و ملیشکا کوریا شونوک به گادی قدیمی بالا شدند ، ارنیوم : اسب را با

میکنم ، باغ مامیب دارد و سبب ها را بوسیله یک آله مخصوص از درخت بدست می آوریم اما سبب ها هنوز پخته نشده اند ، آیا تو آن جنگل سحر آمیز را بیاد داری ؟ .. درخزان به سمرا بیا که با هم به بنیم ... هنوز انگشترت را هم نکرده ام . (خدا حافظ) «لیلیا» .

نیکتا این مکتوب عجیب را چندین بار مطالعه کرد ، ناگهان خاطرات روز های پرشکوه عید مسیح (ع) درفکرش تازه شد، شمع های سوخته، سایه ها بر دیوار ها می رقصیدند ، او گل بزرگ رادر زلف های تابدار و خوشبوی دختر می دید، زنجیر های کانلی می لرزیدند و نورماه بر کلکین هاییکه از رخ پوشیده شده بود می تابید .. سقف های پربری، درختان سفیدمیدان ها مملو از بری از نور شفاف پر بود .

لیلیا کنار میز مبلور زیر چراغ نشسته و سرش را بر مشت گساده بود .... جانوری ! ..

نیکتا بر رکاب هایش ایستاده شد و قمچینش را بصدا درآورد، این آنگذرنامهانی بود که کلیویک به یکسو خیز زد و به یک تاخت ملایم آغاز نمود . باد درگوش هایش اشپلاق می کرد ، عقاب بلند تر بالای چمن-زار، بالای غله های رسیده که در بعضی جا ها دو شده بود و بالای کنار دریا (ساحل) دربروان بود ، هلهدها با غنگی و بیچلرگی دوریک جیل نمک دریک خالیگاه ناله میکردند . «بلو، بلو، بلو،» نیکتا تصور کرد ، قلبش خنود بود و به تندی حرکت می کرد .

«بادا برو، برو» .... عقاب پیر، پیر ! .. ای هدهد ! ناله کن، ناله کن، من خنود تر از شما هستم ، من باد ، من باد .... «بازار پسترا افکا» ..

وازیلی نیکتیویچ مامی برای سه روز با هم چنگک داشتند ، پدر میخواست به بازار پتراوسکا برود لیکن ، مامی ، مخالف سفر بود .

«در پتراوسکا، رفیق من، بدون توهم خوب ترتیب خواهند گرفت .»

«عجیب،» پدر جواب داد، یک مشت ریش

را گرفت ، آقا میگزید و شاهه اش را بالا می انداخت ، «این بسیار عجیب است .»

«اگر میل داری عجیب فکرت کن، رفیق من.»

«اما این غریب است، در حقیقت، بیشتر از غریب.»

قیزه اش زد و گادی ها حرکت کردند ، سرچای ایوانوویچ با او شوخی نمود به چرخ گادی اشاره کرده فریاد نمود : «میخ خوره رابین ،» ارنیوم فرود آمده چرخ گادی را دید، اما میخ خوره گاملا درست بود، او سرش را خارید ، آقا شور داد ... بالاخره دو باره بحرکت آمدند .

این یک سفر خوب بود ، یک نسیم خفیف می وزید که بوی چوب گرم و گیاه گندم را میداد و برگهای گل مینا را که در کشتزار ها سبز شده بود باهتزاز می آورد، از عقب انبار های غلغ خشک که در سرتاسر چمن زار هموار قرار داشت یک (باز) بال کشاده بنظر می رسید که به پهنای آسمان در پرواز بود . فاصله دوریک نودآبی بالا می شد که از اردوگاه های دهاقین جایکه آنها آن می یزیدند منشاء گرفته بود . آنها بلدوگاه نزدیک شدند و کاروانی را در آنجا یافتند، ارنیوم اسب هارا توقف داد و بچه ها بسوی بیلو رفتند تا آب تالاب را که بوی یلرداشت و از مکروب های آب ایستاده پر بود بنوشند، بپرمری که برای دهاقین نان مسمی یزید دستش را روی گادی گذاشت، سر برهنه اش را شور داد و گفت : «سبب هابرای فروش است .» نیکتا یک سبب پسرایش داد «تشریحی، جوان چیزی ندارم که آراچک یزیم .»

حینی که آنها اردوگاه را ترک گفتند باچار مال دار مواجه شدند، دهقانان زولیده موبابیراهن های شان که عرق، آقا درشت ساخته بود در عقب گاو آهن هاییکه قویله گاوها آنها را می کشیدند در حرکت بودند یعنی در کار سهم می گرفتند و با یوغ های شان حرکت مومی می کردند ، آنها به اردوگاه شاه برای صرف نان می آمدند ، ارنیوم دوباره توقف کرد و وقت زیادی را در برسمیدن بخرچ داد که از کدام راه ازسربک خارج شود تا به پسترا افکا برسد ...

دو کتاره های چمن زار ها چاشت روز بود که نسیم ازبیین رفت و موجهای حرارت از دور پیدا شد .

نیکتا به غبار آبی لوزان بدقت می دید که یک خانه متحرک ، بعدا درختی بالای زمین آویخته و سپس یک کشتی بدون دیرک هایش بنظر می خورد، گادی هایش می رفتند ، ملخ هاجیرجیر می کردند همدین لحظات از آن سوی چمن زار، آواز موزیکال منظم شنیده شد، زاریکا رقصید و بیکسو قدم گذاشت، بعد شبیه بلند کشید ، ارنیوم دور خورد و با یک چشمک گفت :

اینک آقا آمدیک محروپ سه اسپه با خود نمای به گادی ها رسیدند - بایرون سرش به عقب کشیده شده بود - با رفتار نیک و موی پیش می رفت و با اسب های طناب بسته دیگر از روی غضب پا های شان را بر زمین می گوید - پدر که خود مستی به کمر

«چه گفتی ؟» «من گفتم، اینکه شما بچه ها هزار هابدر دارید ... درینوقت آمر مخابرات زیر میز تف کرد .

«نام شما، نام شما، بگو نام پاپاچه هست ؟»

اولا که پایین انداخت و موقعی که نیکتا جواش را داد یکدسته از نامه ها را از روی میز کشید .

نیکتا نامه هارادر خریطه اش گذاشت و بپارس پرسید :

«آیا کدام روزنامه یا مجله هم داریم ؟» آمر مخابرات گونه هایش را باد داد، نیکتا منتظر جوابی نشد و از دووازه دوید . در تاخیر پوسته کلیویک پاهایش را پسر زمین می کوبید و برای اینکه مگس ها را که دورش جمع می شدند رانده باشد دمش را اهتزاز میداد، دوپسران کو چسک باموهای بلوند، که روی شان رابه کدام ماده سرخ آلبوده ساخته بودند به اسب میزدند .

وقتیکه نیکتا بر زمین نشست صدا زد : «آزراه دورشوید»

یکی از بچه هاروی خاک نشست، دیگرش دورخورد و گریخت هنوز دیده می شد که آمر مخابرات در کلکین بازهم لاک را خوب می کند . زمانیکه از ده حرکت کرد و به جلگه آزاد و گرم که از سبب جواری رسیده زرد و طلائی معلوم می شد داخل گسر د بد گذاشت تا کلیویک آهسته شود ، خریطه اش را کشود و نامه ها را ورنانداز کرد . درجمله یک نامه کوچک که پاکت ارغوانی داشته و روی آن باحروف بزرگ نوشته بود : «برای نیکتا» نوشته ها بربیک کاغذ مفشن ثبت شده بود، در حالیکه از هبجان ، چشمانش برق می زند، نیکتا آن مکتوب را خواند :

«عزیزم نیکتا ! من ترا فراموش نمی کنم و لکرده ام، بسیار دوست دارم ، ما فعلا در کلبه تابستانی زندگانی می نمایم ، این یک کلبه کوچک، دوست داشتی است، مسن انتراف میکنم که وکتور مرا بسیار اذیت میکند . او مرا آرام نمی گذارد ، او بسیار بیباک شده است ، اومه بار است که سر خود، ماشین می کند و همه جایش پسر از خراشیدگی هاست ، من در باغ تنها بسازی

بود و درج هایش برآمده بود بر گادی
نمسته بود - او يك چاكت ابريشمى برين
داشت و ريش او تو سط باد بهر سو كش
مى شد با چشمان مصرت با رش نگاه معنى
دارى كرد و ليكيتا را صدا زد ؟

«آيا مى خواهى با من بيايى؟» و گادى
از پهلوش گذشت - با لخره گنبد هاى
كليساى سفيد ، ديرك هاى چاه ها ،
قله هاى بعضى از پيداها ، پا رچه هاى
ايرى سق ها نمايان گشت - آنطرف
در ياي زرد گل آلود ، نماى پستراگلا،
كه در آفتاب مى درخشيد داخل ساحه
ديد شدند و در كشت زارهاى آنطرف ده
سايه بان هاى با زار و گله هاى
حيوانات ، داغ هاى سپاهى را ساخته
بودند .

گادى ها از با لاي يك پل نرم كه فقط
از سطح آب با لا بود عبور نموده از مجله
كليسا ، ياچاييكه يكسفر كنشيش مسيحي
چاق در كلكين يك خانه گلا بر و يلو ن
مى نواخت گذشتند - بطرف ميدانى كه
سايان هاى با زار ايستاده بود نند نور
خورد و نرديك با شگامه كوزه گران نوقف
كرد .. نيكيئا بر گادى ايستاد و نظر انداخت
يك جيبسى كه يك چين آستين دوازو كمر
بسته داراى تكمه نقره اى برين داشت سينه
اش با ز بود و باريش سپاهى كه مستقيما
تاسينه اش مى رسيد دندان هاى يك
اسپهر ريش را معاينه مى كرد ، درحاليكه
يك دهقان كوچك و ناتوان يا صاحب
اسب بسوى جيبسى يا حيرانى مى نگرست
سپس در آنجا يك پير مرد زيرك ودا نادیده
مى شد كه يك زن نرسى خورد و را مى
خواست متقا عد ساذ تا يك ظرفى را كه
با نقش بر گك هاى گياه زينت يافته
بود و با ناخنش بر آن مى زد خريدارى
نمايد .

«اما من چنين ظرفى را اصلا نمى خواهم»
زن گفت .
«اگر نما چنان را جستجو كنى چنين
ظرفى را نخواهى يافت ، عزيز من!»
يك دهقان از خود رفته (مد هوش) با
غضب - كنار يك سيد پر از تخم مرغ فرياد
مى زد ؟

«آيا شما آنها را هم تخم مى ناييد؟ شما
فكر مى كنيد كه تخم ها هستند - آنها
آفتد كوچك هستند !

در قرينه ما ، گو لدى بان ، تخم
هائى داريم كه حقيقتا تخم هستند ، دركولى
بان - من ميگويم كه مرغ ها تا گلولى
شان در دانه گور شده اند - دختر ها با
دامن هاى گلا برى و دستمال هاى رنگين
در خشان بسوى سايه بان ها ، درجاييكه
فرو شدند گمان با صدا ها - بساط شانرا
هموار كرده بودند و عا برين را جذب مى

۱- جيبسى يكي از نزادهاى سفيدسر گردان هندی
است كه در قرن ۱۵ و ۱۶ به اروپا سفر و
مهاجرت نمودند و بيشتر در كارهاى
فلزى و موسيقى مصرى فیت ومبارت داشتند
(مترجم)

نمودند ، پيش مى رفتند آ پيش ما بيايد.
پيش ما بيايد . همه كس از ما: مسى
خرند .... گرد و غبار ؟ صدا ها و شيبه
اسب ها - تما م با زار را فرا گرفته بود
صداى اشلاق ها بگوش مى رسيد عرابه
گادى ها هر جا فرو مى رفت ، لنگان لنگان،
يك مرد جوان كه پيراهن آيى برين داشت
و شانها هايش پا ره شده بود انگشتانش را
برد كنه هاى اكلايد يون بزور مى كشيده ..
«هى ، دنيا ، دنيا ، دنيا.....»

ارتيو م پندهاى رسبان و طناب هاى گادى
را با ز كرد - در همين وقت يك مرد كه
لباس نكاسى بسو شيد و بسود
ويك شمشير هم از تسمه اش بر شانه آويخته
داشت پيش ارتيو م آمد ، آن مرد بسويش
ديد و سرش را شور ناند ارتيو م نيز
بطرف آن ديد و كلاهش را بر داشت :
«قبلا ترا ديدم - تو ولگرد آواره را»
مرد پروت دار گفت ، «اين با ر متين هستم
كه ترا از بين خواهم برد .»
«هر طور كه مى خواهى ، ارتيو م جواب
داد .»

مرد پروتى از زير شاله هايش گرفت
و به مارش مارش او را برد . پير مرد شيطان
صفت كه ظروف گلى رامفروخت از عقب
به آنها ديد و متبسم شد - ميشكا كوريشونوك
بسه آواز مشوش در حالت نخواستگاره
نيكيئا گفت ؟

«بلو و پدوت را بزودى پيدا كن و برايش
بگو كه يك پو ليس ، ارتيو م رابه توقيف
برد . من از گادى ها نظارت ميكنم .»
نيكيئا از ميان جمعيت روى ميدان پرازگاه
وپر هاى لنگد شده بسوى قرارگاه حيوانات
نظري انداخت و بلو يدن شروع كرد كه
در آنجا از يك مسافه دور گادى پدوش
رانديده مى توانست - پدوش با يك خلق خوش
در كنار يكي از اين قرارگاه ها ايستاده
و دست هايش را در جيب چاكت خود
فرو برده بود . نيكيئا به گفتن سر گذشت
ارتيو م پرداخت اما واز يلى نيكيئيويج فورا
حرفش را قطع كرد :

«اين نر بيان خاكى راببين چه يك نر يانى!
بسيار عالى ....»

سه بشكار يانى در حاليكه لباس هاى
دواز يينه دو زى ندر و كلاه هاى كه
در قسمت گوش ها دنبا له ها نيزدا شدند
بر سر كرده بودند در ميان اسب ها در
همان قرارگاه حيوانات مى نويده و مى
كوشيدند كه يك نر يان سرخ نيره را
با كمند شان دستگير نما يند . نر يان
گوش هايش را به پشت زد ، دلدا نهائيش
رائشان داد و - دم خورد .

بعد از كمند دور خورده بوا سقه كنه
اسبان نويده و متعاقب آن بيدان آن آزاد بر
آمد . اولاً بزانو افتاد سپس باغرور دوعيدان
آزاد چمن زار لبسا بقه بر ساخت . دم ويانش
را با د حر كت مى داد . پدوش با هايش را
با سرور بزمين مى كو بيد .. بشكار يانى
ها ، بر پا هاى كج شان راه مى رفتند و
بسوى اسبان زين شده (حيوانات كو تا ه ،
كوجك) و بشم آلود شان نو يدند و بر
زين هاى بلند شان با ملا يمت بر آمدند

نولتر : آواره شان را تعيب مى كردند
يكي از آن كمندى بدست داشت تا بوسيله
آن مطلوب را بگيرند .

نر يان اينطرف و آنطرف نور مسى
زد اما و قتيكه با يكي از بشكار يانى ها
مواجه مى شد ما نند يك حيوان نر يان
اينطرف و آنطرف نور مى زد اما و قتيكه
با يكي از بكار يسانسى ها مواجه مى شد
ما نند يك حيوان مى گرديد - نر يان با
وحشت حمله كرد و فورا كمند به گردش
انداخته شد . او كو شيد كه خود را از آن
حالت نجات دهد اما بشكار يانى ها
در بغل هايش با قمچينى زدند و تير ياب
با كمند خنه اش كردند ، او گچ خورد
و افتاد . نر يان را دو باره بجايش در حاليكه
عرق و لرزه كرده بود آوردند . يك
بشكار يانى سا نخورد و از زين اسب مانند
يك خر بطة جو بزمين افتاد و بسوى و از يلى
ليكيئيويج رفت .

«آقا! نر يان را خريدارى كن ،» پسر
خنديد .. نيكيئا نو باره شروع كرد كه راجع
به ارتيو م برايش بگويد ؟

«چه يك بلانى ،» پدر اظهار نمود ،
با اين احق چه كرده مى نوا نم؟ اين است ،
اين بيست كو يك را بگير ، يك رول و قدرى
ماهى بخر و در گادى برايم منتظر باش ...»
زاريكار ابا لاي مكر و يدف فروخت ، و
ارزان فروخت اما بى تكليف .. حر كت كن .
زود تر خواهم آمد . اما ، مزود به وقت
درازى مبدل گشت . آفتاب بزرگ با اشعه
نا رنجى و كمرنگ با لاي كنارچمن زار
مى تا بيد ويك گرد و غبار طالانى با لاي
زمين در گردش بود . ذنگ هاى كليسا
براى نماز شام بحر كت آمد - درينو وقت
بود كه پدوش آمد و يك حال مشوش در
چهره اش ديد و مى شد .
او بلون اينكه به نيكيئا به يند گفت ؟
«كاهلا از روى تصادف يك دست شتران
را خريدم ، بسيار ارزان ...»

آنها هنوز ماديا ن را نبرده اند ... خنده
آور است ... آيا شما قسمتى از سيب هارا
فروخته ايد ؟ تنها به ارزش شصت و پنج
كوبك .. پس مسئله از بقرار است - خوب
بلا بر سر سيب ها - من به مكر ويد بسف
گفتم كه سيب ها را با ماديا ن يكجا برايش
خواهم داد ... بيا كه برويم وار تيو م را
نجات دهيم ...

واز يلى نيكيئيويج نيكيئا را از شانها
هايش گرفت واز زمين با زار كه آرام
شده بود از ميان گادى هائيكه بوى تير ،
گاه و غله را مى داد رهنما ئى كرد .. اينجا
و آنجا آنها سرود هائى را به آواز بلند مى
شنيدند كه آهسته آهسته دور شده مى
رفتند و چه ن زار نا پد يد ميگرديد ... يك
شيبه كشيده ...

«آيا ميدانى ؟ پدوش تو قلب نمود و چشمانش
با شيطنت برقى زد ... و قتيكه خا نهرقم
چاره اش را خواهم كرد ،» - بهر حال
اهميتى ندا رد - فردا يك گروه سه گاله اى
اسبان را خواهيم ديد ، همه شان خا كى
خال دار ... شا يد هم براى يك گو سفند
يا يك بره معطل شويم .»

بالاى گادى ...

در آن شام نيكيئا بعد از كو بيدن گندم
در وا گونى پر از گياه كه بوى سيرين
داشت مرا چمت نمود ، نر يينه با ريسك
غروب ، نيره ولاكى رنگ چنانچه همیشه
در خزان مى باشد از با لاي چمن زار ، از
فراز نيه خا كى يز فبر ستان - از با لاي
منار هاى يادگار ي اى كه بوا سقه
قبيله هاى كوچى كه در اينجا مسى
زيستند ساخته شده بود آهسته و بزوال
بود - در بين الطول عين شيار ها در كشت
زار هاى دو شده خالى ديد و مى شدند -
اينجا و آنجا آتش اردوگاه دهافين دو نديكى
مى درخشيد و نو دنيره از آن جدا مسى
شد ..

گادى مى چنييد و آواز مى كرد - نيكيئا
با چشمان بسته بر پشت خوابيد و نما م
وجودش خوب خسته بود .
و قتيكه در جرت فرو رفت چيز ها نيكه
در طول روز واقع شده بود بخاطرش
آمد .

چار جوهره مان يان قوى در انتهاى يك
جوب جغل شور مى خوردند - در وسط روى
يك چو كى كوچك ، ميشكا كوريشونوك
مهمواره اى مجسم بود كه اودوان خوابيده
داد و صدا مى زد . يك كمر بند طو يسل
از چرخى كه بر قلعه با به اش بسته بود
ويا محور مى چرخيد بما شين خرمن كوب
كه با ندا زة يك خانه بزرگ بودا متناد
داشت - غربال و آن قسمت ما شين كه
گياه را دسته مى كرد شديد حر كت مسى
نمود .

استوانه خرمن كوب با لاي مى شد و با
غر شوى ناله و حشيا نه كه همه كس در
سرتا سر چمنزار آنرا مى شنيدند فرومى
آمد دسته گندم را كه بان مى انداختند
ميده نموده و گياه و گندم را به شكم بر
گرد ما شين فرو مى برد - وا زيلسى
نيكيئيويج خودش خوشه هاى گندم را
بما شين مى داد - او عينك هاى خودى
بوشيده و دستكش هاى چرمى ايكه
تا آرنج هايش مى رسيد در دست داشت
پيرا هنش از عرق بر پشت آن چسبده
بود - همه اش گرد بر بود - در ريش او
با رچه هاى گاه بنظر مى رسيد . دهنش
سياه بود - گادى بر سرو صدا در حاليكه
بسته هاى بيشتر گندم را جمع نمود و بود
رسيد - يك جوان با پا هاى كشا ده عقب
يك و سيله قلقيه كه گياه را از ما شين
بيرون مى نمود روان بود - او دسته هاى
گاه را بغل بغل مى گرفت و نوان نوان
آن را در انبار كاه مى انداخت سها قين
سا نخورد - كاه را در انبار تو سطوشاخه
شان مسر تب مى نمودند .

تكليف زياد و تشويش سال با يان يافت
تمام روز مى سرودند و شو خر مى كردند -
ارتيو م دسته هاى گندم را كه براى خرمن
گولى آماده بود از گادى با نين مى آورد
و دختر ها او را در بين گادى گير كرده
تخ تخك مى دادند - چيزى كه او از آن
نفرت داشت . او را مى خوا با نيدند و لباس
هايش را با ريزه هاى كاه آلود مى
ساختند - اين يك شوخر بزرگ بود ...
لانا م

سپورت

با زی ، واتر پلو ، ورزشهای پنج گانه نشان زنی ، پهلوانی آزاد و گیمو گروهی گنجا نیده شده است و به استثنای ورزشهای انفرادی ورزشهای اجتماعی نوره های مقد ما تی را طی نموده راه شا ترا درین رخدادهای جهانی با ز نموده اند همچنان از تیم های اجنبی دختران حدا قل ۶ تیم از جمله تمام مسابقات مقد ما تی در این مسابقات شرکت کنند و البته کشور میزبان به صورت فوق العاده پنج تیم شا ترا شرکت میدهند و سایر کشور های شرکت کننده از طریق فد را مسیون های مر بو طه شان اشتراک میکنند . طی این مسابقات ۳۶۰ حکم از طسریق کمیته بین المللی المپیک جهانی در این مسابقات معرفی گردیده تا مسابقات

المپیک ۱۹۸۰ مسکو پیام آور صلح و دوستی خلل ناپذیر خلقهای جهان است .

المپیک مسکو جهانیان را برای تشدید دوستی دعوت میکند

را با در نظر داشت قوانین و مقررات بین المللی حکمیت و نظارت کنند . همچنان جهت تهیه را پور تا ز های مصور و غیره هفت هزار زور نا لیست اشتراک میکنند . قریه المپیک ۱۹۸۰ مسکو که مرکز است ساختمان های خورد و بزرگ است از جمله ۶۹ ساختمان آن در مسکو ۳۰ ساختمان دیگر آن در شهر های کیف ، لنین گراد ، منسک و تالین که محل دیدار ورزشکاران تعیین گردیده اند و شده است با زی های المپیک ۱۹۸۰ از طریق تلویزیون به ۲۲ کشور جهانی گزارش داده میشود . همچنان توسط یکصد کانال را دیوئی به تمام جهان پخش میگردند و در حدود شش صد هزار تماشاچی مستقیماً مسابقات را در شهر های که در فوق اشاره شده دیدن میکنند . برای به دسترس گذاشتن تکت به تماشاگران ۶ میلیون تکت طبع گردیده که از جمله دو بر سه حصه آن به ساکنان اتحاد شوروی و متبقی به اختیار سایر ممالک نا خارجی مسکو گذاشته میشود .

کمیته برگزاری مسابقات المپیک مسکو علاوه بر فراهم آوری تسهیلات به ورزشکاران برای زور نا نشان داخلی و خارجی ۴۸ مرکز مطبوعات را تهیه داشته اند زیرا تیکه (لاردر کلمبیا این) رئیس کمیته بین المللی المپیک چندی پیش طی سفری به مسکو از دهکده المپیک دیدن نمود . با تعجب و خرسندی اظهار داشت که در مدت کوتاهی قریه المپیک آماده گردیده و از جمله همه فعالین و همه کارها تیکه صورت گرفته یکی هم طرح سمبول المپیک است و به خاطر جلب توجه جهانیان به این رویداد جهانی علاوه بر سمبول المپیک هزاران تکت های پستی ، پوستر ، مدالها به اشکال مختلف و نهایتاً قبول تهیه گردیده است و چندی بدین طرفی است که کمیته المپیک مسکو نشرات خویشرا در زمینه این مسابقات آغاز نموده است و بدون شک چاپ و نصب پوسترها تکت ژوندون

سو میا لیستی با شور و عظمت خاصی برپا میگردد البته این رویداد جهانی از روز (۱۹) ماه جولای (۱۹۸۰) مطابق به ۲۸ سرطان ۱۳۵۹ شمسی در استادیوم مرکزی شهر مسکو توسط رهبر کشور میزبان افتتاح میگردد و این مسابقات بعد از دو هفته دیدار بین ورزشکاران کشورهای شرکت کننده با تماشای هنری و به صورت یک جشن باشکوه خاتمه خواهد یافت .

کشور های که عضویت المپیک جهانی را دارند در حدود یکصد و پنجاه کشور میباشد که از جمله نا کنون اینس از یکصد و بیست کشور آماده گمی شانرا با تعلقندی و صمیمیت کامل اظهار داشته اند درین رویداد ورزشکاران کشورهای شرکت کننده طبق برنامه کمیته بین المللی المپیک جهانی و کمیته برگزاری المپیک مسکو رقابت های شانرا در فضای نهایت دوستی و برادری و تفاهم جهت بدست آوردن مدالهای قهرمانی در رشته های اولتیک ، باسکتبال ، بوکسنگ ، کشتی را تی ، شمشیر با زی ، فوتبال ، باسکتبال ، تنیس ، شمشیر با زی ، فوتبال ، هاکی ، وزله بسز داری ، جودو ، آب

یکی از ورزشکاران سابقه دار می خواهد که با زهم مدال دیگر را در مسابقات مقدماتی المپیک ۱۹۸۰ نصیب شود .

از افغانستان :
دو تیم پهلوانی گیمو گروهی و فریستا بل و یک تیم بوکسنگ در المپیک ۱۹۸۰ اشتراک میکنند .
هموطنان شریف ما خالصنا ورزشکاران و ورزش نو ستان اطلاع دارند که بیست و دو هفتمین دور مسابقات المپیک جهانی ۱۹۸۰ در مسکو ، پایتخت اتحاد شوروی

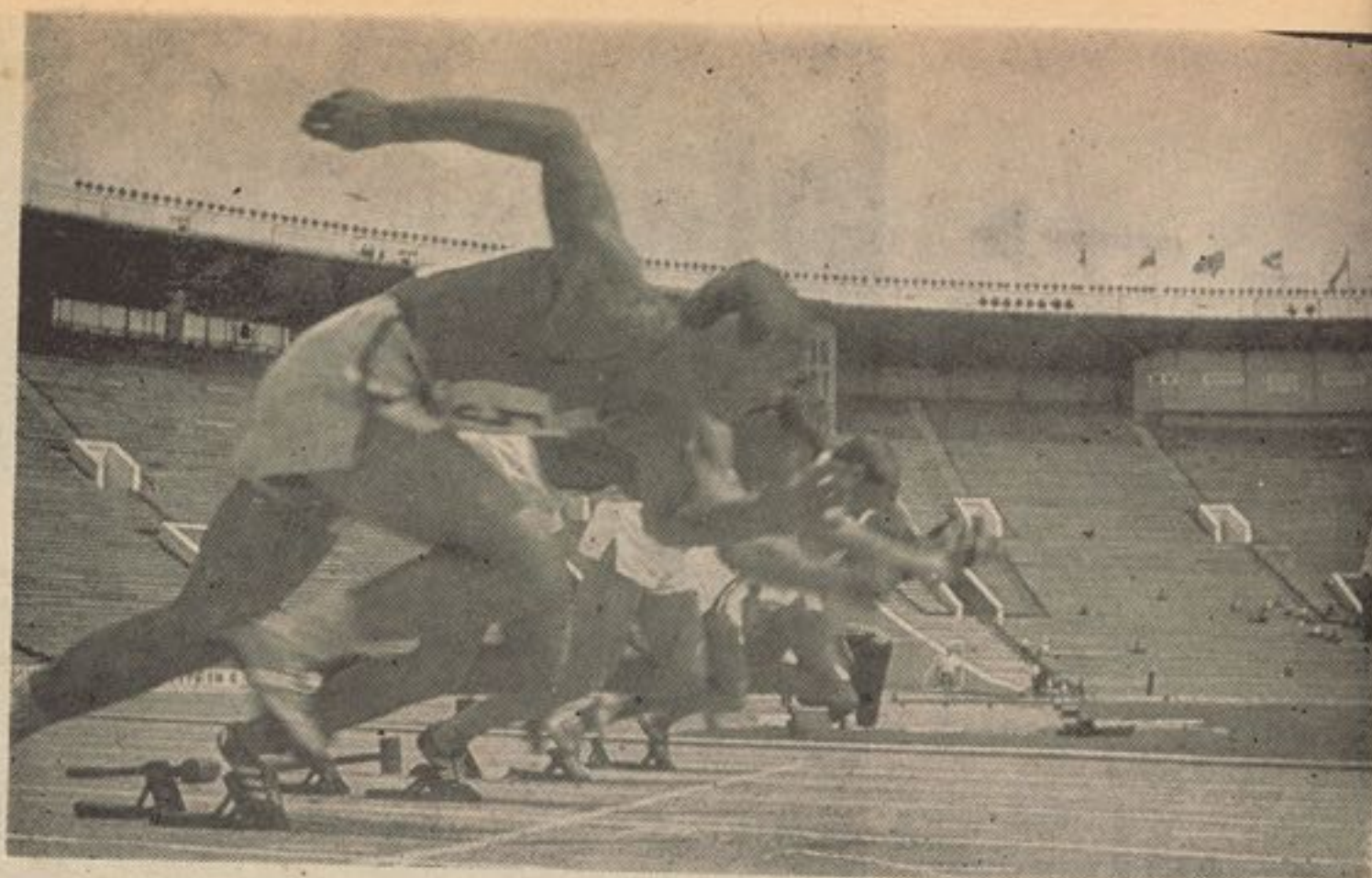

یکی از دختران چین نمایش حرکات چنانسنگی داند حرکات در مسابقات مقدماتی المپیک ۱۹۸۰ . صفحه ۴۰

که باید ورزشکار هر کشور شرکت کنند و بقیه کشور هر دو طه شانرا از برابر تماشاگران عبور دهند. در صورت که کشور شرکت کننده ورزشکار نداشته باشد نما پنده گان با صلاحیت آن کشور هازین امتیاز نمیتوانند استفاده نمایند. لذا نظر به قوانین و مقررات المپیک جهانی هر کشور یک ورزشکار اعزام نمیشود. کندی بقیه ملی آنها نیز در روز افتتاح مسابقات عبور داده نمیشود.

درین بخش تو چه شما خوانندگان را به تاریخچه حمل مشعل المپیک در نورهای قبلی المپیک جهانی جلب میکنیم. اولین دور مسابقات المپیک جهانی ۱۸۹۶ در شهر آتن برگزار شد به تعقیب آن در سال ۱۹۰۰ (در شهر پاریس) و در سال ۱۹۰۴ در شهر سنت لوئیس مسابقات جهانی دایر شد چهار سال بعد یعنی در سال ۱۹۰۸ کشور انگلستان میزبان ورزشکاران جهانی گردید، ۱۹۱۲ در شهر استاکهولم دایر گردید طی سالهای ۱۹۱۶-۱۹۲۰ مسابقات المپیک جهانی که در سنت لوئیس بود دایر نگردید طی سالهای ۱۹۲۴-۱۹۲۸ و ۱۹۳۲ شهرهای پاریس، امستردام و لوئی الجیس امریکا از ورزشکاران خارج استقبال نمودند

برای اینکه نتایج سودمندی از مسابقات المپیک بگیرند تمرینات مقدماتی شانرا قبل از برگزاری مسابقات ۱۹۸۰ مسکو در استادیوم مرکزی آغاز نموده اند.

های پوستی - معمولاً در جلب توجه هزاران نفر جهانیان نقش موثری را ایفا نموده است معمولاً طرح شده المپیک ۱۹۸۰ مسکو توسط (نیکولای بلکوف) هنرمند معروف شهر لنینگراد که خود وی یک ورزشکار و قهرمان شهر خود میباشد طی یک رقابت آزاد پراه الذاخته شد.

اینکه چرا مسابقات المپیک ۱۹۸۰ در مسکو در ماه جولای دایر میگردد پرسشی است که خدمت خوانندگان از چندین یاد آور میشود. کمیته بین المللی المپیک در جریان بیست و یکمین دور المپیک جهانی منعقد شده در پاریس تصمیم گرفت تا این نما پنده گان کشور های عضو المپیک جهانی به خاطر برگزاری شدن بیست و دومین دور مسابقات بحث و مذاکره کنند و در خلال آن گفت و شنود های کشورهای کاندید

میزبان شدن بیست و دومین دور مسابقات المپیک یاد داشت های شانرا پیش نموندند که بعد از غور و بررسی و رای گیری اتحاد شوروی موفق گردید تا افتخار پذیرائی مهیا گان خارج را در مسکو حاصل کنند.

تدویر المپیک ۱۹۸۰ مسکو نما پندنگر همکاران های بین المللی بوده چنانکه کشور های چا پان، هنگری، چکوسلواکی، آلمان غرب، فنلند، و آلمان دموکراتیک در قسمت اعما ر ساختمان های المپیک مسکو با اتحاد شوروی سهیم شده اند که البته در زمینه سهیم هنگری بیشتر است.

لیونید برژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست و صدر هیات رئیسه اتحاد شوروی خطاب به ورزشکاران آن کشور

گفت: «میخواهم که احساس دو ستی، برادری، حسن تفاهت، رهنمائی کمیته بین المللی المپیک باشد. مشعل المپیک تا ریخ ۱۸ جولای به مسکو میرسد و این به تریبی است که هر ورزشکار در شکل پیاده تا یک کیلومتری آنرا حمل میکنند و بعدا به ورزشکاران دیگر داده میشود.

اینها همه برای کسب قهرمانی آمادگی میکنند.

در مسابقات المپیک مسکو ورزشکاران همه قاره های جهان بدون تبعیض رنگ و نژاد اشتراک میکنند.

گفت: «میخواهم که احساس دو ستی، برادری، حسن تفاهت، رهنمائی کمیته بین المللی المپیک باشد. مشعل المپیک تا ریخ ۱۸ جولای به مسکو میرسد و این به تریبی است که هر ورزشکار در شکل پیاده تا یک کیلومتری آنرا حمل میکنند و بعدا به ورزشکاران دیگر داده میشود.

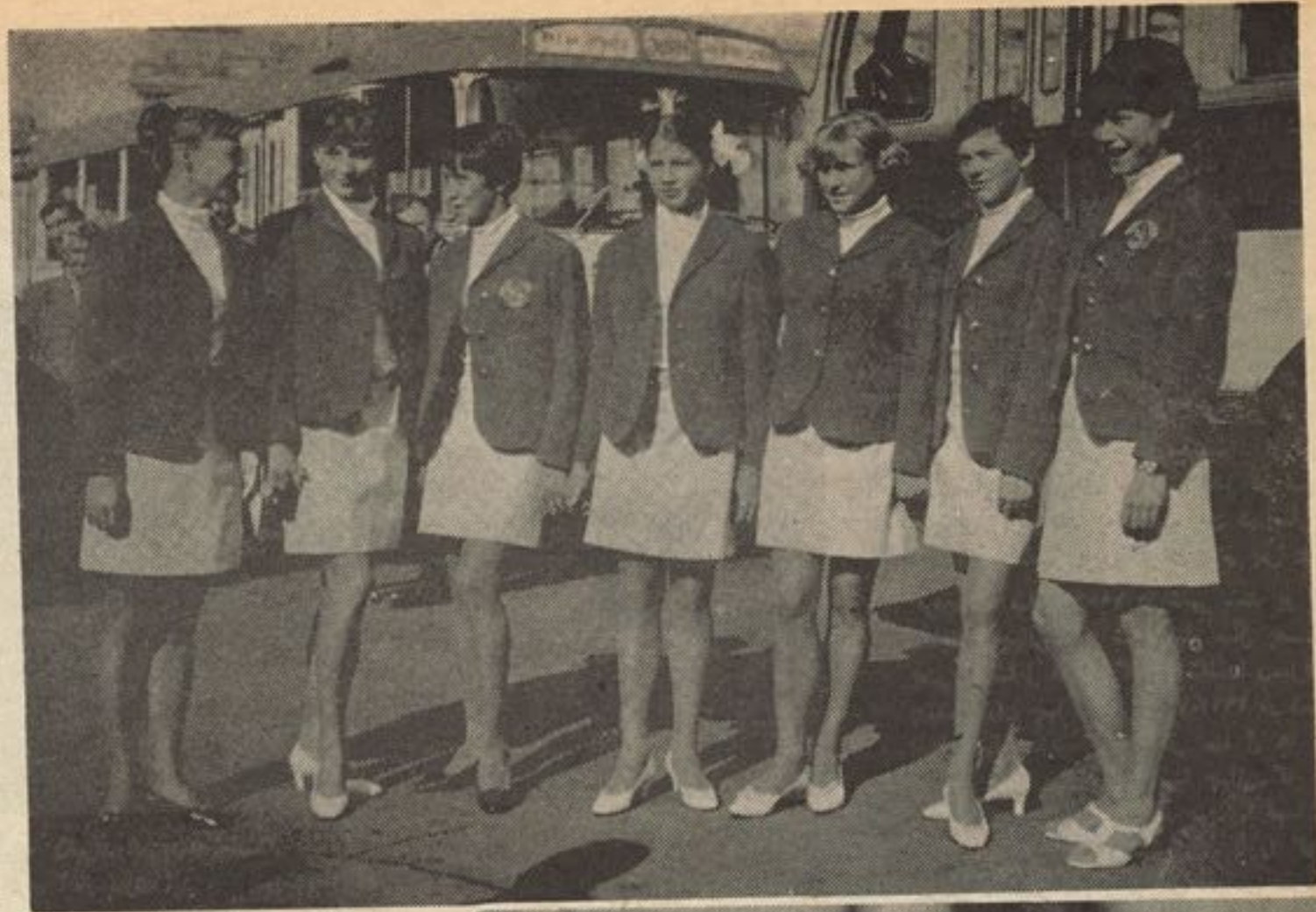
دو کشور یکه عضویت کمیته بین المللی المپیک جهانی را دارند درین مسابقات پاریس به ترتیب اعزام ورزشکاران خود و با به ترتیب اعزام هیات های با صلاحیت شان شرکت میکنند درین تو صورت بر تریبی المپیک جهانی طوریت

سالهای ۱۹۴۰ نسبت جنگ جهانی اول و دور مسابقات المپیک جهانی برگزار نشد طی سالهای ۱۹۴۸ و ۱۹۵۲، ۱۹۵۶، ۱۹۶۰ ورزشکاران جهان در لندن - هلند - ملبورن و روم گرد هم جمع شدند و مسابقات المپیک جهانی را دنبال نمودند. در سال ۱۹۶۸ ورزشکاران کشور های جهانی مسابقات شانرا در مکزیکو در جریان از سر گرفتند و در سالهای ۱۹۷۲، ۱۹۷۶ - مونتین جمهوری اتحادی آلمان غرب و مونتین یال کانادا از ورزشکاران کشور های شامل کمیته بین المللی المپیک پذیرائی نمودند و اینبار بیست و دومین مسابقات المپیک جهانی کشور اتحاد شوروی برگزار میشود.

میهانداران یا همچو یونفورم هائز ورزشکاران کشور های شرکت کننده مسابقات المپیک ۱۹۸۰ مسکو پذیرائی میکنند .

مرا سم حمل چنین بود که چاشت یکی از روز های آفتاب بر در معبد ز و س یک پارچه چوب زیتون تو سطره اشعه آفتاب المپیا شعله ورو دریک شیشه مدور داخل یک چراغ قدیمی گذاشته شد بعد از آن مشعل بدست یک جوان یونانی که اولین قدم را برای حمل آن بر میداشت داده شد و مسافرت آغاز گردید برای حمل مشعل از یک دست بدست

دیگر تقریباً (۳۰۰۰) نفر نونده شرکت نموده ، شرکت کننده گان از اتن شروع

و پس از عبور از شهر های سالیونیکا - صوفیه - بلغراد - بو داپست - ویا نایپر اگت

درسدن و با لخره در همان لحظه ای که قبلا پیش بینی شده بود به برلین رسیدند

ورود این مشعل که حاوی یک شعله مقدس بود در روز اول شروع مسابقات در برلین

هم با لای ورزشکاران و هم با لای تماشاچیان تا لیر خا صی بخشید و این

تأثیرات تا روز های آخر این همچنان به شدت خود باقی ماند در سال (۱۹۴۸)

مشعل تو سطره هزاران نفر ورزشکاران از المپیا به لندن یعنی جای که مرکز رقابت

های بزرگ سپورتی بود حمل گردید آخرین حامل یکتفر انگلیسی مر سو ۴ به جان

مارک بود که با ورونوی در استند یوم بزرگ لندن مسابقات آغاز گردید در سال ۱۹۵۲

باز هم هزاران نفر نونده گان مشعل المپیک را به هلمستگی پا ینخت فلند حمل

نمودند اینها پس از موازی به ما حمل بالتیک حرکت نموده و به سو بدن رسیدند

و از آنجا حلقه وار سرا سر ارو پا را پیمودند رو شنا نی این مشعل مقدس در سال

۱۹۵۶ در ملبورن پا ینخت استرالیا درخشند کمی خا صی داشت در سال ۱۹۶۰ مشعل از

المپیا به رو ۴ آورده شد و در سال ۱۹۶۴ در توکیو پا ینخت جاپان صورت گرفت مشعل

با شعله مقدس آن تو سطره یکتفر محصل که در نزدیکی هیرو شیما در ۶ اگست

۱۹۴۵ مصادف به همان روزی که بمب اتمی در آنجا منفجر گردید تولد شد و فعلا

در پوهنتون (وزدا) مشغول تحصیل بوده حمل گردید این شخص در سال ۱۹۶۳ در مسابقات تویدن ملی قهرمان شناخته

شده بود .

تاریخچه حمل مشعل اولمپیا

در یونان قدیم یک شعله مقدس به افتخار زوس خدای خدایان یونان فروخته و مسابقات به احترام وی برگزار میگردد در مسابقات مدرن امروزی هم با بیروی از شیوه دیرینه و کهن یونان نیهای قدیم قبل از شروع بازیها مشعل روشن میگردد این مشعل در سرتاسر جهان پنا م مشعل المپیا و یا مشعل اولمپیک یاد میگردد .

آن هنگام که مسابقات در سال ۱۹۳۶ در برلین برگزار میگردد کمیته نماینده گان و روسای ورزشکاران با این فکر افتادند تا مشعل اولمپیک را در یک شمعدان به تریبی و به شکلی در آورند که بقا بی هر حادثه جوی مقاومت نموده و بزودی خاوش نگردد :

اولین مشعل به شکل یک شمعدان ساخته شد و در حالی که تو سطره اشعه آفتاب المپیا روشن گردید و هم در حالی که شعله آن حاکی از آسمان و حکایه مسابقات یونان قدیم بود بواسطه هزاران نفر نونده گان دست به دست از شهری به شهری دیگر گذاشته شد و میشد تا آنکه بالاخره راه آن بطرف برلین پا ین یافت و مشعل از اتن به برلین حمل گردید .

دختر ورزشکار سپاه پوست یکرا از شرکت کنندگان مسابقات المپیک ۱۹۸۰ مسکو است که برای کسب قهرمانی آمادگی میگیرد .

بلکه از تربیت ناشی می گردد
و در زندان :
چهار ماه غیر انسانی - ترین زندان -
تم را بیشتر رنج می داد.
تا ده سال زند گمی .

گل سرخ :

گل سرخ می شکند
گل سرخ می پژمرد
بی آنکه بداند
گل سرخ چه می کند ؟
کافی است
عطر گل سرخ به زندان بیاید
تا در دل زندانی
همه ی بیداد جهان
به آسمان فریاد بر آورد .
رسم پیکار :

در زمان ما باید ایستاد را فرود
گرفت
و شاهان نیز باید راه و رسم پیکار
بدانند
بامدادان ، خورشید هنگامی که از
پشت دیوار بر بر می خیزد
به دیوارهای زندان می گوید
اما در ، بسته می ماند
شب با تمام می ژد فاشی در زندان می
ماند

بقیه صفحه ۳۳

کافی است .
هو چی مین در هنگامی در فتن آزادی
خواهی و مبارزه را بر افراشت که راه
دشواری و نا همواری در پیش رو داشت اما او
با متانت، شهامت ، مردی و مسرودا تکی
این راه را پیمود به پیروزی ایمان داشت ،
چون برای حقیقت مبارزه می کرد . و
حقیقت همیشه پیروز است . باطل پرستان
سر انجام شکست می خورند و دولت های
شان کدایی و زود گذر است ، از همان
روز های دشوار مبارزه پیروزی هو چی مین
پیش بینی می شد زیرا او صدقانه در این
راه گام نهاده بود ، برای رهایی مردم
ستیزه می کرد و عصبیان توده ها را برمی
انگیخت . هو چی مین با آن تن تکیده
ولاغر پیکار خود را آغاز کرد به نبرد علیه
امپریالیسم و استعمار انامه داد ، در روز
هایی که او می جنگید ، دولت های غاصب
جاپان چین و فرانسه چشم طمع در
ویتنام توخته بودند و هر یک تلاش می
کردند که ویتنام را در چنگ خود داشته
باشند . اما این آرزو را با خود به گور
بردند ، ملت قهرمان ویتنام بیستاد
شده بود . رهبر خردمندی ما نند هو چی
مین داشت ، عمو هو بر همی دشواری ها

هو چی مین ، مرد سنگر ..

و نا همواری پیروز گردید .
اعتماد کارگران ، کتا ورزان ، روه
شغفکاران و قشر های مختلف و گروه های
سیاسی جامعه را به خود جلب کرد و به
زودی هو چی مین در دل ها و روان های مردم
راه یافت . در چشمان فروغمند او ، پیام
های سپیده دمان ، روز های آفتابی خوانده
می شود . نفوذ معنوی هو چی مین او را تا سر
حد یک رهبر واقعی بالا برد و همه عمو هو
را صمیمانه دوست می داشتند و او را
نجات دهند و مهربان می دانستند .
هو چی مین فاطمانه بر ضد نیر و های
غارنگر و تجاوز کاران آن وقت فرانسه ،
جاپان و چین مبارزه کرد و به سیطره
جویان اجاره ی پیشروی در خاک ویتنام
نداد . پاری عمو هو پیروز گردید . پس
ازین پیروزی که همه ی بنیاد ها و نهاد
های کهن را فرو ریخته بود گر سنگی و
قحطی به ویتنام روی آورد ، نیرو های
دشمن بسیاری از کارخانه ها و منابع
تولید را نابود کرد . بودند ، برای مدتی
رابطه ی ویتنام با دنیای بیرون قطع
گردید ، اما این قحطی و گر سنگی و
دشواری نتوانست روحیه مردم مبارز و
قهرمان ویتنام را ضعیف نماید . آنان در
طول مبارزات خود آبدید شده بودند ،
مانند پولاد ، سخت مانند سنگ ، در روز

برای آنکه به زنجیر بسته توانیم
شد
با ید با یکدیگر ستیز کنیم
زیرا زنجیر یان را گوشه ای برای خفتن
هست
و آنان که زنجیری به پا نندارند .
نمی دانند در کجا توانند خفت .
دولت به من برنج می دهد ، من در کاخهای
او منزل دارم .
نگهبانانش پیره عوض می کنند تا نقش ملتزم
مان را کاپ مورا بسازی کنند
به راستی که احترام از حد در گذشته
است .
این نمونه ها نشان می دهد که هو چی
مین در سراسر زندگمی پلور و در خشان
خوبش از موضع فر هنگ دفاع کرده
است و هرگز ادبیات را از سیاست جدا
نگریده و وظیفه ی ادبیات را مشخص نموده
ادبیات می تواند حربه ای باشد براند ،
قسط و سازنده و در بیداری ، هشیار ی
ویر انگیزنده توده ها موثر ، گر چه گروهی
از به اصطلاح دانشمندان و ائمه بدنیای
سرمایه دری وظیفه ادبیات و هنر را نمی
می کنند و فقط به جنبه ی زیبایی شناسانه
مسر مرم کنند می آن توجه دارند ، اما
این نظری ارتجاعی و سطحی است . بحث
بیشتر در زمینه شعر های میهنی هو چی
مین متضمن فر صتی فراوان است و این
مقاله را همین اشاره زود گذر و شتابنده

بیای روزی گرفتند .

تا آخرین توان و نیرویی که داشتند
بر ضد دشمنان آزادی و عدالت اجتماعی
پرخاش کردند . در میهن شان انقلابی
را ستین و بنیادی به پیروزی رسید . بود
و همه ی انقلاب های اجتماعی و مردمی
مسا یل از قبیل گران ، قحطی و گر سنگی
را به دنبال دارد . چون انقلاب عملی
است قهر آمیز که طبقه ای را از بنیاد بر می
کند طبقه ای دیگر را با نهاد های تازه
به روی کار می آورد .

اما این آغاز کار است ، پیروزی انقلاب
یک روی سکه و پاسداری از آن روی
دیگر سکه است . دشمن که سال ها در
آسودگی به سر بردن تن فر به کرده
است و شکم بزرگ نمی تواند به آسانی به
شکست خود تن اندر دهد ، مذبو حانه
تلاش می کند تا دولت از دست رفته را احیا
کند به تو طه ها و دسایس متوسل می
شود . تا می تواند تخریب می کند و
نماینده گان خود را در تقاب ها و لباس
های گوناگون بر زمین های ترازه
از قید اسارت رسته روانه می کند ، در
ویتنام نیز چنین وضعی پیش آمد ، پس از
آنکه نیرو های ارتجاعی و تجاوز گر
شکست خوردند یعنی ، فاشیسم جاپان ،
ملیتاریسم کومین تانگ و مهاجمین
فرا نسوی ، دو باره به دست درازی و ایجاد
وحشت پرداختند ، به حملات مسلحانه دست
یا زیدند ، اما هو چی مین همچنان دلورانه
در برابر آن حملات مقاومت می کرد . در
اثر دانش انقلابی و آگاهی های شگفت
نظامی هو چی مین همه ی تلاش ها و کوشش
های دشمنان را عقیم میساخت . آن
گونه که اشاره گردید هو چی مین برای
مدتی طولانی در فرانسه اقامت گزید و
عضویت حزب کمونیست را پذیرفت او در
فرانسه با مردانسی انقلابی و مبارز مانند :
«ژان لو تگه » و «ایان کورتوریه » مؤول
را و « . اژان دوره » آشنا گردید و به
گسترش دانش انقلابی خود افزود .

به هوشی مین دشمنان آنها م های نسبت
می دادند مانند « انجرف به راست »
« فر صت طلبی بورژوازی » اما همه بسی
بنیاد و ریاکاران بودند ، دشمن می خواست
سیمای انسانی هو چی مین را منسوخ کند اما
این خدعه ها کارگر نیافتاد مسردم
هو چی مین را شناخته بود و به او اعتماد بسی
پایان داشتند . هو چی مین در سراسر
زندگمی خود بر ضد نقشه های توسعه طلبانه
استعمار مبارزه کرد و او به این گفته بسیار
دل بسته بود که : « ملتی که ملت دیگر را سرکوب
می کند نمی تواند آزاد باشد . »

هو چی مین از پیروزی های که به دست
می آورد مغرور نمی گردید او پیروزی را
آغاز می دانست با ید همیشه برای پیکار
آمده بود و از ارزش ها و دست آورد های
انقلاب دفاع کرد . در قاموس هو چی مین
اصلا شکست وجود نداشت و به این گفته

هو چی مین بود که : « انسان نا بود می شود ، اما
شکست نمی خورد . » در راهی که انتخاب
کرده بود قاطعانه گام بر می داشت از
سنگ و صخره می گذشت . ده سال در
بیشه های توین کوانک متواری بود ، اما
برای یک لحظه هم نا امید نگردید . همچنان
به امر انقلاب ، آزادی ، و پیروزی می اندیشید
می گفت : « ... برای به پیروزی رساندن
انقلاب باید بر توده ها تا لبر گذارد
و باید آگاهی سیاسی توده ها را پیدا
کرد ، آنان را سازمان داد و آنان را به
نبردی برای نیازی های روزانه رهنمون
شد . »

هو چی مین در سراسر زندگی انقلابی خود
از موضع مبارزه با استعمار و امپریالیسم
کناره نگرفت . او می گفت : « امپریالیسم
امریکا دشمن اصلی خلق های تمام جهان
است . » عمو هو ، همه ی مبارزات ضد
فرا نسوی ها و امریکایی ها را رهبری کرد . در
طول جنگ های می که به وسیله آتش
افروزان امریکایی در ویتنام افسر و خسته
شد با آمار ی که در دست است و این
رقم خود منافع امریکایی گزارش داده
اند ، هفتاد نوع پرند و مقطوع انسل شده
است و بیش از یک میلیون کودک کشته
شده است ، این عددی تکان دهنده است
یک میلیون کسودک ویتنامی که هو چی مین
را عمو صدا می کرد و عمو هو آنان را بس
بسیار دوست می داشت .

آنان را سازندگان جامعه نوین فردا
می دانست . اما آرمان بزرگ هو چی مین به
تحقق پیوست ، خلق ویتنام با همه ی
قربانی های که داد قهرمانان آن به
نیرو های جنگ افروز امپریالیستی پیروز
گردید ، در قلمرو ویتنام در فتن آزادی را
افراشت . اینک یازده سال از خاموش
هو چی مین جاودانه مرد سنگر ، اندیشه و
قلم می گذرد اما آموزش های بی نتیجه
نمانده ، خلق قهرمان ویتنام و همه ی
آزادی خواهان جهان او را می ستایند
کود کانی را که عمو هو دوست می داشت
اینک بزرگ شده اند ، آبدید و گشته اند

و جامعه ی خود را می سازند ، جامعه نوین ،
برتر که در آن آزادی واقعی انسان تضمین
شده است . روح هو چی مین در سراسر
ویتنام قهرمان دمیده است . در کوهستان
ها ، شالیزارها ، جنگل ها ، سرزمین ماهیان چوبین
دیگر سر زمین لاله های سرخ است ، سر
زمین روز های آفتابی ، سر زمین برای
و خوشبختی . دانه های که هو چی مین
افشاند ، بود ، آن جوانه ها اینک درخت
های تناور شده اند و در برابر هر چه توفان
است سر خم نمی کنند ، گر چه توفان از
درختی که سر خم نمی کند خوشش نمی
آید . اما درخت های بلند که ریشه در

زمین دارند از توفان ها نمی هراستند در
پایان یک بار دیگر گفته ی عمو هو چی مین
را تکرار کنیم که : « ما پیروز می شویم حق با ماست »

وشانزدهمین معادله یک مجهول درجه (ان)

محمد صدیق

لازم بنظر کرد و معرفی نیست زیرا همه نخواهد شد ؟

محمد صدیق را میشناسند و با وی و با میگویند :

کارهای ایشان آشنا می دارند .

با رها صحبت های در مورد کارهای

علمی اش شده است و مصالحه های چند اما کارهای عملی ام را نمی خواهم در تاق

در روزنامه ها و مجلات کشور با وی

بمعامل آمده . این باروی باز هم ادعا میکند آثار دارای ارزش خاص است ، و بیشتر

که معادله یک مجهول درجه (ان) م

را اختراع نموده است .

ارزش میرسم که آیا مصالحه ها و

صحبت های متواتر در مطبوعات کشور

بکسوع شهرت طلبی تعبیر در مورد ریاضی چه نظر داری ؟

من تا جای امکان در تلاش این هستم که

موضوعات بفرنج ریاضی را حل کنم

و اینکه چندر خواهم توانست در این مساله

حیاتی موفق شوم بسته به آینده و کار

های است که در پیش رو دارم .

در مورد ریاضی و کارهای که میکنی

مطالعه و معلومات کافی داری ؟ زیرا

کشف معادلات شایسته گانه طور که خود

ادعا داری مستلزم مطالعات وسیع میباشد ،

آیا گفته می توانی که منبع و موخذ این

مطالعات کدام ها اند ؟

سمن زبان خارجی را نمیدانم - اما

ریاضی زیاد بستگی به فهمیدن زبان ندارد

من ریسرچ و تحقیقات زیادی می نمایم

باز هم به این کارها توأم میباشم .

کسیکه به زبان ریاضی آشنا نیست داشته باشد

میتواند با دیدن یک فارمول و با یک

معادله موضوع را بداند ، زیرا ریاضی

زبان بخصوص از طبیعت است .

مصرفیت فعلی تا آن چیست ؟

فعلا در پوهنتون هواپیما بخت استاد

مصرف خدمت هستم .

کدام یک از کارها بیکه تا بحال

نموده می از نظرت دلچسب تر و جالب

تر است ؟

پیدا کردن نوگانه اعداد در طبیعت

کمتر از تالیف است .

چرا این کار شما نسبت به دیگر کارها

بشان جالب تر و مهتمتر آمده است ؟

بخاطر اینکه این کار از نظر زمان و وقت

کمی را میگیرد و در تالیف من باین کار

باز اعداد را یافته ام .

میتوانی بگوئی چه آرزوی داری ؟

بگانه آرزوی من شناسایی کشور م

در میان به جبهه ایان است و تلاش

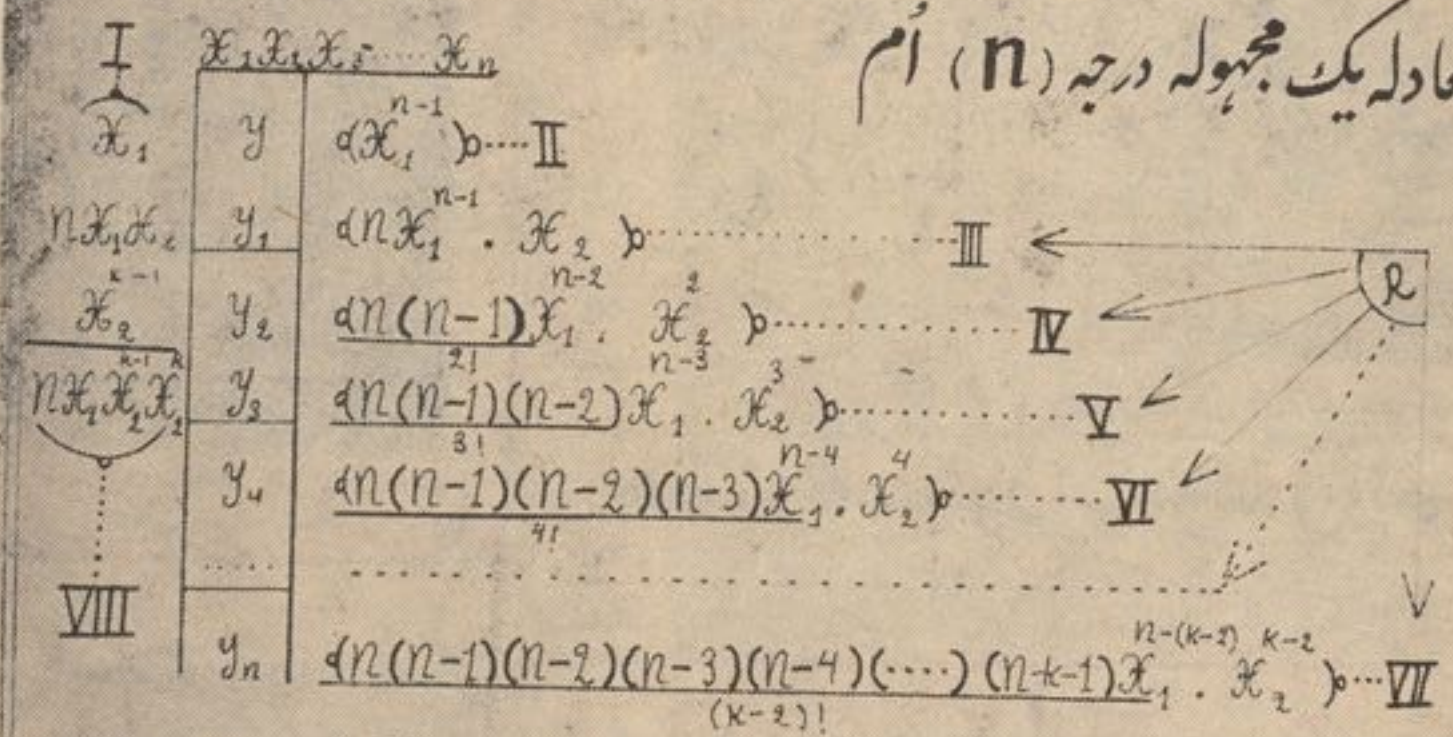
بگیرم در این زمینه ایست تا بتوانم به این

آرزو و خواست خویش برسم .

شانزدهمین اختراع محمد صدیق استاد ریاضیات پوهنتون هوئی

$$ax^n + bx^{n-1} + cx^{n-2} + \dots + u = 0$$

معادله یک مجهول درجه (n) ام

$$a(I)(II) = y_1 \leq y_2 \Rightarrow y - y_1 = y_2$$

$$a(III + IV + V + VI + VII + VIII) = y_3 \leq y_2 \Rightarrow y_2 - y_3 = y_4$$

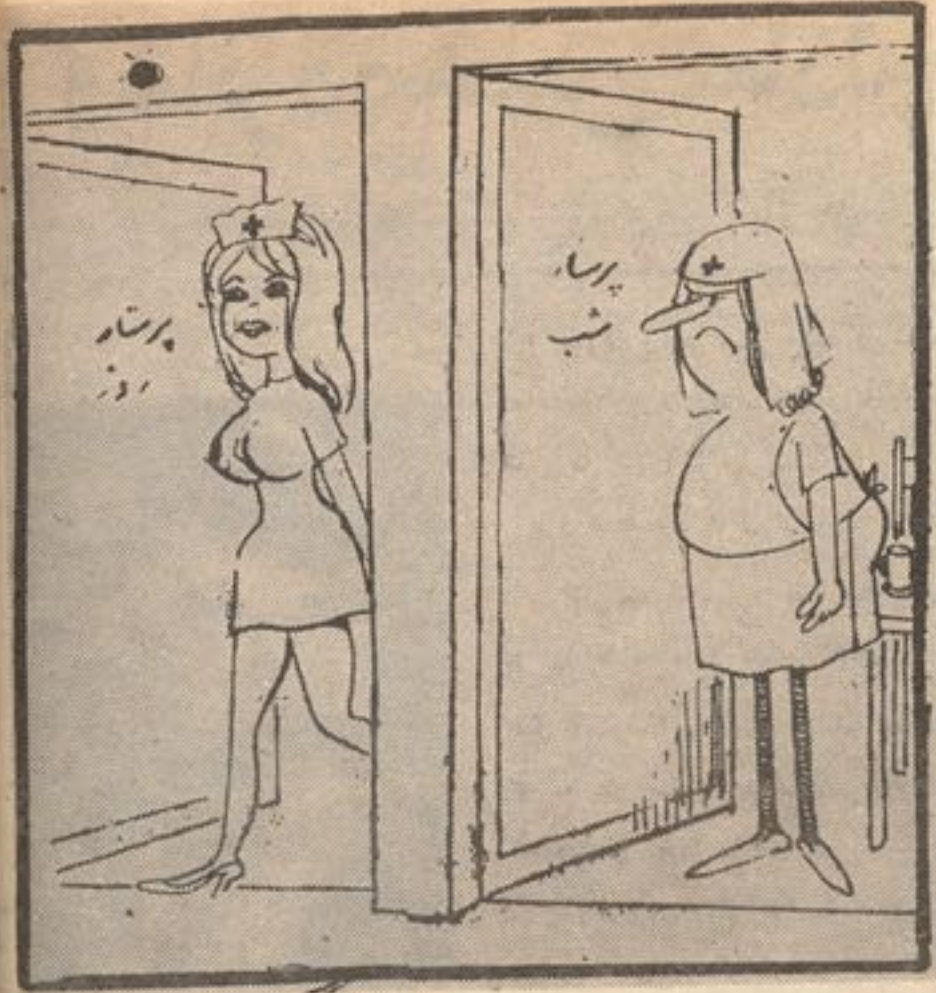
محمد صدیق
58

میزان ساعت

تو يك قطار ریل مرئی متوجه شد كه نفر ساعت دیواری هتم !
 باطلش تايماً سر خود را بچپ و راست حرکت
 میدهد از او پرسید :
 - آقا چرا اینطور میکنید ؟
 سر نان گنج میروند ؟
 مرد با قیافه جدی گفت :
 - نخیر آقا . سرم گنج نمی رود . من يك - بسیار خوب . حالا كوك میشوم !!

بلون شرح

بچه هوشیار

مادرش گفت :
 پاریس جان ... چرا مقابل آئینه شیرینی
 میخوری ؟
 پاریس اشکهایش را پاک کرد و گفت :
 اینطور تو تا شیرینی دیده می شوی و منم
 می خواهم که به عوض يك شیرینی تو تا
 را بخورم ....

هدایت داکتر

اولی - چرا اینقدر چوب سیگارت بلند
 است ؟
 دومی - چون داکتر گفته تا مینوالسی از
 سیگار دوری کن ۱۰۰

گل میختم گل بهاری زیارم خیر میگیرم به هوشیاری

همیشه به دستورات تو عمل کنم

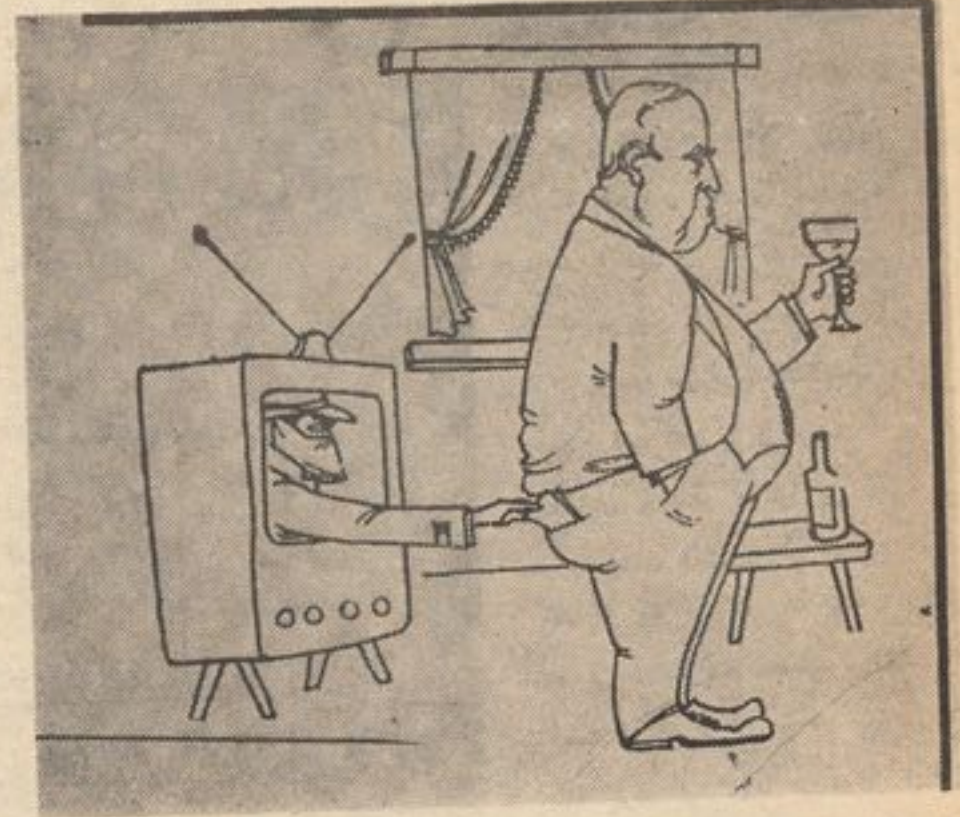
خانم - هر وقت يك چیزی میشکسی زود بیایم بگو .
 پیشخدمت - خانم پس کی به کارم برسم ... چون همیشه باید نزد شما بیایم و بروم .

پیشخدمت کهنه کار

مشتری - چرا بشقاب را با آمینت پاک
 میکنی ؟
 پیشخدمت - عیبی ندارد ، آمینت دیگرم
 هم کشیف شده است !

داکتر بعد از عملیات

بلون شرح

از سوئیس بهتر است

تو دوست برای هوا خوری و تفریح به
 گلبهار رفته بودند .
 یکی از آنها ضمن آنکه نفس عمیقی کشید
 دو بد دیگری کرد و گفت :
 - اوه ... باور کن که این جاه از سوئیس
 آنجا بهتر است ؟
 دوست دیگر با تعجب گفت :
 - آخرم سوئیس را روی پرده همیشه دیده ام

تنها تو بودی

دستها بالا

زن - من هیچوقت در زندگی کارهای
بزرگی را بدون مشورت و همراهی کسی انجام
نمی‌دهم .
شوهر - عجیب است ...
خوب آرزوی که مرا فریب دانی ، آيا کسی
با تو کمک کرد یا تنها تو بودی ؟

لاف دوشکارچی

- چطور چنین چیزی ممکن است !
- میدانی ... همه پرلده ها مرا خوب می
شناسند .. وقتی مرا می بینند میدانند که
شکار خواهند شد و بدین جهت بدون اینکه
مجروح شوند بزمین پائین می آیند و خودرا
تسلیم میکنند !!

دو شکارچی پس از مدتها توری ، روز
عید بدیدن هم رفتند ... ضمن احوالپرسی
صحبت از شکار بیان آمد . یکی از آنها
برای اینکه بدوشتش خود را نشان دهد گفت:
- من تا امروز يك گلوله در شکار فیر
نکرده ام ... وزماتیکه با قنقک نشانه می
گیرم ... پرلده ای که بر بالای آسمان
پرواز میکند و بزحمت بچشم دیده میشود ،
بر زمین می افتد .. تا امروز اگر من صد
هزار گلوله فیر کرده باشم مطمئن باشی که
صد هزار پرلده نیز شکار کرده ام !
آن یکی که چنین دید ، نقش تازه
کرده و گفت :
- آه چنین چیزی ممکن است ... من اصلا
بدون اینکه گلوله ای را فیر کنم پسرلده
ها را شکار میکنم .
شکارچی اولی با تعجب پرسید :

گدایی به سبک نو

در سر کوچه ای گدای کوری می‌سازد که
همیشه کلاه خود را بدست می گرفت و عابری
نیز سکه ای در آن می انداختند ... یکروز
مردی که هر روز این منظره را می دیده مشاهده
کرد که گدای کور کلاه کوچک دیگری نیز
به دست چپ گرفته است پیش رفت و با تعجب
گفت :

- چرا امروز دوتا کلاه را بدست گرفته‌ای؟
گدا آهی کشید و گفت .
واه ... چون درین نازگی هامخارج زندگیم
کمترشکن شده و عید کرمس نزدیک است
... تصمیم گرفتم از امروز به بعد شیوه
جدیدی آغاز کنم !...

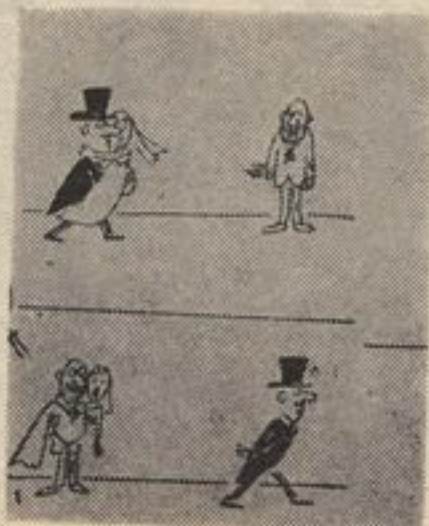
حادثه در ریل

دومی - بلی ... هنگامیکه قطار از داخل
تونل عبور می کرد . من به جای اینکه دختری را
بوسم پدرش را بوسیدم
پوسه دومیون تونل حادثه در ریل
اولی - آيا تا بحال در قطار برای تو اتفاقی
افتاده !

زمستان و تابستان

عقرب

از عقرب پرسیدند :- چرا در زمستان ها
از لانه ات بیرون نمی آیی؟
عقرب جواب داد :- در تابستان که بیرون
می آیم چه حرمتی بمن میگذارند که در زمستان
هم بیرون بیایم !..

از بالا به پائین بدون شرح

مسابقه تنبلیها

در روز عید چند تنبل تصمیم گرفتند برای
سر گرمی مسابقه ای ترتیب بدهند ... قرار
شد همگی در اتاقی بنشینند و آنجا را آتش
بزنند و هر کس دیر تر از اتاق بیرون آمد
پرلده باشد !...
هیئتکار را کردند ... و بتدریج تنبلیها از
آنجا فرار کردند تا در آخر دو نفر باقی ماند
... یکی از آنها گاهگاهی با صدای آهسته
میگفت :
- سوختم ... مرا نجات دهید ...
دیگری که از همه تنبل تر بود با صدایی
خسته و گرفته ای گفت :
- ای بر انصاف ها ... بگوئید که دوست
ماسوخت .

هوس بیجا و دوزن...

و چرا تمام شرایط دختر را پذیرفت و روز بعد بود که دست من و اناقام را گرفت و بجزیره برد. و بلافاصله طلاق داد.

درینجا خانم جوان مکت کرده و تا کید میکند که خوب گوش بگیرد به جاهای شرین و جالب قصه نزدیک می شویم.

گفتم من سرا پا گوش هستم ، خوب ادامه بدهید و راستی اینرا بگوئید که شما چطور به آسانی تسلیم خواست شوهرتان شده و حاضر به طلاق شدید؟

گفت: صبر کن میگویم ما اورا خوب می شناختیم و تکیه یک تصمیم می گرفت حتما باید آنرا عملی می کرد الفسوس که همیشه در راه های غلط می رفت و ما هم دیدیم که او ما اولادهای مارا برای عروسی بایک دختر کم سن و سال که تازه چند ماه میشود که اورا دیده زیر پامی گذارد، اورا اذیل کشیدیم، لنتش گفتم و فوری ازش گذشتیم حتی حق المهر و حق ایام عدت را هم ازش مطالبه نکردیم و در عوض او مال های خانه را بین من و اناقام تقسیم کردو بما بخشید . من بخانه ماندم باهشت کونگ قلو نیمه رفتیم و اناقام باسه طفلش بخانه مادر خود رفت .

وقتی گوش شوهر سابق از طرف ما آرام شد و میدان را شغالی دید اول یک لک افغانی را دو دسته تقدیم پدر دختر کرد و بعد بزودترین فرصت بساط عروسی را برپا ساخت .

روز عروسی از صبح آمادگی گرفته شد دیگهای بزرگ بروی حویلی بارشد و عدای زیادی را هم برای شب دعوت کرد.

طرفهای عصر همه چیز آماده شد وقتی خواستند محفل نکاح را برپا نمایند .

عروس خانم حاضر نشد و هیچ پلی نگفت بلکه در عوض بریش شوهر ما خندید و تفت کرد

و به شوهر سابق ماکه تا آن لحظه احساس دامادی داشت دو دشنام داد و گلش مرد که بی احساس دیوانه مگر سر مرا مار خورده که ترا بگیرم همین امروز متوجه شدم که تو مرا بغاظر تنها چهره زیبایم دوست داری درین مدت کوتاه

که از آشنایی ما می گذرد تو بغاظر من از زنها و اولاد هایت گذشتی- اگر از من زیباتر پیدا کنی حتما از من هم می گذری . من که خوب فکر کردم دیدم که جوانی زود گذر است باز عاقبت چطور میشود . توبه کردم - زنها قدیمت لااقل خانه مادر داشتند که رفتند ، من بیچاره .

غریب بکجا پناه ببرم- برو از خیزت گذشتم تبتید ، گریه ها و زاری های شوهر ما کوچکترین اثر نکرد و دختر همان شب باید خود بچه هاو بستر های خود را جمع کرده و بجای دیگر رفتند .

و خلاصه همیشه جان دختر کاری کرد که اخ دل من و اناقام بر آمد .

وقتی قصه زن باینجا رسید سگت شد چهره اش خیلی راضی معلوم میشد، چشماش بگوشه

اتاق خیره شده و سخت بچرت رفت . بعد از لحظه دوباره رویش را بطرف من نموده گفت: نرسیدید که قبلا من برای چه اینجا آمده ام در صورتیکه حرفای ما باشو هر سابق ما بکلی ختم شده و دیگر داد و معامله باو نداریم گفتم اتفاقا می خواستم چند لحظه قبل همین سوال را از شما بپنمایم مگر شما بچرت رفته بودید و حیلم آمد که جرت تا نرا باره کنم خندید و یک سگرت دیگر در داده چند دودکش کرد و به صحبتش ادامه داد :

زندگی عادی خود را شروع کرده بودم که خبر شدم همی زن که همراه آمده شوهر سابقم می شود بالا می عرض کرده و ادعا نموده که ما شین خیاطی اش را من بزور تصاحب کرده ام در حالیکه این ادعا درست نیست شوهر من قبلا که هنوز هم طلاق و اینطور حرفها نبود آنرا بمن بخشیده بود . البته برایم گفته بود که ما شین خیاطی از خواهرش می باشد و اینرا هم برایم اطمینان داده بود که ما شین را در عوض تداوی دستهای خواهرش گرفته .

خواهر شوهر سابقم بیوه بود و از تکلیفی که در دستهایش پیدا شده بود شکایت داشت شوهر من مدت سه ماه اورا تداوی کرد تا چوچر شد ، و حالی بلای جان من شده . همیشه جان من از

حق المعرم که شصت هزار افغانی بود گذشتم و هم حقوق ایام عدت هم را که هنوز هم در عدت هستم بخشیدم البته در مقابل همین چند توتو مال خانه - حالی این زن آمده و ما شین مرا می خواهد شما بگوئید چکار کنم .

اما اینرا برایتان بگویم که من حاضر نیستم ما شین خیاطی را پس بدم ، یک عریضه را مانده که صد عریضه هم کند .

رئیس محکمه هر دو خانم را نزدیک میز خود خوانده و برای همین زنیکه با من صحبت نموده بود گفت : خانم شوهر شما مال غیر را شما بخشیده از نگاه قانون درست نیست که کسی مال کسی را بدگیری ببخشد .

زن گفت : قاضی صاحب مادر عوض دستهایش را تداوی نموده ایم .

همیشه حساب خواهری و برادری چه میشود همانطوریکه یک مرد مقابل زن و فرزند خود احساس مسوولیت مینماید در مقابل لخواهرو برادر و والدین هم همان احساس را باید داشته باشد تداوی دستهای درد آلود خواهر شوهر خودت که بیوه هم است و وظیفه شوهرت بود . و بالاخره در اثر نصایح رئیس محکمه زن جوان راضی شد تا ما شین خیاطی را دوباره

مسترد نماید . و حتی حاضر شد که خط بدهد و گفتم بر راستی حالا من متوجه شدم که شوهر نا جوان مردم مال غیر را بمن داده او در حق هر دوی ما خیانت کرده همین حالا باید من ما شین

و برایش پس میدهم . درین اثنا خواهر شوهر زیر لبش چیزی زمزمه نمود .

قاضی گفت : عشیره خودت چیزی میخواهی بگویی ؟ زن گفت : بلی قاضی صاحب تنها ما شین نیست (لایپ) هم است مقصدش نیویوریکه رفتن زن بر آمد گفت : بیا دگه پوره کن ، ببینید او قاضی صاحب این زن از سر من دست وردار- نیست این دروغ مخص است تپ را از پول خود خریدم .

زن گفت زیاد نمی دانم برادرم یک تاپیپ مرا هم گرفته بود خیر است تو هم ما شینه پس بد که حالی از حرفت نگردی . زن برادر چند بار سرش تکرار کرد که دیگر با من کار و غرض باز نداشته باشی و تکیسه ما شین را گرفتی . چند دقیقه بعد هر دو را سی و اناق رئیس را ترک کردند . چند نفر دیگر یکه بعد از اینها به محکمه آمدند قصه ای جالبی داشتند که در اینجا برایتان حکایت کنم .

بقیه صفحه ۴۴

قیمت عدالت

یک مر تبه دیگر مجلس مشا ورین دایر گردید . کذا ۲ راه را با ید می رفتند ؟ چنا ینکار نمیخواست فرا ر کند . آنها فکر کردند و مشوره نمودند . یگانه راه که می توا نستند از شر او خلاص شوند این بود :

با ید به او یک تقا عدی ما هائنه نانه می شد و این موضوع را به شاه پیشنهاد کردند و گفتند :

«دیگر کذا ۲ را می و چود ندارد بپر صورت ما با ید شر او را از سر خود کم کنیم .»

آو وقت مبلغ مورد نظر را مستجید ند و نتیجه آن را برای محبوس گفتند قائل بعد از فکری اظهار کرد :

« خوب ، من قبول دارم ، اما به یک شرط که مبلغ را همواره به وقت معین بپر نازید ، در آن صورت حاضر هستم بروم .»

به این صورت موضوع بین جا نبین به

یک موافقه رسید . او یک سوم مبلغ سالانه را به صورت پیشکی گرفت و مملکت پانشا هر را ترک کرد و خارج سر حد مفر گردید و یک حصه زمین کوچک خرید و یک دستگاه با غداری افتتاح نمود .

او به وقت معین تقا عدی خود در آن می آورد . هنگامیکه پول را می گیرد به قمار خانه می رود . دو ویا سه فرا تک را بالای «بولت» می گذارد . بعضی وقت می برد و بعضی وقت می باززد و آنوقت بسه خانه خود بر می گردد . او با آرامش و صلح زلد می کند .

خوب است که او جنایت خود را در یک مملکتی به مرحله اجرا نگذاشته بود که در آن معارف اعدا ، سر بریدن و یا حبس ابد کدام اهمیتی ندارد .

بکنید، اما من فرا ر نمی کنم .

برگزیده‌هایی از

میان فرستاده‌های شما

برگور بوسه‌ها

ز آنجا که بوسه‌های تو آن شب شکفت و ریخت
امروز، شاخه‌های کهن سرکشیده اند
نفس ترا که بر تو ماه آفریده بود
خورشیدها رفته و در بر کشیده‌اند

شب در رسید و شعله گورگدی شفق
بر گور بوسه‌های تو فروخت آتشی
خوشید تشنه خواست که نوشد بیاد روز
آن بوسه را که ریخته از کام مپوشی

ماندم بر آن مزار و شب از دور بر گشود
تک تک بر آمد از دل ظلمت ستاره‌ها
خواندم ز دیدگان غم آلود اختران
از آخرین غروب نگاهت اشاره‌ها

چون برگ مرده ای که در افتاد پهای باد
یاد تو بانیسم سبکخیز شب گر ریخت
و آن خنده ای که بر لب تو نقش بسته بود
بزمرد و درسیاهی شب چون شگوه در ریخت

دیدم که در نگاه تو جوشیده موج اشک
گلبرگ بوسه‌های تو سینه‌ام نسیم
دیدم ترا که رفتی و آمد مرا بگوش
آوای پای وهنگاری در سکوت و بیم

بر آنکه بر تو راه بیند نگاه من
ای آشنا! مرغی از من، مرغی
چون سایه ای که بر تو ماه آفرین گشت
بیوند خود ز ظلمت شب هراسگینتی
اینجا مزار گمشده بوسه‌های توست
وان دور تر، خیال تو بنشسته بر گناه
من مانده‌ام هنوز در این دشت بیکران
تا ز چراغ چشم تو گیسوم سراغ راه!

فرستنده: امان بهنگه

وطن

در عشق تو ثبت نام کردم به است
و زبانه‌ی مهرت همه را کردم مست
آنکو به غرض جام محبت بشکست
دیدم جو سپند سوخت، در خاک نشست.

عهد یکه به ما و وطن من بستم
در خدمت اجتماع و مین هستم
تا روح به تن قلم بود در دستم
وصف تو چنان گفتم که گویم مستم

وقتی که بر دماغ هر روهم از تن
بسپارندم به خاک پوشیده گفتم
بر روی کفن بخوان ز سر تا دامن
تا م و وطنم باز و وطن بساز و وطن

آن لحظه که چشم من به دنیا شد باز
دل شد به تپش زبان بر آورد آواز
شد زلد گمی با هوای عشقت دمساز
کز تن برو و بروح دارد پرواز
میرمحمد کاظم «هائمی»

غلام عریف

باز آ، درین دیار

این پارچه درسیا، ترین شرایط ترور و اختناق خونین، حبس و شکنجه، کشتار
دسته جمعی هموطنان شریف ما، هنگام سلطه خونین طراز فاشیستی امین و با ند
خون آشام وی نوشته شده، منظور احیای مجدد ارزش‌های مادی و معنوی انقلاب
ملی و دموکراتیک تور با ساس و حدت نیروهای ما لم حزب دموکراتیک خلق
الفا نستان میباشند.

ای آرزوی دیده و قلب مستمکنا ن!
آخر بهاس خون شهیدان بر کنن ...
که رفتند بزرگ خاک ،
دردیرمی و ظلمت شب‌های خون فکاک ...
و نابود شدند در دل آلبار رنجها ،
و تیر چغا شیشه قلب‌های شان شکست،
... و مردانه مردند در هدی پا کخلقها،
بایک شادی و سرور آ، درین دیار

که گمشده توده‌های ما ن،
از راه دور بیا ید درین دنیا ر
زان رو که در فضای حوادث نشانه
هاست!

امواج تا بنا کظفر از کراانه‌ها
سر میکشد و میلود، همچون شراره‌ها!

آری!

نوی سپیدی دل‌های رزمجو ،
هرگاه کنی سفر ،
در بیکران فضای سکوت غمین ما ...
خلقها کنند ،
فرش رخت آنچه زلد گیمت!

ای آخرین پیام شکست منم بیا!

باز آ، درین دیار،
باز آ، درین جا!
اینجا که چشم خلق ،
در انتظار تو ست .

در محکمه فامیلی چه خبر است؟

هوس بیجا و طلاق دوزن

و مساله یازده فرزند.

و یا خوانده باشد .
دو باره به آواز بلند خنجرید و در حالیکه
چشمپایش اشک پر شده بود گفت: خوب گوش
کن، اینطور نوشته کن، نام من محبوبه است و
هشت طفل دارم .

تعجب کردم و پرسیدم: پرستی! پاور آسان
نمی آید که شما صاحب هشت کودک باشید
بسیار جوان و در عین حال شاداب و سرزنده
معلوم میشوید .

گفت همینطور است خوب نوشته کن که گپ
هایم باز پس ویش میشه ، نام اینا هم میونه
است و او سه طفل دارد ما با هم در یک خانه مانده
دو خواهر زندگی می کردیم تا همین دو ماه پیش
زندگی خوش و جمع و جوش داشتیم ، شوهر ما
تکسی ران بود و پول که گذاره ما میشد پیدا
می کرد . در کار های خانه یک دختر دهاتی
مارا کمک می کرد ، قصه ما سر همین دختر
است که چند ماه میشد از دهات باید بر خود آمده
بود و اگر از حق نگذیریم بسیار قشنگ
بود ، مگر مابه اندازه دل صاف بودیم که گمان
نمی کردیم این دختر مزدور بلای جان ما شود و
شوهر ما چشم بدبا و پیدا کند ، مگر متاسفانه
از بخت بد ما همینطور شد و ما از دنیا بکلی
بیخبر بودیم که شوهر ما یکدل نه صد دل عاشق

دختر شده بود و شدت عشقش بحدی بود که از
تمام هستی و زندگی خود گذشت و خود را بیای

دخترک انداخت ، دختر هم وقتیکه عاشق را
مچون صفت دید از موقع استفاده نموده و
برایش گفت من ترا بشرطی میگیرم که هر دو
زنت را طلاق بدهی و یک لنگ افغانی پول نقد بنام
طویانه بپردازی و هم عروسی مجللی برپا
کنی .

شوهر بی احساس و دون صفتم بدون چون
و بقیه در صفحه ۴۹

بالای چوکی بشدت خود را انداخت و در حالیکه
سگر تش را چند بار گش محکم نمود و خودش
رابی توجه بروی و چشمهایم پف کرد قهقهه
خندید و گفت عکس بگیرد چونکه من در یکی
از وزارتخانه ها خیاط هستم و یک تعداد مرا
می شنا مند نمی خواهم انگشت نما شوم، مگر
قصه ام را حتما بنویس که بسیار جالب است
و فکر نمی کنم قصه باین با مزه گی کسی شنیده

با خونسردی و مهربانی او را دعوت بسکوت
نموده برایش گفت همیشه جان فقط چند دقیقه
صبر کن .

من از موقع استفاده نموده پرسیدم : خانم
بمن بگوئید چه شده من راپورتز مجله هستم
حکایت کنید تا در دل تا ترا در مجله به نشر
برسانم و هم اجازه بدهید تا یک قطعه عکس
تا ترا هم به چاپ رسالیم .

به اتاق رئیس محکمه فامیلی جهت تهیه گزارش
برای صفحه در محکمه فامیلی چه میگردد داخل
میشوم .

زن و مرد جوان که بنظر من زوج بسیار
مقبولی معلوم میشدند ، مشغول حرف زدن با
قاضی بودند . چشمهای هر دو سرخ و گریه
آلود و چهره هایشان طوری خسته بود که از
بیدار خوابی و پریشانی شب گذشته حکایت
میکرد، و مثل اینکه صحبت شان با قاضی به

آخر رسیده بود زیرا که دو سه دقیقه بعد از
اتاق خارج شدند .

از رئیس محکمه فامیلی پرسیدم اینها چه
میخواستند ؟

گفت براتر موضوع جزئی بین شان اختلاف
پیدا شده و اختلاف بحدی عمیق گردیده که

نصایح و میانجگری ما موثر واقع نشد و رفتند
تا فردا هشت ونیم صبح دو نفر حکم با خود
بیاورند و قاضی ادامه داد : پرستی حیف آدم
میاید که ایندو از لجاجزی و احساسات جوانی

کار بگیرند و زندگی و سر نوشت اطفال
خویش را بازیچه قرار دهند ایندو تحصیل
یافته و دارای سه طفل هم هستند .

درین هنگام دروازه اتاق باشتابزدگی باز شد
و دو زن یکی چادری دار با کودکی خواب رفته
در آغوش و دیگری بی چادری وارد شدند .

زن بی چادری جوان بلند قد و سفید چهره
بود ، بالاتنه گلدار زرد رنگ و دامن پلیتی سیاه
بتن داشت . و سگری هم لای انگشتانش دیده
میشد ، خود را نزدیک میز به شتاب رسانید
و با صدای تقریبا فریاد مانند گفت :

ساو قاضی صاحب چطور گتم اینها از جان
من دست بردار نیستند ، بیوسید که چرا باز
سرمن عریضه کرده همی زنکه عاجز را میگویم
وزن چادری دار را که همراهش آمده بود نشان
داد .

درین اثنا تیلفون زنگ زد و رئیس محکمه

عبد الحمید نصیر رئیس محکمه فامیلی هنگامیکه به قناعت شکایت کننده میرد از دو توجه او را به مسائل انسانی معطوف میدارد .

زین کشتی های رنگارنگ جهان

«گراف زپلین» اولین طیاره‌یی بود که پنجاه سال قبل بدور جهان پرواز کرد

هلاکت سوق می‌داد، نجات دهد. موقعیکه زپلین به ساحل غربی آمریکا نزدیک می‌شد. از کشتی مذکور استقبال شایانی بعمل آمد. بعد از آن ایکنتر از ساحل غربی آمریکا بسوی نیویارک پرواز نمود. البته با یک تذکره که زپلین فاصله ۴۸۰۰ کیلو متر را در مدت ۵۲ ساعت طی کرد. سه روز بعد از نشستن در نیویارک زپلین دوباره به سوی اروپا پرواز کرد که بروز سوم سپتامبر ساحل هسپانیه از دور به چشم خورد. به اساس یک راپور، مسافرین

به شادی و سرور پرداختند آنها در یک سالون (داخل کشتی) زیبا که با اثاثیه مزین گردیده بود بانواختن نغمه پرشور پیانو پایکو بی کردند روز ۴ سپتامبر (۲۰ روز بعد از شروع مسافرت) کشتی فضایی دوباره بروی خلیج کانستا نس در فرید ریخ شتافن فرود آمد. طی ۹ سالی که زپلین به پرواز هایش ادامه داد گراف زپلین فضای اتلانتیک را بیشتر از ۱۴۷ دفعه عبور کرد و درین پروازها بیش در حدود یک میلیون و هفتصد هزار کیلومتر مسافه را بدون کدام اکسیدنت جدی و خطیر طی کرد.

نخستین خط السیر های ترا فیک هوایی در آلمان در اوایل قرن بیستم باز شد. بعضی از طیاره های کوچک که داخل سرویس هوایی شدند دارای ساختمانهای سر باز بوده و قادر به حمل دو، سه یا چهار مسافر نشین بودند. بدین مناسبت سر نشینان که در معرض برخورد با عناصر فضای خارجی بودند لباس های گرمی، جاکت و عینک های دودی یا رنگی می پوشیدند.

اول اگست ۱۹۲۹ بود که کشتی فضایی آلمانی (گراف زپلین) از فرید ریخ شتافن بر فراز بحیره کانستانس پرواز نموده عازم نیویارک گردید و کشتی مذکور هجده نفر مسافر را حمل میکرد. در ۱۵ اگست همان سال گراف زپلین یکبار دیگر از فرید ریخ شتافن پرواز نموده و مستقیماً دور جهان را طی کرد. که بیست نفر مسافر را حمل میکرد و به شمول جمله چهل و یک نفر سر نشین داشت. بیروت این کشتی فضایی بنام (هوگو ایکنتر) کسیکه بعد تر در زمره شیفتگان کشتی فضایی شهرت افسانوی کسب کرده بود.

در آن وقت مهمترین نقش مخصوصاً در فواصل و مسافات طولانی توسط کشتی فضایی که شکل سیگار را داشته و مملو از گاز می‌بود، بازی میشد. تا اواخر سال های سی (دهه سوم قرن بیستم) فقط همین زپلین‌ها یا کشتی های

اولین قدم در مسافرت، پرواز از جرمنی به توکیو بود که بعد از ۲۴ ساعت پرواز، از فراز «والکاه» عبور کرده بالاخره — روز ۱۹ اگست بعد از یک اکسیدنت به توکیو رسید و چنان صدمه بر این کشتی فضای وارد آمد که تا تاریخ ۲۳ اگست همان سال دوباره پرواز کرده نتوانست.

زپلین دور دیگر پرواز خود را بر فراز بحیره پسیفیک به سوی لاس آنجلس شروع کرد این پرواز مرهون مهارت کپتان «هوگو ایکنتر» بود که توانست زپلین را از یک طوفان گراف زپلین بر فراز شهر نیویارک شدید که واقعا زپلین را به سوی

ترجمه از غلام معروف

از اسپو تیک

کلکسیون های جالب و دیدنی

یکی از کلکسیون های که از مواد و وسایل مختلف درست شده است.

کلکسیون ها را میتوانیم از انواع مختلف مواد و وسایل دست داشته تهیه و ترتیب نماییم. مثلاً تکت های پوستی و نشانه های مختلفه، وسایل موزیکال و اوپرا ها و غیره. حتی بعضی از کسان خشت های تعمیراتی را نیز منجبت کلکسیون ها جمع آوری می نمایند. در اثر محاسباتیکه صورت گرفته درحدود یک هزار کتگوری از مواد مختلف در کلکسیون ها جمع آوری شده و استفاده گردیده است. بعضی از ترتیب کنندگان کلکسیون ها، بی مانند و مثال می باشند، به طور مثال کانتنتین مکر چسوک از شهر دوسسک که موقعیت آن در سایبریا می باشد از جمله تر تیب کنندگان بی مانند می باشد. که اپارتمان آن توسط قطرات شبنم که به شکل یخبندان ها قرار گرفته اند، بقیه در صفحه ۵۵

ژولنون

زین قلمزم حیرت...

- هیچ کس استاد موسیقی شده نمیتواند زیرا هیچکس نمیتواند یکصد و پنجاه سال عمر داشته باشد.
- من عمرم در خانقاه ها گذرشته است و هر چه یافته ام از برکت همین مراجع بود هاست.
- طریقت و عرفان در اسلام راهی بوده است برای رشد و انکشاف موسیقی.
- بزرگترین استادان موسیقی هند پیرو اسلامند.
- در کشور ما هیچکس استاد آواز نیست.

آشنا گردد و سوز های «ادی» «سم وادی» «آذوانی» «دیوانی» «گره» «نش» «تار» (مندر) (نیاز) (آب نیاز) (سه نیاز) (در نیاز) (الکین) و «اپیاس» را به خوبی بیاموزد - در دوره وحدت کم درسی مکتب موزیک این امکان وجود ندارد - آیا از شما دعوت شده است که در مکتب موزیک درس بدهید؟

خیر - نه آنها از من دعوت به عمل آورده اند و نه هم من میتوانم در صورتی که چنین پیشنهادی صورت گیرد آنرا بپذیرم.

چرا؟

من که دلیلم را قیلا به شما گنجه شامگرد موسیقی کلاسیک باید آموزش را از هفت سالگی شروع کنم آن هم با ضوابط و شرایطی خاص - موسیقی محلی افغانستان از نظر شما

استلال دارد و یا از موسیقی هند مایه پذیر میباشد؟

تمام اشکال موسیقی افغانی زیر سواد های موسیقی هند میباشد.

اکثراً عقیده دارند که مرحوم استاد قاسم بنیان گذار یک مکتب تازه موسیقی در افغانستان میباشد، شما این نظر را می پذیرید؟

به این سوال شما جواب داده نمیتوانم.

نمی خواهم؟

چرا؟

به خاطر اینکه این موضوع احتیاج به تحقیق کافی در زمینه کار استاد دارد و نمیشود شتابزده کسی را واضع یک مکتب تازه در یک بخش هنر خواند.

پس به نظر شما در مورد کار استاد قاسم بدون تحقیق و شتابزده فضاوت صورت گرفته است؟

بلی همین طور است.

نظر شما در باره موسیقی رایج نوع غربی در کشور ما چه میباشد؟

پیروان این سبک فقط تقلید می کنند - تقلید بدون آگاهی، اجازه بدهید در این زمینه برای شما قصه های حکایت کنم، در گذشته ها معمول بود که استادان آواز در روز های عید به خانه های امرا میرفتند و به اجرای موسیقی می پرداختند در یکی از همین مجالس که مرحوم استاد قاسم در خانه یکی از شخصیت های بزرگ سیاسی وقتی پارچه را که اجرا میکرد همه زیر تاثیر آمده بودند و نایب حکومت هم کله گک میزد، آن شخصیت سیاسی که میدانست نایب از موسیقی نه چیزی میداند و نه هم لذت میبرد از اویر سید:

تو میدانی استاد چه را مینوازد؟

نایب جواب داد خیر و شخصیت سیاسی باز پرسید:

پس چرا کله گک میزنی؟

نایب جواب داد:

همه میزنند، من هم میزنم.

واگنون موسیقی نوع غربی در کشور ما هم به همین وضع افتاده است، یک عده کسانی که نه مطالعه دارند، نه آگاهی و نه هم فهم موسیقی، طوطی وار آوازی را تقلید می کنند و باقلعه ی از اینجا و قطعه یی از آنجا میگیرند و آنرا مسخ میکنند و با آمیزش غلط خود کیفیت آنرا از بین میبرند و ناشی را میگذارند، کمپوز، و دیگران هم که آنرا می شنوند برای آنکه از مدروز عقب نیفتند کله گک نایبانه میزنند و اسم خود را میگذارند موسیقی شناس و غیره، در حالیکه موسیقی غرب هم از خود ضوابطی دارد و معیارها و استعدادهای کار دارد و زحمت کشی و آشناسنیدن با اساسات موسیقی و آموزش آن و سال ها مشق و تمرین کردن که ایمن پیروان غرب زده در صد ساله رایگ شبه پیموده و به هیچ یک از این اصول نه پایبندی دارند و نه هم خود را زحمت پایبند بودن به آن را میدهند.

باین همه نابسامانی که شامل حال موسیقی معاصر ماست، چه باید کرد که آنرا از خطر رکود و توقف و دنبال روی حفظ کنیم؟

اگر منظور شما موسیقی نوع غربی است که من در آن مطالعه ندارم و شما هم بهتراست کسی را بیابید که در این زمینه صلاحیت حرف زدن را داشته باشد اما اگر منظور موسیقی کلاسیک هند است، باید استعداد ها کاوش گردد، مکاتب خاصی گشایش داده شود و کودکان از سن هفت سالگی آموزش موسیقی را در این مکاتب شروع کنند همکاری استادان موسیقی برای تدریس جلب گردد و شماگرد موسیقی هم جز آموختن موسیقی کاری نداشته باشد.

شما بیشتر و حتی اکثراً شعر بیدل را به آواز میخوانید، چرا؟

جواب شما را از زبان خود بیدل میدهم که میگوید:

غیر من زین قلمزم حیرت جایی گل نکرد عالمی صاحب دل است، اما کسی بیدل نشده - یعنی می خواهید ادعا کنید که هیچ شاعری بپای بیدل نمیرسد؟

همین طور است.

باجه دلیلی؟

بیدل زیبایی سخن را به اوج خود برساند در شعر او لفظ و معنی و مفاهیم شعری و بدیع و بیان همه تازه و بکر است و تشبیهات شعری او خاص خود است.

اما عده یی این طور ادعا دارند که شعر بیدل گنگ است؟

آنها در شعر مطالعه ندارند و زبان بیدل را نمی فهمند.

چقدر از اشعار بیدل را در حفظ دارید؟

ساکر حافظه یاری دهد تقریباً بیشتر آنرا.

میتوانید به صورت مقایسوی برتری شعر بیدل را مثلاً از شعر حافظ و یا مولانای بلخ ثابت کنید، البته منظوم کار برد کلمات در شعر و آوردن تشبیهات ناب در آن است که شما آنرا از خصوصیات شعر بیدل میشناسید؟

من خودم را در این چنین بحثی خرد میدانم اما اگر شما بخواهید میتوانید در این زمینه با استاد عبدالحمید صحبت کنید.

شما در افغانستان چه کسانی را در موسیقی کلاسیک هند استاد میدانید؟

استاد هاشم و استاد محمد عمر هم در رباب.

سودر آواز؟

هیچ کس.

حتی خود شما؟

من به استثنای خودم منظوم بودم، مرچه از نظر خودم، من هم هنوز احتیاج به آموختن دارم.

تاکی؟

تا زمان مرگ حتی اگر صد سال بعد باشند - خیلی ها عقیده دارند که موسیقی کلاسیک موسیقی است در باری و در خدمت دربار شما این نظر را قبول دارید؟

تغییر، موسیقی شاه و گدا نمیشد و موسیقیدان واقعی هیچ وقت در خدمت هیچکس جز هنر خود در نمی آید، این دوبار است که محتاج موسیقی است و نه موسیقی محتاج دربار میگویند یکی از جاهای بلند پایه هند زمانی از محراب خان استاد بزرگ موسیقی که هیچ وقت به دربار او نرفت خواهش کرد که در مجلس او شرکت جوید و آواز بخواند، استاد موسیقی از راجا پرسید، اگر او حاضر گردد در مجلس او آواز خوانی کند چه چیزی برایش داده میشود؟ و راجا بی مهاباتاج از سر برداشت و پیش روی محراب خان گذاشت، اما استاد در جواب گفت:

من به دو گوش شنوا و مقداری فهم موسیقی در شنو نه آواز خود ضرورت دارم و تاج توله گوش دارد و نه هم فهم - این را گفت و راه خود را گرفت و رفت، و هر موسیقیدان واقعی هم باید همین طور باشد.

میگویند، شما را عشق به موسیقی کشاند، عشق شما را در خود هم کرد، عشق به شما استادی بخشید و با قدرت عشق است که شما زندگی می کنید، اما این عشق، عشق ناکام بوده است و دست شما هرگز به دامان

سیمای کودک...

چا به تنها نه که جان فرموده شد
بسکه با چشمان حسرت سوده شد
از چه رو خواهری که من با جامه ای
الکتم در بر زنی هنگامه ای
چلوه در این جامه آخر چون کنم
کز حد در چایم خلقی خون کنم
شرعم آید من چنین مست غرور
دیگران چون شاخه ای پاییز غور
هیچو ما می کشن نباشد هاله ای
یا چو شمعی کوندارد لاله ای
بر تم این پیر هن نا پا کشد
چون دل غمد یزدگان صدچاک شد
یا مرا عریان جوهریا نا ن بساز
یا با س هم بی آنا ن بساز

این سخن گفت و در آغوشم نهاد
کاکلش آشفته و بر دو شم نهاد
اشک من با اشک او آمیخت نرم
یو سه ها یم بر لبانش ریخت گرم
گفتش آنا ن که مال اندو خند
از تو کاش این نکته می آموختند
کا خشان هر چند غرور بر بهامت
نقش دیوارش زخمش چشما ست
گر شرای در گلو شان ریخت
حسرت خلقی بدنا ن آمیخته
شاد زی ای کوندک شیرین من
ای رخت باغ و گل و سرین من
از خدا خوا هم برو مند ت کند
سر بلند و آبرو مند ت کند
لیک چون سر سبز شمشاد ت شود
خود مبادا نر می از یاد ت شود
گر ترا روزی فلک سر پنجه داد
کس ز نیرویت مبادا رنجه باد. (ع)

قطعه ای جامه ای عید نیز بر تصاد های
شکسته و خورد کنند می اجتماع نظرس
دارد و شاعر می خواهد واقیت سر زمین
را که در آن زندگی می کند بیان نماید
واقیتی عین ، مشهود و دره نا ک را . و این
حقایق در همه ای جوامع استبدادی و غیر
تا دلانه و جود دارد . کودکانی هستند
که در ناز و نعمت به سر می برند در پر
تو درخت حریر می خوابند .. و کودکانی
هستند که فرس زیر پای شان حسیرو
یا لث زیر سر شان خشت است . گرسنگی
توانا می د سر زندگی شان را گرفته
است . رنگ های زرد و تن های تکیده
ولاغر و دره مند دارند . پای برهنه و یخن
پاره دارند . همیشه گرسنه اند و یعامر .
در جوامع چنین یعنی در کشور های که
گروهی از اقلیت منتهوا در آسایش
و آسودگی به سر می برند و گروه بیشماری
در حسرت و بد بختی و سیه روزی به
شاد کامی های فردی نمی توانند
وجود داشته باشند . کوشش و مبارزه
برای آسایش درها پیش شخصی و فردی
کوشش و مبارزه ای منفرد است . انسان
ها به گونه ای انفرادی نمی توانند سعادت

مند با شند به گفته ای به صمد پیرنگی
... اگر نا ن هست با ید همه بخورند و
گر نیست باید همه گرسنه باشند . « میری
های انفرادی عملی میری نیست . نو عسی
چشم بستن بر بد بختی های دیگران و
این اوج حماقت و نادانی است . برای
خویش .

در کشور های غربی انجمن های کودکان
می سازند برای نظا هر محافل جشن و
سعادت های را ستین کودکان دوسراسر
جهان دست بر نمی دارند . در شعر جامه عید
شاعر به این نتیجه اجتماعی می رسد که
همه کودکان باید به گونه ای یکسان
و برابری از مزایای زندگی و طبیعت بر
خورند و گردند . سعادت را ستین آن وقت
فرا می رسد که آفتاب به من دهند و نور
خشدگی هر در بجه بنابد .

بنیاد های کهن ، را بطله ها و ضابطه
ها ظالمانه فرو ریزد . دنیایی بر سر و
نوین بنیاد گذاشت شود و دیگر کودکان
به عقده های روانی و کمبود های روحی
دچار گردند . با ید برای این هدف
که مقدس است و انسانی مبارزه کرد بر
ضد جنگ های غارتگرانه شورید ، در
جامعه ای رها از استعمار است که کودکان
این گل های سرخ و شکوفه های میزده
وبختی و کبود تران سپید با ل پیام آورا
مجال شکستی و پر واز می یابند .
آرزو ها ، خواست ها و نیاز های شان
سر کوب نمی گردد . همه یک صدا و یک
آواز سرود پیروزی انسان را می خوانند و
جامعه ای را می سازند شکوفان ، در
خشان و بار آور .

دیگر الفسانه های زرد پری و سرخ پری
را در گوش کودکان ما نخواهند . از
پری های سرخ قصه بگویند . در رهایی
انسان ، از عصیان و قیام انسان که با
کار و پیکار خود می تواند همه ی بنیاد
های کهن و استبدادی را فروز یزد و دنیایی
دیگر را آباد نماید . کودکان ما به
اندیانی انقلابی نیاز دارند . باید به
آنان آموخت که در سنگر دفاع از ارزش
های انسانی بایستند . بر ضد نهاد ها
و قرار داد های رنگ زده پر خاش نما یند
حفا سه ای انسان معا صر را که این همه
زبانی و شکو هندی آفریده است
بدانید . ترانه ی پیروزی را بخوانید
یاد داشت ها:

- ۱- دیوان خلیل الله خلیلی ، فرزند
ینوا و پدرش ص ۵۸
- ۲- دیوان اشعار پروین اعتصامی ، قطعه
رنج کودک
- ۳- زنده رود ، ژاله ، مادران صلح سر
خواهند ص ۱۴
- ۴- مرمر ، سیمین بسپانی ، جامه ای
عید

زین قلازم...

معنوفه نرسیده آیا این سخن درست است؟
- بلی !

«وجود آدمی از عشق میرسد به کمال
گر این کمال نداری ، کمال نقصان است»
- منظور شما کدام عشق است؟
- عشق واقعی ، عشقی که عاشق پروانه وار
بسوزد و در پی کمال مطلوب باشد و گرنه عشق
های مجازی همه عوس است و زود گذر و کم
دوام .

- از نظر شما عرفان و صوفیان چه نقشی
روی موسیقی داشته اند ؟

- در کشور های اسلامی موسیقی وارد طریقت
گردیده ، امروز بزرگترین استادان موسیقی
هند از مسلمانان میباشد و غالباً پیرو طریقت
موسیقی قوالی که نوعی از موسیقی صوفیانه
است و به وسیله امیر خسرو دهلوی ابداع
شد به حد و لاناخوانی میپردازد و رنگ مذهبی
دارد ، بنابراین طریقت در انکشاف موسیقی
نقش بزرگ داشته است .

- آیا موسیقی قوالی هم تابع موسیقی
کلاسیک هند است ؟

- نخیر این موسیقی در شمار روش های آزاد
است و قید و بند کلاسیک در آن وجود ندارد .
- شما خودتان هم پیرو طریقت میباشید؟
- بلی - عمر من در خانقاه ها گذشته است
و هر چه هم یافته ام از برکت همین مراجع
بوده است چرا که تاثیر از فقر گرفته میشود
و علم از استاد .

- در مجموع چقدر آهنگ دارید ؟
- حسایش را ندارم ، من هر بار تازه خواننده
ام و یک طرز و یک پارچه کلاسیک رابه صدعا
نوع خوانندام و می خوانم .

سخنی در زمینه...

باز هم را خلق فلسطین ، خلق ویتنام ،
ایتوی ، الجزایر و دیگر کشور ها در
را مثال می آوریم که کدام کشور ها در
چنان با آنها همکار می نموده و آنها را
یاری می رساند ؟

مثلا خلق فلسطینی فقط با اسلحه اتحاد
جماهير شوروی سوسیالیستی علیه صهیونیزم
و امپریالیزم می جنگند و به سونه جهان نسبی
نیزانی مسئله با رها تا کید گردید و
شخصیت های شناخته شد - خلق عرب
فلسطینی چون یا سر عرفات با رها از کمک
های بی شائبه اتحاد شوروی یاد آور شده
است .

همچنان خلق ویتنام ، الجزایر ، ایتوی ،
انگولای مبارز کیم کیو با ی قهرمان .... و
دیگران همه و همه با سلاح اتحاد شوروی
از خاک و نا موس کشور های شان دفاع
می نمایند و آزادی و خوشبختی را به
ارمغان می آورند .

اکنون اگر با کمی توجه و دقت
مصولات قضا یا را با هم مقایسه نمایم باز
هم به اثبات می رسد که اتحاد شوروی
نه تنها دوست صدیق و راستین مردم افغانستان
است بلکه دوست و یاور همیشگی خلق های
سراسر جهان بوده و درین طریق کارهای

- چرا موسیقی کلاسیک هند مانند موسیقی
غربی نوت ندارد ؟

- نوت دارد اما چون خلاف موسیقی غربی
ساحه وسیع دارد نوت کمتر استفاده میگردد .
- شما بیشتر گفتید که موسیقی شرقی ریشه
های مشترک دارد اما فقط از سه کشور هند ،
پاکستان و افغانستان نام گرفتید ، آیا از نظر
شما موسیقی ایران و ترک و عرب شامل این
دسته بندی نمیکردد ؟

- چرا ، در موسیقی همه این کشور ها شورها
مشترک است ، فقط شکل اجرا فرق میکند .
- در میان شاگردان شما چه کسی میتواند
جای شما را در موسیقی بگیرد ؟

- من در داخل کشور شاگردان زیادی داشته ام
اما متأسفانه هیچ کدام نتوانستند آنها دوام
دهند ، اما در هند شاگردی دارم بنام «شودیوری»
که از یوهنتون ال آلابرو فیسوری دارد و تدریس
میکند ، این شاگرد من میتواند بدرجه استادی
برسد .

- خوب استاد سر آهنگ از جانب زوندون
از شما تشکر میکنم که وقت خود را در اختیار
ما گذاشتید و حاضر شدید این گفت و شنود رابه
عمل آورید تا دیدار دیگر الله یار میگویم و
خدا حافظ .

- من هم از شما و زوندون سپاس دارم و
خواهش می کنم .
- بفرمائید

- اینکه حرف هایم را مانند برخی از نامه
نگاران مطبوعات مسخ نکنید و به جای من شما
صحبت نکنید ، بگذارید حرف های خودم به چاپ
برسد و نه آنچه که میل شماست .

- چشم استاد قول میدهم این روش زوندون
است که گفته ها را با نثری که خود دوست
دارد نشر کند ، اما ماهیت آنرا تغییر ندهد .
- متشکرم .
- خدا حافظ .

افتخار آمیزی نمود و تا جهان است
افتخار همکار ی با مردم جهان را دارد .

مردم افغانستان نیز بعد از انقلاب سورو
قبل از آن با رها مورد تهاجم قرار گرفته
و حملات خائنه ای علیه افغانستان انجام
داده است که جنگ های افغان و انگلیس و
دیگری تجاوزات بخصوص مداخلات ایشرمانه
ارتجاع منطقه برهبری امیر یا لیزم بعد از
انقلاب نور شاهد این انعامت است که امپریالیزم
همانطوریکه دشمن خلق عرب فلسطین است
دشمن مردم افغانستان و سراسر جهان است .

اگر ازین مثال ها دیگر هم گفته آید ،
بهرتر این مثال و روشنترین دلیل است تا
ما در روشنی آن دوستان و دشمنان خود
را بهتر تشخیص کنیم و به اساس آن
موضع و موقف انسانی خویش را بیابیم .
در فرجام بخاطر نتیجه گیری اصولی
و درست که به نفع شرافت و آزادی عدالت
و سر بلندی مردم افغانستان آرزو مندیم
مسئولان و عناصر روشنفکر خائنه ها
درین طریق پیشگام و پیشقدم شوند و اعضای
فامیل بخصوص جوانان و نو جوانان را در
راه و اقا انسانی رهنمای نمایند تا در
کار و پیکار زندگی سر افراز و دوست
داشتی و دوستدار همسین و مردم با ر
آیند و این افتخار بزرگی است برای خانواده
ها .

مکتب آینده‌ها

گرفته‌ شده قسمت اول این سیستم را تربیه‌ی اطفال تا سن مکتب زینه‌ی دوم را مکتب شکل جدید در چوکات مکاتب ابتدایی چارصنفی مکاتب متوسط نامکمل هشت صنفی و مکاتب متوسط مکمل ده صنفه و زمینه‌ی سوم را تعلیمات عالی تشکیل میدهد .

در چنین وضعی از یکسو موجب تقلیل مصارف تعلیم و تربیه و از سوی دیگر موجب بهبود کیفیت تدریس شاگردان می‌گردد . . . در سیستم جدید تعلیم و تربیه توجه قسا بل ملاحظه به بهبود محتویات تعلیم و تربیه مبدول گردیده است . . . کتاب های درسی تمام مضامین برای صنوف اول ، دوم ، پنجم و ششم ، کتاب های اصول تدریس برای معلمان تهیه و به نشر رسیده اند . . . تعلیمات در مکاتب ابتدائی از صنف اول الی چهارم خصوصیات مفصلاتی دارد ، تمام مضامین از صنف اول الی چهارم را یک نفر معلم پیش می‌برد هفته وار ۲۲- ۲۹ ساعت درس میدهد . . . الحاق که اقدامات فوق ریغورم کاملا جدید و انقلابی میباشد .

علاوفا کیفیت تعلیم و تربیه در کشور ما در گذشته ها خیلی منحط و عقب مانده بود و مطالب کهنه تدریس می‌شد . مثلا اگر کتب جغرافیای یک دهی قبل را ورق بزنیم در آن مطالب خنده آوری میابیم زیرا جهان ما هر لحظه و هر روز به پیش می‌رود علم و فرهنگ شکوفا می‌شود و دست آورد های تازه علمی بدسترس بشریت گذاشته می‌شود ولی متاسفانه تعلیم و تربیه‌ی در گذشته ها از پیشرفت هاوشکوفانی هابی بهره بود . این موضوع دو علت عمده داشت یکی اینکه باخبری انسانهای این وطن از چگونگی جهان خارج و توضیح علم و فرهنگ و مبارزات خلق های جهان آنها را بیدار می ساخت و در نتیجه عمر جهنمی صاحبان قدرت کوتاه می‌شد و از جانب دیگر دولت های مرتجع آنوقت در صدد آن نبودند تا تازه ترین انکشافات علمی سیاسی و اجتماعی جهان را در دروس مکاتب و حتی بوختون ها انعکاس دهند .

دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان بخصوص پس از پیروزی مرحله‌ی تکاملی و جدید آن یکی ازوظایف عمده و مبرم خود را رشد انکشاف و تعمیم تعلیم و تربیه در کشور قرار داده است چه در گذشته ها طوریکه گفتمیم نبود ، استعداد و شایستگی فرزندان این وطن یا کشته می‌شد و یا اینکه در خدمت منافع طبقات حاکمه قرار می‌گرفت . چنانچه این مورد در بیانیه‌ی علمی و انقلابی بزرگادمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان وریس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکر- اتیک افغانستان چنین بیان شده است : « . . . تعلیم و تربیه انسان از آغاز دوره‌ی طفولیت یکی از وظایف عمده‌ی ما در راه ایجاد چنین جامعه سعادتمند وطن محبوب ما در افغانستان است . یعنی تعلیم و تربیه‌ی انسان نوین آینده از وظایف عمده و مقدس ما میباشد . بادر نظر

داشت تذکار فوق اجازه بدهید به نمایندگی از کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغان- استان نظریات خود را در زمینه تقدیم بدارم . . . در گذشته افکار و تبوع انسانها صرف بخاطر منافع آزمندانه و وحشیانه مشی اقلیت استثمار گر وستمگر فعالیت می‌کرد ، تادست آوردهای بزرگ فرهنگی و تخنیکی را در اختیار ایشان قرار دهد و دیگران را از پیشرفت معارف که يك امر حیاتی ضروریست محروم سازد . لیکن با صراحت و قاطعیت بحکم اهداف انقلاب نور اعلام می‌دارم که اکنون تمام دست آوردهای خلاق علمی ، تخنیکی و فرهنگی دیگر وسیله‌ی ظلم و استثمار توده های عظیم زحمتکش کشور مانده نمی‌تواند . . . »

علاوه از توجه دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در مورد تعلیم و تربیه فرزندان زحمتکشان کشور و کلیه هموطنان ، توجه خاص به مقام والا و ارزشمند معلم در کشور ما نیز مبدول می‌گردد . معلم که باداشتن وظیفه‌ی بس خطیـــــر و پر از مشقت حال و از امکانات حد اقل معیشت هم پر خورندار نبود اینک مورد توجه ، ستایش و پرورش دولت قرار دارد . دایر شدن کنگره‌ی معلمان

چه عواملی در . . .

خوب ، منظور ما خوشبختی بود و خوشبختی کس که خواهان زندگی ایده‌آل هستند میتوانند چنین زندگی ، برای خود و خانواده خود بسازند مشروط براینکه زندگی را زیاد سخت نگیرند و تحمل رادوست نداشته باشند .
به عقیده من بهترین زندگی ، زندگی ساده و بی الاشانه است که اعضای خانواده در آن احساس آرامش نمایند .
توجه در قسمت مصارف یکی از علل مهم خوشبختی در خانواده است ، زیرا اگر سنجش و حساب در امور خرج خانه و مصارف منزل نباشد پراگندگی و بی نظمی که بالای خوشبختی خانواده محسوب میگردد سایه خود را روی خانواده می‌افکند و از همین جاست که بدبختی و بی چارگی خانواده آغاز می‌یابد .
اگر توازن و بیلابسی در مصرف و عاید باشد این پراگندگی و بی نظمی در امور خانواده دیده نمیشود و خانواده از این رهگذر بریشان نمیگردد .
باز هم بر میگردیم به حرف اول خویش که تمام این کارها و سررشته تمام امور بدست زن است ، زیرا اکثر مردها ببله خرج و بی پروا در این امور هستند اما زنها بیشتر حسابگر و محاسب خوبی‌اند ، اما نباید زن‌ها این موضوع را دست گرفته مردی چاره رابی بول سازند ، خیر منظور اینک پول جیب خرجی باید از طرف زن به شوهر داده شود ، تا اینکه مرد نتواند زیاد مصرف نماید . پس به این نتیجه میرسیم که هر خانواده مخصوصا زن نقش اساسی در بهبودی زندگی خانوادگی‌شان دارند و میتوانند که با کمی توجه و دقت زندگی ایده آلی برای خود و خانواده خود بسازد .

کشور که در آن از سراسر کشور چهارصد معلم به نمایندگی همه معلمان افغانستان اشتراک ورزیده بودند و علاوفا چندین هیات نمایندگی از کشورهای دوست نیز در آن شرکت نموده بودند بهترین نمایانگر توجه و التفات دولت مردمی ما بحال معلمان کشور و هکذا ارج گذاری به مقام معلم می باشد در این کنگره علاوه از ابراز همکاری و مساعدت از طرف زعامت دولت دموکراتیک و ملی ما که طی بیانات زعامت حزب و دولت و هکذا وزیر تعلیم و تربیه ی جمهوری دموکراتیک خلق افغانستان ، شورای

باشی هم از جانب کمیته ی مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، شورای انقلابی و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان عنوانی معلمان زحمتکش کشور اصدار یافت که این به بهترین وجه نما یا نگر ارج گذاری و احترام حزب و دولت بمقام والا ی معلم می باشد . مقامات رفیعه فوق بعد از تقدیم درود و شاد باشی های فراوان به معلمان کشور در پیام خود می‌افزایند ، (شما استادان محترم باید در کار پر زحمت خویش از تجارب و مساعدت های کشورهای بسرا در

سو سیالیستی و دوست بزرگ مس اتحاد شوروی استفاده نماید با بد گفت که کمیته ی مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری ما در آینده

کلکسیون‌های . . .

مملو می‌باشد که خوردترین آن یعنی اسننا گلو ز ، بوهه و بز در گی جسامت آن از اندازه یک قطعی گوگرد زیاد نیست . بر عکس بزرگترین آن تقریبا حتی به سقف خانه هم می‌رسد که واقعات جالب و دیدنی می‌باشد او اضافه نموده که یک کلکسیون میتواند بالاخره به یک موزیم تبدیل گردد . اگر همین طور باشد . الیای فوهین که در لنینگراد زندگی میکند به خوبی میتواند موزیم تایپ های نوشتن را پیدا کند در حالیکه ایفجینی پوشکین از شهر ولکو گراد با داشتن اضافه تراز یکصد و پنجاه نسوع اکاردیون مختلف النوع ، فلوت های مختلفه ، کتاب مقدس آسمانی یعنی زبور و علامه ها ، سمبول ها که در نتیجه گفته می‌توانیم که یک موزیم از آلات موسیقی می‌باشد .
اتفاقا ، بسیاری از کلکسیون‌های که توسط مردم اتحاد شوروی جمع آوری و نگهداری شده است ، تقریبا در زمره ملکیت دولت به موزیم ملی تبدیل و موقعیت گرفته اند . ایلینا سپکتور از شهر کارکوف دوباره

نیز مکاتب را تحت مواظبت خود قرار خواهد داد و برای کار و فعالیت معلمان شرایط لازم را فراهم خواهد ساخت . . .
هکذا باید دانست که دولت و حزب انقلابی ما علاوه از فرا هم ساختن زمینه های تعلیم و تربیه برای کودکان و نوپا و گمان کشور ، زمینه ی فراگیری سواد و تعلیم را برای بزرگسالان کشور نیز با تدویر و تقویم کورس های سواد آموزی مسی می سازد چنانچه تدویر تعداد و مسی کورس های سواد آموزی در سراسر کشور نماید یا نگر این آرزوی شان است ما در حالیکه یکبار دیگر تدویر اولین کنگره‌ی تاریخی و بی نظیر معلمان کشور را به همه منسوبین تعلیم و تربیه و بخصوص معلمان ارجمند تهنیت می‌گوئیم ، امید قوی داریم که در برتو اهداف انقلاب نظر مند نور و پلان های مردمی و همه جا نه ی دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در کمترین فرصت ممکن کشور ما دارای سیستم تعلیم و تربیه ی شگوفان مرقی و انقلابی شود . تا در نتیجه ی آن هما نظور یکبه آرزوی همه است آخرین انکشافات علم و فرهنگ و تخنیک در خدمت جامعه ی ما نیز قرار گیرد .
به پیش در راه ایجاد تعلیم و تربیه ی واقعا مردمی ، شگوفان و پیشرفته زنده یاد مردم زحمتکش افغانستان .

به موزیم آرتو هنر پدریش که دارای تقریبا چهار صد و هشتاد تخته از اجسام مختلفه از قبیل مجسمه های کوچک شیشه یی یا چینی که توسط مردم شوروی ، جرمن ها ، فرانسویان ، استادان آسترا یا تهیه گردیده اند ، برگشت نموده است . بسیاری از کلکسیون ها به صورت بسیار عالی غیر عادی هستند مثال برجسته آن عبارت از مطالعات محققین مختلف در انسیتوت ماهیگیری و مطالعات بحری از شهر ولدیو ستوک می‌باشد ، که سه دانه کوزه یکدسته ، یک جوره دستکش رابری ، یک خریطه کاغذی ، یک تفنگچه پلاستیکی بازیچه اطفال ، و یک موزیم بازیچه اطفال که تماما این اشیاء را از داخل معده یک ماهی بدست آورده اند کاملا جالب می‌باشد . گالینا سریریکوفا نویسنده پسر آوازه روسی عموما بخاری پاک‌کن‌ها را جمع آوری می‌نماید . طبق عقاید کهن وی می‌گوید که تماس حاصل نمودن با بخاری پاک‌کن خوشبختی را بار می‌آورد .

دملی ثقافت او ..

د نړۍ دمخې هو بڼیا ره ولسو ته پدی راز په ډیر بڼه شان پو هید لسی دی چی دیوه ولس مو جوده اوراتلونکی کلتور او ثقافت او ټولنیز ژوند د هغه ولس د لرغونې او اصیل هنر سره نشلیدو نکی واقعت دی نود همدی احساس او پوهی او درک او قضاوت په رڼا کی داصیل اولرغونی هنر در ناوی کوی او د ژوند په هر موده او ټوله دو ره کی هغه په کار اچوی اود ژوند د دلاپیا وړ تیا او ودی په عرض یی استعما لوی اود هغه په رڼا کی دخپل دژوند را تلو نکی لاره رو بڼا نه کوی اود خپل دژوند چا ری پیری سموی . رښتیا خبره دا ده چی هنر په خپل ذاتی هنر ژوند ته ټکان او تحرک ور کوی او هغه دټا کلی هدف له پاره چمتو کوی . ژوند په خپل ذات کی یا هنر دی او یا دهنر ز پیر نده که چیری هنر نه وای ژوند به نه وای او که چیری ژوند نه وای نو اصلا هنر به نه وای .

د نړۍ دمخې هو بڼیاری پدی راز پو هید لی دی چی یوو لس هغه وخت دتکا مل لو پی پو پی ته رسید لی شی چی د هغه ولس لرغونو نی او اصیل هنر د هغه ولس دملی ثقافت او ټولنیز ژوند دتکا مل په لاره کی په رښتینی تو گه را بطه ولری .

د نړۍ دمخې با احساسه او پوه ولسو نه پدی ستر راز با ندی پوه هید لی دی چی لرغونی او اصیل هنر دهریوه ولس د هغه ولس دکلتور او ثقافت او ټولنیز ژوند دتکا مل اصلی بنسټ او زیر بنا گڼل کیږی په هره اندازه چی دغه زیر بنا درو بڼا سره او رو بڼا دزیر بنا سره په عینی او ذهنی شرايطو کی خپله رابطه ټینگه وساتی نو په همهغه اندازه د ولسو نو زیر بنا یی حالت درو بڼا یی او رو بڼا یی دزیر بنا یی حالت په غیره کی وده کوی او دودی او تکامل د فلسفی له مخی مخ په وړاندی درو می . پدی معنی سره چی ملی اصیل او لرغونی او فلکلور یک هنر دو ولسو ملی احساس او ټولنیز شعور په غور څنگ راوی اود هغوی جسمانی قوت او قدرت په کار اچوی اود ژوند دټو لو چا رو په ودی او پر مخیولو کی چټکوی .

د نړۍ دمخې با در که او بسا احساسه ولسو نه ژوند دکارکو لو او کار کول دژوند کو لو په یکه

معیارو نو با ندی ودروی . او ددی درک په رڼا کی مخ په وړا ندی شی . داسی نه چی هنر محض او تقنی اود واقعی ملی ثقافتی او ټولنیز ژوند سره یی یو بی ماهیته او بی تعلقه شی بو لی او خپل لرغونی اصیل اود فلکلور یک هنر هپو له یا ده باسی او یا په خپل ملی ثقافتی او ټولنیزه ژوند د هغه نه کار اخلی .

د نړۍ دمخې پوه او بیدا ره ولسونه یوا زی ژوند دژوند کو لو له پاره نه گڼی دا راز ولسو نه ژوند ته دغا یی له پاره ژوند وای او غا یه دژوند کولو اصلی او اساسی ټکی بولی . بی ماهیته او بی هدفه او بی غا یی ژوند ته اصلا ژوند نه وای او هغه ژوندکی چی ما هیت او هدف او غایه نه وی هغه ته په وای قعی مر گسټ قایل دی .

د مثال په تو گه دغه عکس چی تاسو یی ددی مضمون په اړ تباط ددی مجلی په همدی مخونو کی گوری داد بلغاریا دهیواد «پلیف دیف» دکرنی دکو پرا تیف داتحادی په یو کمپلکس کی د هغه هیواد دفلکلور ریکو نڅاگانو یوه بڼکی منظره بڼی چی دغه بڼکی منظره په بڼه شانی سره زموږ دپورتنی لیک پوره مو ید او مصداق گر شی او مو ږ ته ددی خبری پوره پوره پته لگید لی شی چی د نو موږی هیواد ولس خورمه د خپل ملی اصیل فلکلوریک هنر در ناوی کوی او خورمه یی د خپل ثقافتی او ټولنیز ژوند ته نژ دی کوی او په خورمه د قیق او باړیک صورت تری کار اخلی او خپل ملی ثقافتی او ټولنیز ژوند د خپل اصیل لرغونی فلکلوریک هنر په غیره کی او خپل اصیل لرغونی او فلکلوریک هنر دخپل ثقافتی او ټولنیز ژوند په لمنه کی مخ په وړا ندی بیای یی ؟

گرا نو وطنوا لو! را شی چی مو ږه هم خپل لرغونی اصیل او فلکلوریک هنر دخپل ثقافتی او ټولنیز ژوند دگر ندی کو لو له پاره په کار وا چوو او همد خپل ثقافتی او ټولنیز ژوند په لمنه کی تل خپل لرغونی فلکلوریک هنر وروژو او ژوندی یی وساتو . تر څو لکه د نړۍ دنورو ولسو نو غو ندی زموږ د ژوند ټولی چا ری سمی او مخ په وړا ندی لاړشو او هم یو آباد آزاد سمسوره او غوړید لی افغانستان جوړ کړو . دبلغار یادلیف دیف دکر نی د کوپرا تیف داتحادی په یکه کمپلکس کی د هغه هیواد دفلکلوریکو نڅاوو یوه منظره .

از بی اعتنایی دیگران ..

عصبانیت های شما را از اینکه چرا به شما توجه نشده است و یا چرا به شما بی اعتنایی شده است بگیرد .

باندمی بررسی و روانکاو می توانی بسرد که در نپان اغلب افراد منزوی به اندازه افراد جنگلی و خود نما تمایل به خود نمایی وجود دارد و تفاوت تنها در اینست که در گروه اول یک عامل باز دارنده جلو اقدامات ایشان را برای جلب توجه می گیرد ، این عامل معمولا پذیرا شدن شکست در مقابل انتقادات ، تحقیر ها ، و یا ترس از مورد تمسخر قرار گرفتن است و ریشه آن را اغلب میتوان در رفتار که در دوران کودکی با ایشان شده پیدا کرد .

عکس العمل شما در مقابل بی اعتنایی دیگران منوط به توفعی است که از ایشان دارید ، ممکن شما از نگاه احساسی و عاطفی وابستگی های دیگران داشته باشید که در اینصورت از مشاهده بی اعتنایی ایشان و اهمیت ندادن به نظر یانی که ابراز میدارید عصبانی و ناراحت میشوید زیرا این عمل را از جانب ایشان حمل بر آن میکنید که علاقه بشما ندارند و یا لاف دلچسپی ای که شما آرزو دارید به شما ندارند .

قدرت طلبی نیز همین حالت را دارد . در نهاد شما ممکن است تمایل عظیم به قدرتمندی و قدرت نمایی وجود داشته باشد . و در نتیجه خواهان آن باشید که از شما حرف شنوی داشته باشد و یا همه از شما تعریف و تمجید نمایند ، این حالت هم نوعی احساس عدم اعتماد به نفس ناخود آگاه است در طریق اعمال نفوذ بر دیگران میخواهید اعتماد نفسی را که فاقد آن هستید جبران کنید ، باین ترتیب وقتی از بی اعتنایی دیگران رنج میبرید ، تنها راه آن اینست که به جستجوی علت آن پردازید و برای آنکه زود تر به مقصود برسید باین حقیقت مسلم اعتقاد پیدا کنید و لو اینکه اگر هم دارای امتیازاتی خاص مانند صدای خوب ، شکل خوب ، هوش زیاد ، در چه خوب و یا ثروت زیاد باشید .

به خاطر توهین وارد آمدن به خود ما هستیم و با کینه توی می خواهیم انتقام بگیریم و یا اینکه از روی عقل و انصاف از خود سوال میکنیم «چرا این توهین کرد؟» آیا من مستحق این توهین بودم یا اینکه طرف مقابل آدمی بی تربیت است . و یا به امراض مخفی روانی مبتلا است .

بنابراین بهنگام روبرو شدن با یک واقعه ناخوش آیند اگر بجای متمرکز کردن عوش و حواس خود روی این موضوع که بهمن توهین شده باید انتقام بگیرم . میایم و از خود می پرسیم که توهین کننده و آزار دهنده ما چگونه آدمی است و علت اصلی بی اعتنایی و یا توهین او چه بوده است و اوضاع و احوالی که ما را عصبانی کرده از چه قرار بوده است .

آنوقت میتوانیم عکس العمل مناسبتر و عاقلانه تری از خود بروز بدهیم .

در مورد اشخاص خجول به اصطلاح شرمندوک که غالبا گوشه گیر و تنها هستند و از برخورد با دیگران می ترسند و همیشه در زوایای رو حشان این اندیشه آنها را زجر میدهد که «نکنند مورد بی احترامی و کم اعتنایی قرار بگیرم»

توصیه هائیکه روانشناسان نموده اند اینست که : رفتار به مراتب بهتر و موثرتر در مقابل آن از خود نشان بدهیم .

اگر شما خجول و شرمندوک هستید و برایتان مشکل است که عرض وجود بنمایید ؟ آیا حقیقت امر این نیست که علی الرغم کمرویی ظاهری نهایت آرزو دارید که همه نظر ها به سوی شما معطوف باشد ؟ سوالی که باید از خود بنمائید اینست که چرا میخواهید نظر ها متوجه شما باشد . و آیا سر شناس بودن در شما نوعی ارضای خاطر عمیق بوجود نمیآورد ؟

وجود چنین نیاز ها و خواسته ها در نهاد یک نفر امری کاملاً طبیعی است و اعتراف به آن در حقیقت نوعی شهادت در روبرو شدن با واقعیات زندگی است و قبول همین واقعیت میتواند به اندازه وسیع جلو ناراحتی ها و

نامه مادر

و جهان این روزها از صمیم قلب تبریک میگویم و از خداوند بزرگ برای تان سعادت و کامیابی آرزو میکنم .

مادر عزیزم ، امروز این سطور را برای نوشتن چون غیر از این چیزی نداشتم که نشانت کنم ولی شاید روزی این نامه من برای از هر چیز دیگر عزیز باشد . و آن روز من شاید نباشم اما این چند سطر ، خاطرات مراد یاد تو زنده نگه خواهد داشت .

منی خواهم که این روز خوش ترا با این حرف ها و کلمات خراب سازم . ولی چکنم که این کلمات از قلب مادر دانداری برمیخیزد که روزی خودش کودک بیش نبود ، و در آن روزها

چقدر آرزو میکرد که کسی باز بچه برایش بیاورد امروز هم وقتی که ترا میبینم آن روز های طفلیام و بچگیام بیادم میآید و به آن آرزوها و خواست های پایان ناپذیرش . اما افسوس که مادر نمیتواند این وسایل را برای تو معیا سازد ، زیرا قدرت در اثر ظلم و بی عدالتی های روزگار گم شده از این جهان رفت و من مانند تو ، زیرا او یگانه مردخانه و نونان آور زندگی بود و تنها یادگار او تو هستی با وجود توند ها و غم های خود را تسلی میدهم .

مادر عزیزم : پاس این روز و بخاطر بزرگداشت از این روز این شاخه گل را از من قبول نمائید بخاطر داشته باش که مادر ترا خیلی زیاد دوست داشته است . جوانی و طراوت خویش را بخاطر سعادت تو قربان نموده است . به امید سال های سعادت بارتو .

مادر

کشور را تشکیل می دهند حیات شاد ...

حقوق بشر از اطفال و زنان بشکل بسیار ...

را من امیر یا لیزم امریکا یکبار دیگر ...

اولین بار در تاریخ کشور و غیره را می توان ...

زندگی فاقد

بیشتر ما نه از آن برای پر ما جن ...

ولی طوری که قبلا گفتم انقلاب ظفر مند ...

اینک که از خیزش شش جلدی تازه پنج ماه ...

در پهلوی این رزم و بیگانه بر فستق ...

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز! به امید سلامتی و سعادت شما میپردازیم به جواب نامه ها

دوست عزیز ناهید فتح محصل پوهنتون کابل از ثنا و حمد نان به مجله خود نان ممنون و شاکریم. نوشته شما در باب مصاحبه ظاهر هویدا با خیر نگار مجله ژوندون به اداره رسید. که اینک قسمتی از آن را میخوانید در شماره سوم مجله ژوندون مورخه ۲۶ حمل ۱۳۵۹ توجّه ما را مصاحبه ظاهر هویدا جلب نمود که فوق العاده خواندنی و جالب بود. زیرا رفاقت آقای هویدا با هنرمندیست که فعلا بجز از یاد کار چند آهنگ، آنهم در لاپلائی کست ها چیز دیگری باقی نمانده است. بلی ظاهر هویدا در یک قسمت از مصاحبه خود چنین اظهار عقیده کرده است: «ماور کشور دو گونه هنرمند داریم یکی هنر مند مشهور دیگری هنرمند محبوب. باز تکرار میکنم پیدا کردن شهرت، به ویژه در کشور ما که به قسط هنر متدنان ممتاز روبرو هستیم، کار مشکل نیست، ولی محبوب شدن و در دل مردم جای گرفتن کاریست بس مشکل که به آسانی با تقلب و نیرنگ و با لباس خوب پوشیدن و پشت اشترنک آخرین مدل سوتسر سال نشستن بدست نمی آید....»

به نظر آقای هویدا، احمد ظاهر، این هنرمند مشهور و محبوب کشور که نه تنها در داخل بلکه در خارج کشور نیز موفقیت های چشمگیری را کسب کرده به پستوانه ثروت و دارایی در دل ها جا گرفته و مشهور شده است.

با کمال تأسف باید گفت که کاملا غلط است. زیرا مشهور شدن و به شهرت رسیدن هیچگاه بیول حاصل نمیشود. مگر شما خبر نداشتید که هر کس، رأی، میداد و رای گیری میشد و بعداً به صفت خواننده سال شناخته میشد.

و در جای دیگری چنین گفته است: «من که تا سن ۲۴ سالگی چیزی در بساط نداشتم و فاصله خانه و رادیو را پای پیاده طی میکردم و در کوچه کتابفروشی در خانه کرای میزیستم» آیا از ثروت احمد ظاهر احساس رقابت میکنید؟ یا اینکه ثروت وی، شما را رنج میدهد زیرا احمد ظاهر، آن همه ثروت را از طریق خوانندگی و مشهور شدن و محبوب شدن بدست نیآورده بلکه همه میداند که احمد ظاهر در قامیل مشول و ثروتمند می زیست. به هر صورت ظاهر هویدا که خود تحصیل کرده و روش فکر و انسان اجتماعی نیز است، چرا سالیها زندگی خود را وقف هنر خویش کرده است تا بجایی برسد، و آنگاه آیا لازم

است این حرف ها را به هنر مندی بزند که همه مردم از خرد و کلان، از پیر و جوان همه همه او را دوست میداشت هنرش رامی پسندیدند. آیا شما از هنر متدنان ما این توقع را دارید که بعد از مرگ شما را چنین یاد کنند. به نظر من هرگز نمی. زیرا شما زندگی خود را وقف هنر و مردم خود میکنید، پس انتظار هم دارید که همیشه قسمیکه هستید یاد شوید نه اینکه.....

باز هم در قسمت دیگر مصاحبه میگوید که «به عقیده من، بدون در نظر داشت نکات بالا احمد ظاهر را ممتاز ترین و بی نظیر ترین قلمداد کردن تلف کردن حق دیگران آواز خوانان جوان ماست که باید چنین قضاوت صورت نگیرد.....»

مگر آقای ظاهر هویدا فراموش کرد که در یکی از پرو گرام های تلویزیونی خود گفته بود که به خوبی احمد ظاهر دیگر هنر مند در افغانستان نخواهد آمد و قرن بیست هرگز هنرمندی نظیر احمد ظاهر نخواهد داشت. نمیدانم فعلا نظرتان چطور است، تغییر کرده یاخیر؟ این عین خود پرستی یک هنر-

مند را نشان میدهد. چرا وقتیکه احمد ظاهر زنده بود آقای هویدا چنین ادعا را نمیکردند و خود را دوست و خوشبین اش نشان میداد. مثلا در قسمت دیگر وقتی از ظاهر هویدا سوال شد که نظر خود را در مورد چگونگی پروگرام های تلویزیونی بگوید، گفته که «اگر کونک هفت ساله نخواند که مره مره می بده»

ما از ظاهر هویدا سوال میکنیم که چرا شما اعتراض خود را در قسمت بهتر شدن دیگر پرو گرام ها نکتفید؟ اگر فکر میکنید که هیچ يك از پرو گرام های تلویزیونی ما، کوچکترین نقص ندارد، شاید باز هم اشتباه کرده باشید: زیرا من نمیگویم که همه پرو گرام های تلویزیونی قابل شنیدن و دیدن است. هرگز چنین نمیگویم اما رقابت شما را نشان میدهد که فکر میکنم بجا نیست، زیرا هر گاه کودکی بخواند که مره مره می بده از نهایت علاقتندی اش به آواز سحر انگیز احمد ظاهر است. پس آیا به نظر شما قابل پذیرش تر خواهد بود که بگوید: اولیاء داری در چشم شبلا.... و یا قشنگ و دلر- بایی....

در اینجا خیلی دوستانه و بیطرفانه همه خوانندگان محترم مجله ژوندون باید قضاوت کنند که آیا گفتار ظاهر هویدا در قسمت احمد ظاهر، این هنر مندیکه همه مردم را لحظه ها وساختها مسرورنگه میداشت بجا است؟ فکر میکنم همه بیک صدا و یک زبان میگویند: نه... نه....

در اینجا خیلی دوستانه و بیطرفانه همه خوانندگان محترم مجله ژوندون باید قضاوت کنند که آیا گفتار ظاهر هویدا در قسمت احمد ظاهر، این هنر مندیکه همه مردم را لحظه ها وساختها مسرورنگه میداشت بجا است؟ فکر میکنم همه بیک صدا و یک زبان میگویند: نه... نه....

زیرا اگر چنین بود، پس چرا هزاران هزار نفر جنازه وی را از منزل تا به قبر یا احترام و عزت نقل دادند و چرا شهر کابل هرگز شاهد چنین روزی در عزای مرگ يك هنرمند نبود. آری احمد ظاهر از جهان چشم بست و مرده ولی در جهان هنر هرگز نمرده است... هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شده است لب است در چریده عالم نوا مس

دوست عزیز مراد محمد نیاز بدخشی سه پارچه شعر شما در یک پارچه ورق پیا رسید. کوشش نمایید اشعاری بسرایید که سوز و گرمای از درد های اجتماعی جامعه داشته باشد نه اینکه:

«یاد آرزو که باناز وانا که مسی زد دست چپ در کمر راست رها که میزده کی باناز وانا که میزده؟ تووی هم درزم وهم سنکر به افکار جوانان ترقیخواه این مبین (۱) به آزادی تو میزمنند (۲)»

علیه ارتجاع بدمنش همواره در جنگ اند (۳) و مصراع های را که با سوالیه مشخص کرده ایم، معنای لازم را نمیرساند و گویا پای مرغ شعر شما را می شکند و ناتوان میسازد. چاره را در کجا بجوییم؟ در لاپلائی اشعار شاعران بزرگ ادبیات ما، به نحویکه اشعار ایشاترا بخوانید و وقت دورنگ نمایید و ساختمان مصراع های شعری را بنگرید یاد بگیریید. دوست عزیز انجیلا موفق نا ماچ متعلم لبسه آریانا

قبل از همه چیز سلام ما را نیز بپذیرید. خوشوقتیم که همکار دیگری به جمله همکاران قلم بدست ما افزوده میشود، قدم و قلم نان گرامی باد.

شعر طویل «سقوط خابن» را خواندیم. آغازین مصراع شعر شما خوب سروده شده است که نمایانگر استعداد و احساس شاعرانه نان میتواند باشد. ما با آنکه به نشر شعرتان اقدام و رژیم، توجه و علاقتندی شما را به اشعار شاعران نو پرداز میخوانیم که باورق گردانی کتابهای اشعار ایشان، فوق و شوق شما به شکوفایی میرسد و خویش میتوانید اشعار بخته و نغز بسرایید. خدا حافظ.

دوست عزیز شمس الدین از هرات ما هم سلام و احترام تقدیم میداریم و دعا می کنیم که همیشه موفق و مسعود باشید. مطالب ارسالی شما با ضمیمه یک قطعه عکس رسید. قسمیکه خود گفته اید تمام مطالب از مجله های ایرانی بریده شده و بمافراستاده شده است که نباید چنین می بود. باید خود شما بعد از مطالعه زیاد طرح نو در می انداختید و چیز تازه ای ایجاد میکردید. یا آنهم نامه شما را به تصدی صفحه مسابقات و سر- گرمیها می سپاریم، خدا حافظ.

دوست عزیز تالیب محصل پوهنشی علوم اجتماعی بپذیرید سلام ما را هم. شعر «خاطره» را مطالعه کردیم و اگر از نواقص شعر بگذریم راستش دلمان برایتان نم ریخت که چرا آن یار بی وفا، عزیز با وفا را ترک گفته بایار دیگری قول و قرار نهاده است. از بی وفایان جدا می بهتر است. به پاس نوق شمس- این چند مصراع را بچاپ می سپاریم: آتش که در جامه گلگون (۲) عروسی دست سیمگو نش بدست دیگری بود در محفل او رقص جایی بنشستیم در چشم سبنا هنر نگه چشم ترم بود.

از پارچه ادبی شما که عین شعر «خاطره» و خاطره دلدار بی وفا را در دل تان کشتیم از چاپش معذرت میخواهیم که دیگر ک نیست تا آن خاطره را باداس مئو درو به امان خدا باشید.

دوست عزیز روزی گار از کارته چهار داستان «سایه بیگانه» را خواندیم. قریب و استعداد داستان نویسی در وجود مبارک جوانه زده است و می توانید آنرا با خوانندگان داستان های معروف جهان به پروریدن و شکوفایی برسانید عجلتا قصه کوتاه شما کنتک است و قهرمان قصه هم درهاله ابهام بیچانیده شده و دیگر اینکه محیط قصه درست تصویر نش است، و به خواننده مفهوم نیست و بالاخره قصه فهمیده نمیشود که کب از چه قرار است و تمام حوادث (۲) در خلاه شما میکند که نیاید چنین می بود، خدا حافظ

دوست عزیز غ. ح. چولی پای

بعد از سلام عرض شود که صفحه چهارم به نامه های شما عجب صفحه است. کار تراکم مضامین، صفحه شما را، که آنک لب شکایت می کشاید «که ژوندون خود را به خاموشی زده و جواب نمیدهد»، بی حرف کب و چون و چرا از میدان نشر بیرون میکند و به هفته دیگر موکول میکند یعنی هر هفته یک به محدودیت جا بیاید به سر همین سینه نازل میشود و حکم محکومیت عدم نشر آنرا امر چاپ به اشاره مدیر مجله صادر میکند و با قلم ریشخند گونه جواب نویس شما به تصویب میرسد، پس چه باید کرد؟ ما را بامدیر مجله به کنکاش بگذارید....

اما، نه فراموش تان کرده ایم و نه میگذاریم که خون شیر شود و نه آزمایش تان میکنیم نه از شما دوست عزیز دق هستیم... و نکت تاجاییکه به نامه شما مربوط میشود از ما گرفته باشید و سخن دل را بر زبان نیاورید مگر چه گفتیم که لب لعل شکر خارها، جوار ما تلخ افتیده است. و باز چرا «اگر دشمن گو ییم» و گر نفرین دعا «گو بیده» قرار داد که پینه این صفحه را بزید، کاستی و ک آنرا بر شمارید و جواب های پاسخگو را ارزیابی بکشاید و آنجا که غلط گفته ام اطلاع برسانید و عیب فر جمله بنمایید. آینه گر عکس تو بنمسود را ست خود شکن، آینه شکستن خطا ست. به انتظار نامه های دیگر شما هستیم، و کامروا باشید.

والسلام

مدیر مسوول: راحله راسخ خرا
معاون: محمد زمان نیکرای
آمر چاپ: علی محمد عثمان ز
آدرس: انصاری واپ - ج
ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسوول: ۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات: ۸۵۹

دولتی مطبعه

شنبه ۲۴ جوزا ۱۳۵۶
۲۶ جون ۱۹۸۰

۳۲ سال

شعبه ۱۱ و ۱۲
قیمت یک شماره ۱۳ افغانی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**